

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی

رشته حقوق

گروه: علوم انسانی

بر اساس نامه شماره ۹۵/۹۷۸۱/دش مورخ ۹۵/۶/۱ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی
برنامه بازنگری شده در یکصد و دهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۳ شورای تحول و ارتقای
علوم انسانی به تصویب رسیده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته حقوق

با استناد نامه شماره ۹۵/۹۷۸۱/دش مورخ ۹۵/۶/۱ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی رشته حقوق در یکصد و دهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۳ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

ماده ۱- این برنامه از تاریخ ۹۴/۰۹/۲۳ جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی رشته حقوق مصوب ۲۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۲/۳، حقوق قضایی مصوب ۳۳۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۹ و حقوق کنسولی مصوب ۹۴ مورخ ۱۳۷۰/۶/۲۱ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

ماده ۲- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته حقوق در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

ماده ۳- این برنامه به مدت پنج سال از تاریخ تصویب در کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی قابل اجرا می باشد.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

فهرست مطالب

۷	فصل اول: مشخصات کلی برنامه
۱۱	فصل دوم: جداول دروس
۱۲	جدول دروس دوره کارشناسی حقوق
۱۲	الف) دروس پایه
۱۳	ب) دروس اختصاصی
۱۵	ج) دروس اختیاری
۱۸	فصل سوم سرفصل‌ها
۱۹	الف) دروس پایه
۱۹	مقدمه علم حقوق
۲۲	حقوق بین الملل عمومی (۱)
۲۶	حقوق اساسی (۱)
۲۷	حقوق مالیه عمومی
۳۰	حقوق اداری (۱)
۳۳	اصول فقه (۱)
۳۵	حقوق تجارت (۱) تجار و اعمال تجاری
۳۸	حقوق مدنی (۱) اشخاص و حمایت از محجورین
۴۱	حقوق مدنی (۲) اموال و مالکیت
۴۳	کلیات حقوق جزا
۴۶	قواعد فقه (۲) جزایی
۴۸	پیشگیری از جرم
۵۰	ب) دروس اختصاصی

۵۱	قواعد فقه (۱) قواعد فقه مدنی
۵۴	حقوق اساسی (۲)
۵۸	حقوق اساسی (۳)
۶۱	حقوق سازمان های بین المللی
۶۴	حقوق بین الملل عمومی (۲)
۶۷	حقوق بین الملل عمومی (۳)
۶۹	حقوق بین الملل خصوصی (۱)
۷۱	حقوق بین الملل خصوصی (۲)
۷۳	حقوق کار
۷۶	حقوق اداری (۲)
۸۰	اصول فقه (۲)
۸۲	حقوق بشر در اسلام
۸۴	حقوق تجارت (۲)
۸۸	حقوق تجارت (۳) اسناد تجاری
۹۰	حقوق تجارت (۴) ورشکستگی
۹۳	حقوق مدنی (۳) کلیات قراردادها
۹۵	حقوق مدنی (۴) الزامات خارج از قرارداد (مسئولیت مدنی)
۹۸	حقوق مدنی (۵) حقوق خانواده
۱۰۱	حقوق مدنی (۶) عقود معین - قسمت (الف)
۱۰۴	حقوق مدنی (۷) عقود معین - قسمت (ب)
۱۰۸	حقوق مدنی (۸) شفعه، ارث و وصیت
۱۱۰	حقوق جزای عمومی (۱)
۱۱۳	حقوق جزای عمومی (۲)
۱۱۶	حقوق جزای عمومی (۳)
۱۲۱	حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اموال و مالکیت

۱۲۶.....	حقوق جزای اختصاصی (۲) جرایم علیه مصالح عمومی کشور.....
۱۳۰.....	حقوق جزای اختصاصی (۳) جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص.....
۱۳۳.....	حقوق جزای اختصاصی (۴) جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص.....
۱۳۶.....	آیین دادرسی کیفری (۱).....
۱۴۰.....	آیین دادرسی کیفری (۲).....
۱۴۴.....	آیین دادرسی مدنی (۱).....
۱۴۶.....	آیین دادرسی مدنی (۲).....
۱۴۸.....	آیین دادرسی مدنی (۳).....
۱۵۰.....	جرم‌شناسی.....
۱۵۳.....	متون فقه (۱) حقوق خصوصی - فقه معاملات.....
۱۵۵.....	متون فقه (۲) فقه خانواده.....
۱۵۷.....	متون فقه (۳) حقوق عمومی و بین الملل.....
۱۵۹.....	متون فقه (۴) جزایی.....
۱۶۲.....	متون حقوقی (۱) حقوق خصوصی.....
۱۶۴.....	متون حقوقی (۲) حقوق عمومی.....
۱۶۶.....	متون حقوقی (۳) حقوق جزا.....
۱۶۸.....	متون حقوقی (۴) حقوق بین الملل.....
۱۷۰.....	حقوق تطبیقی.....
۱۷۲.....	ادله اثبات دعوی.....
۱۷۶.....	پزشکی قانونی.....
۱۷۸.....	روش تحقیق.....
۱۸۱.....	ج) دروس اختیاری.....
۱۸۲.....	جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان.....
۱۸۵.....	حقوق کیفری کودکان و نوجوانان.....
۱۸۸.....	کیفرشناسی.....

۱۹۰	..... حقوق فناوری‌های نوین
۱۹۳	..... اجرای احکام جزایی
۱۹۶	..... اخلاق حقوق و قضا
۱۹۸	..... حقوق مالکیت فکری
۲۰۰	..... کارآموزی قضایی
۲۰۲	..... حقوق ثبت
۲۰۵	..... حقوق بیمه
۲۰۷	..... حقوق قراردادهای نوین
۲۰۹	..... حقوق تجارت الکترونیکی
۲۱۱	..... حقوق رسانه
۲۱۴	..... تاریخ حقوق
۲۱۷	..... حقوق محیط زیست
۲۲۰	..... فلسفه حقوق
۲۲۲	..... منطق حقوق
۲۲۵	..... حقوق پزشکی
۲۲۸	..... حقوق و استاندارد
۲۳۱	..... ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)
۲۳۴	..... اجرای احکام مدنی
۲۳۶	..... حقوق هوایی
۲۳۸	..... حقوق فضای مجازی
۲۴۱	..... داوری بین‌المللی
۲۴۴	..... فلسفه حق
۲۴۷	..... جامعه‌شناسی حقوق
۲۴۹	..... اصول و فنون قانونگذاری
۲۵۲	..... حقوق و اقتصاد

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته حقوق

۱. مقدمه: به منظور هماهنگ ساختن آموزش رشته حقوق در دانشکده‌های حقوق کشور و منطبق ساختن آن با آیین نامه‌های شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کارگروه حقوق اقدام به بازنگری و تدوین برنامه و سرفصل دروس مرتبط، با مشخصات زیر نموده است. باید متذکر شد که تلاش کارگروه معطوف به حفظ عناوین دروس برنامه مصوب گذشته بوده است و اصلاحاتی که در برنامه صورت گرفته است ناظر به تغییراتی در تعداد واحدها و کیفیت و غنابخشی سرفصل‌ها مبتنی بر چهار شاخص اسلامی‌سازی، بومی‌سازی، روزآمدی و کارآمدی این سرفصل‌ها و افزودن برخی دروس جدید بوده است.

۲. **تعریف و هدف:** دوره کارشناسی رشته حقوق یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف آن ضمن ارتقاء دانش حقوق، آموزش رشته حقوق مبتنی بر فقه اسلامی، فرهنگ و عرف اسلامی-ایرانی و مسائل حقوقی جدید می‌باشد و برای رفع نیازمندی‌های قضایی، وکالت دعاوی، مشاوره و کارشناسی حقوقی در قوه قضاییه، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی در جهت کمک به احقاق حقوق اشخاص در سطح داخلی و بین‌المللی؛ افرادی را تربیت می‌کند.

۳. **اهمیت و ضرورت:** ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره، نیاز کشور به داشتن قضات، وکلا و کارشناسان حقوقی در سطح داخلی و بین‌المللی است. از این رو ایجاد و اجرای درست این رشته می‌تواند نیازهای کشور را در این زمینه تأمین کند. البته در سطح تخصصی این رشته و در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در گرایش‌های مختلف حقوق خصوصی و اسلامی، حقوق جزا و جرم‌شناسی، حقوق عمومی و حقوق بین‌الملل و غیره وجود دارد که ابعاد گسترده نظری و عملی گرایش‌های حقوقی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

۴. **تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:** تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی رشته حقوق ۱۴۰ واحد به شرح زیر می‌باشد:

۴-۱- دروس عمومی: ۲۲ واحد

۴-۲- دروس پایه: ۲۱ واحد

۴-۳- دروس تخصصی: ۸۷ واحد

۴-۴- دروس اختیاری: ۳۰ واحد

۵. نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان: فارغ‌التحصیلان این رشته با دارا بودن شرایط مقتضی می‌توانند در موارد ذیل نقش فعال داشته باشند:

۵-۱- منصب قضاوت و مستشاری دادگاه

۵-۲- مشاغل قضایی داسرا از جمله بازپرسی

۵-۳- کارشناسان قضایی و اداری دادگستری

۵-۴- ادارات تصفیه و رشکستگی و سرپرستی محجورین

۵-۵- ادارات اجرای احکام (مدنی و کیفری)

۵-۶- ادارات ثبت اسناد و املاک

۵-۷- دفاتر اسناد رسمی

۵-۸- وکالت دعاوی

۵-۹- مشاوران حقوقی (کارشناسان حقوقی) در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دیگر دولتی و خصوصی

۵-۱۰- در آموزش و پرورش برای تدریس دروس مربوط

۵-۱۱- در جنبه‌های حقوقی امور بانکی، بورس و بیمه

۶. شرایط و ضوابط ورود به دوره: دارا بودن شرایط عمومی، داشتن مدرک دیپلم در یکی از رشته‌های دوره دبیرستان و قبولی در آزمون سراسری طبق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اتباع ایرانی و خارجی

۷. طول دوره و شکل نظام: حداقل و حداکثر تحصیل در این دوره مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و اصولاً کلیه دروس در ۸ نیمسال تحصیلی ارائه می‌گردد. طول هر نیمسال ۱۷ هفته است و ساعت دروس اصولاً بر مبنای هر واحد یک ساعت در هفته می‌باشد.

فصل دوم

جداول دروس

جدول دروس دوره کارشناسی حقوق

- طبق شیوه نامه مصوب سال ۱۳۹۴ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان واحدهای دوره کارشناسی به شرح ذیل می باشد:

دروس عمومی	دروس پایه	دروس تخصصی	دروس اختیاری	پروژه/پایان نامه	جمع واحدهای درسی
۲۲ واحد	۲۰-۳۰	۷۸-۸۸	۲۰-۳۰	۰-۳	۱۳۰-۱۴۰

الف- دروس پایه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			پیش نیاز ❖
			نظری	عملی	نظری- عملی	
۱	مقدمه علم حقوق	۲	√			ندارد
۲	حقوق بین المللی عمومی (۱)	۲	√			ندارد
۳	حقوق اساسی (۱)	۲	√			ندارد
۴	حقوق مالیه عمومی	۲	√			مقدمه علم حقوق
۵	حقوق اداری (۱)	۲	√			- مقدمه علم حقوق

۶	اصول فقه (۱)	۲	√	ندارد	۳۲	- حقوق اساسی (۱)	
۷	حقوق تجارت (۱) تجار و اعمال تجاری	۲	√	ندارد	۳۲		
۸	حقوق مدنی (۱) اشخاص و حمایت از محجورین	۲	√	ندارد	۳۲		
۹	حقوق مدنی (۲) اموال و مالکیت	۲	√	مدنی (۱)	۳۲		
۱۰	کلیات حقوق جزا	۱	√	ندارد	۱۶		
۱۲	قواعد فقه (۲) جزایی	۱	√	ندارد	۱۶		
۱۳	پیشگیری از جرم	۱	√	کلیات حقوق جزا جرم شناسی	۱۶		
		جمع کل واحدهای دروس پایه:					۲۱ واحد

ب- دروس اختصاصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیش نیاز ❖
			نظری	عملی	نظری- عملی		
۱	قواعد فقه (۱) مدنی	۱	√			۱۶	ندارد
۲	حقوق اساسی (۲)	۲	√			۳۲	حقوق اساسی (۱)
۳	حقوق اساسی (۳)	۲	√			۳۲	حقوق اساسی (۲)
۴	حقوق سازمان‌های بین‌المللی	۲	√			۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)
۵	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)	۲	√			۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۱)
۶	حقوق بین‌الملل عمومی (۳) روش‌های حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات	۲	√			۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)

۷	حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)	۲	√	۳۲	- حقوق مدنی (۱) - مقدمه علم حقوق
۸	حقوق بین‌الملل خصوصی (۲)	۲	√	۳۲	حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)
۹	حقوق کار	۲	√	۳۲	مقدمه علم حقوق
۱۰	حقوق اداری (۲)	۲	√	۳۲	حقوق اداری (۱)
۱۱	اصول فقه (۲)	۲	√	۳۲	اصول فقه (۱)
۱۲	حقوق بشر در اسلام	۲	√	۳۲	مقدمه علم حقوق
۱۳	حقوق تجارت (۲) شرکته‌ها	۲	√	۳۲	حقوق تجارت (۱)
۱۴	حقوق تجارت (۳) اسناد تجاری	۲	√	۳۲	حقوق تجارت (۲)
۱۵	حقوق تجارت (۴) ورشکستگی	۲	√	۳۲	حقوق تجارت (۳)
۱۶	حقوق مدنی (۳) کلیات قراردادها	۳	√	۴۸	حقوق مدنی (۲)
۱۷	حقوق مدنی (۴) الزامات خارج از قرارداد	۲	√	۳۲	حقوق مدنی (۳)
۱۸	حقوق مدنی (۵) حقوق خانواده	۲	√	۳۲	حقوق مدنی (۳)
۱۹	حقوق مدنی (۶) عقود معین قسمت الف	۳	√	۴۸	حقوق مدنی (۳)
۲۰	حقوق مدنی (۷) عقود معین قسمت ب	۳	√	۴۸	حقوق مدنی (۶)
۲۱	حقوق مدنی (۸) شفعه و وصیت و ارث	۲	√	۳۲	حقوق مدنی (۵) و (۶)
۲۲	حقوق جزای عمومی (۱)	۲	√	۳۲	کلیات حقوق جزا
۲۳	حقوق جزای عمومی (۲)	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۱)
۲۴	حقوق جزای عمومی (۳)	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۲)
۲۵	حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اموال و مالکیت	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۳)
۲۶	حقوق جزای اختصاصی (۲) جرایم علیه مصالح عمومی کشور	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۳)
۲۷	حقوق جزای اختصاصی (۳) جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۳)
۲۸	حقوق جزای اختصاصی (۴) جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص	۱	√	۱۶	حقوق جزای عمومی (۳)
۲۹	آیین دادرسی کیفری (۱)	۲	√	۳۲	حقوق جزای عمومی (۳)

آیین دادرسی کیفری (۱)	۱۶		√	۱	آیین دادرسی کیفری (۲)	۳۰
مقدمه علم حقوق	۳۲		√	۲	آیین دادرسی مدنی (۱)	۳۱
آیین دادرسی مدنی (۱)	۳۲		√	۲	آیین دادرسی مدنی (۲)	۳۲
آیین دادرسی مدنی (۲)	۳۲		√	۲	آیین دادرسی مدنی (۳)	۳۳
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲		√	۲	جرم شناسی	۳۴
حقوق مدنی (۳)	۳۲		√	۲	متون فقه (۱) فقه معاملات	۳۵
حقوق مدنی (۵)	۳۲		√	۲	متون فقه (۲) فقه خانواده	۳۶
- کلیات حقوق اساسی - حقوق بین الملل (۱)	۳۲		√	۲	متون فقه (۳) حقوق عمومی و بین الملل	۳۷
- حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲		√	۲	متون فقه (۴) فقه جزایی	۳۸
ندارد	۱۶		√	۱	متون حقوقی (۱) حقوق خصوصی	۳۹
ندارد	۱۶		√	۱	متون حقوقی (۲) حقوق جزایی	۴۰
ندارد	۱۶		√	۱	متون حقوقی (۳) حقوق عمومی	۴۱
ندارد	۱۶		√	۱	متون حقوقی (۴) حقوق بین الملل	۴۲
حقوق مدنی (۴)	۳۲		√	۲	حقوق تطبیقی	۴۳
- آیین دادرسی مدنی (۲) - آیین دادرسی کیفری (۲)	۳۲		√	۲	ادله اثبات دعوی	۴۴
- حقوق جزای اختصاصی (۳)	۱۶		√	۱	پزشکی قانونی	۴۵
ندارد	۳۲		√	۲	روش تحقیق	۴۶
۸۷ واحد	جمع کل:					

ج- دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	❖ پیش نیاز
			نظری	عملی	نظری- عملی		
۱	جرم شناسی کودکان و نوجوانان	۱	√			۳۲	- جرم شناسی

۲	حقوق کیفری کودکان و نوجوانان	۱	✓	۳۲	- آیین دادرسی کیفری (۲)
۳	کیفرشناسی	۱	✓	۳۲	- حقوق جزای عمومی (۳)
۴	حقوق فناوری‌های نوین	۱	✓	۳۲	- مقدمه علم حقوق
۵	اجرای احکام جزایی	۱	✓	۳۲	- آیین دادرسی کیفری (۲) - تمامی دروس جزای عمومی و اختصاصی
۶	اخلاق حقوق و قضا	۱	✓	۳۲	- ندارد
۷	حقوق مالکیت فکری	۱	✓	۳۲	حقوق مدنی (۲)
۸	کارآموزی قضایی	۱	✓	۳۲	- آیین دادرسی مدنی (۳) - آیین دادرسی کیفری (۲)
۹	حقوق ثبت	۱	✓	۳۲	- حقوق مدنی (۲) - حقوق تجارت (۲)
۱۰	حقوق بیمه	۱	✓	۳۲	- حقوق تجارت (۲) - حقوق مدنی (۳)
۱۱	حقوق قراردادهای نوین	۱	✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)
۱۲	حقوق تجارت الکترونیک	۱	✓	۳۲	- حقوق تجارت (۳) - حقوق مدنی (۳)
۱۳	حقوق رسانه	۱	✓	۳۲	- ندارد
۱۴	تاریخ حقوق	۱	✓	۳۲	- ندارد
۱۵	حقوق محیط زیست	۱	✓	۳۲	- ندارد
۱۶	فلسفه حقوق	۱	✓	۳۲	مقدمه علم حقوق
۱۷	منطق حقوق	۱	✓	۳۲	- ندارد
۱۸	حقوق پزشکی	۱	✓	۳۲	- حقوق مدنی (۴) - کلیات حقوق جزا
۱۹	حقوق و استاندارد	۱	✓	۳۲	حقوق اداری (۱)
۲۰	ابعاد حقوقی دفاع مقدس	۱	✓	۳۲	- حقوق بین الملل عمومی (۳)
۲۱	اجرای احکام مدنی	۱	✓	۳۲	آیین دادرسی مدنی (۳)
۲۲	حقوق دریایی	۱	✓	۳۲	- حقوق مدنی (۳) - حقوق تجارت (۱)

۲۳	حقوق هوایی	۱	√	۳۲	- حقوق مدنی (۳) - حقوق تجارت (۱)
۲۴	حقوق فضای مجازی	۱	√	۳۲	- ندارد
۲۵	داوری بین المللی	۱	√	۳۲	- آیین دادرسی مدنی (۳)
۲۶	فلسفه حق	۱	√	۳۲	- ندارد
۲۷	اصول و فنون قانونگذاری	۱	√	۳۲	- مقدمه علم حقوق - حقوق اساسی (۱) - اصول فقه (۱) و (۲) - حقوق اداری (۱)
۲۸	جامعه شناسی حقوق	۱	√	۳۲	- مقدمه علم حقوق
۲۹	حقوق و اقتصاد	۱	√	۳۲	- مقدمه علم حقوق - کلیات علم اقتصاد
۳۰	مسئولیت های مدنی خاص	۱	√	۳۲	- حقوق مدنی (۴)
		۳۰ واحد			

- ❖ دانشجوی ملزم است در طول دوره کارشناسی حداقل ۱۰ واحد از دروس اختیاری را انتخاب نموده و بگذراند.
- ❖ در موارد ضرورت با تصویب گروه آموزشی، هر یک از دروس دارای پیش نیاز می تواند همزمان با درس پیش نیاز ارائه گردد.
- ❖ در دروسی که دارای جنبه های عملی هستند مانند رویه قضایی، آیین دادرسی، اجرای احکام و... با تصویب گروه آموزشی، ساعاتی علاوه بر ساعات موظف درس به تمرین، کار عملی و حل مساله اختصاص داده شود.
- ❖ کلیه دروس تک واحدی اختیاری دو ساعت در هفته ارائه خواهد شد.

فصل سوم

سرفصل‌ها

الف - دروس پایه

مقدمه علم حقوق

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: مقدمه علم حقوق
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی			ندارد [√] سفر علمی:
	عملی				

توجیه درس: آشنایی دانشجویان رشته حقوق با کلیات دانش حقوق به منظور آمادگی جهت فراگیری عمیق و نظام مند دروس اصلی این رشته.

هدف: آشنایی دانشجویان با کلیات دانش حقوق و مباحث عمومی آن مانند شاخه‌ها و گرایش‌های علم حقوق، قواعد حقوقی و ویژگی‌های آنها، حق و تکلیف و رابطه آن دو با یکدیگر، مکاتب و دیدگاه‌های مختلف درباره مبانی و اهداف حقوق، نظام‌های مهم حقوقی با تاکید بر نظام حقوقی ایران و اسلام، منابع حقوق، قلمرو و اجرای قواعد حقوقی و سرانجام شیوه‌های تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط.

سرفصل‌ها:

فصل اول - دانش حقوق

- ۱- تعاریف و مفاهیم
- ۲- رابطه علم حقوق با سایر علوم مرتبط
- ۳- شاخه‌های علم حقوق

فصل دوم - قواعد حقوقی

- ۱- تعریف و ضرورت
- ۲- اوصاف و ویژگی‌ها
- ۳- انواع قواعد حقوقی
- ۴- موضوع قواعد حقوقی: حق و تکلیف
- ۵- رابطه قواعد حقوقی با عدالت، اخلاق و دین

فصل سوم - مبانی و اهداف حقوق

- ۱- مبانی (از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلامی)
- ۲- اهداف (از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلامی)

فصل چهارم - نظام‌های مهم حقوقی

- ۱- نظام‌های حقوقی غیر دینی: نظام حقوقی رومی - ژرمنی، کامن لاء، سوسیالیستی و ....
- ۲- نظام‌های حقوقی دینی: حقوق یهود، مسیحیت و اسلام

فصل پنجم - منابع حقوق

- ۱- نظام‌های حقوقی دینی
- ۲- نظام‌های حقوقی غیر دینی

فصل ششم - قلمروی اجرای قواعد حقوقی

- ۱- در مکان
- ۲- در زمان

فصل هفتم - تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط

- ۱- مفهوم تفسیر و ضرورت آن
- ۲- انواع تفسیر و مکاتب تفسیری
- ۳- شیوه های تفسیر
- ۴- تفسیر در حقوق ایران

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، مقدمه عمومی علم حقوق، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- حیاتی، علی عباس، مقدمه علم حقوق، تهران، دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار
- دانش پژوه، مصطفی، مقدمه علم حقوق با رویکرد به حقوق ایران و اسلام، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، فلسفه حقوق، تهران، شرکت سهامی انتشارات، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق بین الملل عمومی (۱)

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری ✓	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق بین الملل عمومی (۱)
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: حقوق بین الملل یکی از مهم ترین شاخه های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی دانشجویان حقوق با

قواعد بین‌المللی و حقوق بین‌الملل از آن جهت حائز اهمیت است که امروزه دیگر نمی‌توان بدون در نظر گرفتن فعالیت‌های بین‌المللی و ارتباط برون مرزی، فعالیت‌های درون کشورها را به خوبی سامان داد. لذا دانشجویان باید در ابتدای ورود به مباحث حقوق بین‌الملل، کلیاتی از این رشته و تحولات واقع شده در آن و همچنین ارتباط میان حقوق بین‌الملل و حقوق داخلی را مورد مطالعه قرار داده و فضای کلی حاکم بر حقوق بین‌الملل را با شناخت منابع آن درک نمایند.

هدف: آشنایی با مفاهیم، مبانی و تحولات تاریخی حقوق بین‌الملل، درک جایگاه اجتماعی این رشته در تنظیم روابط اجتماعی از طریق مقایسه با حقوق داخلی و در نهایت پی بردن به منابع و اسناد موجود در عرصه بین‌المللی.

سرفصل‌ها:

- ۱- تعریف و ماهیت حقوق بین‌الملل
- ۲- سیر تاریخی تحولات حقوق بین‌الملل
- ۳- مبانی حقوق بین‌الملل
- ۴- رابطه حقوق بین‌الملل و حقوق داخلی
- ۵- منابع حقوق بین‌الملل
- منابع ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری
- منابع جدید
- ۶- اسلام و حقوق بین‌الملل

ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	

منابع فارسی:

- ۱- حمیداله، محمد، *سلوک بین الملل دولت اسلامی*، ترجمه مصطفی محقق داماد، تهران، مرکز نشر علوم انسانی، آخرین سال انتشار.
- ۲- ضیایی بیگدلی، محمد رضا، *حقوق بین الملل عمومی*، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- ۳- عمید زنجانی، عباسعلی، *فقه سیاسی*، جلد ۳ و ۴، تهران، امیرکبیر، آخرین سال انتشار.
- ۴- فن گلان، گردهارد، *حقوق بین الملل عمومی*، دو جلد، ترجمه داوود آقایی و محمد حسین حافظیان، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- ۵- کاسسه، آتونویو، *حقوق بین الملل در جهان نامتحد*، ترجمه حسین شریفی طرازکوهی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- ۶- کک دین، نگوین، دیبه، پاتریک و پله، آلن، *حقوق بین الملل عمومی*، ترجمه حسن حبیبی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار.
- ۷- گروهی از نویسندگان، *اسلام و حقوق بین الملل*، جلد اول، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- ۸- مایکل اکهرست، *کلیات نوین حقوق بین الملل*، ترجمه بهمن آقایی، تهران، دفتر خدمات حقوقی بین الملل جمهوری اسلامی ایران، آخرین سال انتشار.
- ۹- موسوی، سیدفضل الله و ...، *حقوق بین الملل عمومی*، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- ۱۰- موسوی زاده، رضا، *بایسته‌های حقوق بین الملل عمومی*، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- ۱۱- والاس، ربکا، *حقوق بین الملل*، ترجمه دکتر سید قاسم زمانی و مهناز بهرام‌لو، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار.
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- P.Bobbitt, *Public international law*, in: Dennis Patterson, *A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory*, Wiley-Blackwell, ۲۰۱۰
- ۲- M.Evans, *International Law*, first edition, oxford university press, ۲۰۰۳
- ۳- Cassese, *International Law*, ۲nd edn, Oxford, ۲۰۰۵
- ۴- I. Brownlie, *Principles of Public International Law*, ۶th edn, Oxford, ۲۰۰۳
- ۵- R. Higgins, *Problems and Process*, Oxford, ۱۹۹۴
- ۶- D. Degan, *Sources of International Law*, The Hague, ۱۹۹۷
- ۷- A. Boyle and C. Chinkin, *The Making of International Law*, Oxford, ۲۰۰۷
- ۸- A. Pellet, 'Article ۳۸' in *The Statute of the International Court of Justice: A Commentary* (eds. A. Zimmermann, C. Tomuschat and K. Oellers-Frahm), Oxford, ۲۰۰۶
- ۹- A. Aust, *Modern Treaty Law and Practice*, ۲nd edn, Cambridge, ۲۰۰۷

حقوق اساسی (۱)

دروس پیش نیاز: مقدمه علم حقوق	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق اساسی (۱)
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		ندارد [√] سفر علمی:	دارد کارورزی:
	عملی				
	نظری	جبرانی		ندارد [√] سفر علمی:	دارد کارورزی:
	عملی				

توجیه درس: برای آشنایی با علم حقوق ضروری است ابتدا قانون اساسی به عنوان قانون مادر، بازشناخته شود. در قوانین اساسی ساختار دولت و تفکیک بخش‌های آن و نیز روابط میان این بخش‌ها و نیز حقوق و تکالیف مردم و روابط میان آن‌ها و دولت مورد بررسی قرار می‌گیرد. بدیهی است که آشنایی با موارد فوق برای ورود به سایر مباحث دانش حقوق اجتناب ناپذیر است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مباحث مربوط به حقوق اساسی از قبیل تاریخ حقوق اساسی، دولت، حاکمیت، حکومت در حقوق اسلام و سایر مکاتب حقوقی.

سرفصل‌ها:

۱. مفهوم حقوق اساسی
  - الف- تعریف
  - ب- ویژگی‌ها
۲. موضوع حقوق اساسی
  - الف- مفهوم دولت

ب- انواع دولت (ساختاری- نظام سیاسی)

۳. تاریخ حقوق اساسی

اول: در جهان

دوم: در ایران

الف- قبل از نهضت مشروطه

ب- مشروطیت

ج- جمهوری اسلامی ایران

۴. منابع حقوق اساسی در ایران و سایر نظام ها

اول: منابع موضوعه

الف- قانون اساسی (مفاهیم، انواع و دادرسی اساسی)

ب- سایر منابع موضوعه

دوم: منابع عرفی (عرف های اساسی)

سوم: رویه های اساسی

چهارم: نظریه ها

۵. عناصر تشکیل دهنده دولت

اول: جمعیت

الف- ملت

ب- امت

دوم: سرزمین

الف- اعتباری (محدود به مرز)

ب- اعتقادی (دار الاسلام، دارالحرب و دار الکفر)

سوم: حاکمیت

الف- مفهوم حاکمیت

ب- نظریه های منشا حاکمیت

۱. دین سالاری (تئوکراسی)

۲. مردم سالاری (دموکراسی)

۳. مردم سالاری دینی (ولایت فقیه)

چهارم: حکومت

الف- مفهوم حکومت

ب- انواع حکومت

۱. ارتباط قوا (تفکیک قوا، تداخل قوا و استقلال قوا- ریاستی، پارلمانی، نیمه ریاستی یا نیمه پارلمانی)

۲. نظام های سیاسی

- جمهوری (دینی، سکولار، لائیک)

- سلطنتی (مطلقه، مشروطه)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

- ارسطا، محمدجواد، نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران، قم، بوستان کتاب، آخرین سال انتشار
- اصلانی، فیروز و پروین، خیرالله، کلیات حقوق اساسی، تهران، نشر پایدار، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، گزینش رهبر و نظارت بر او، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان، آخرین سال انتشار
- شعبانی، قاسم، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر اطلاعات، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- عباسی، بیژن، مبانی حقوق اساسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید محمد مهدی، دادرسی اساسی، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، آخرین سال انتشار
- قاضی، سید ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸
- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸
- نجفی اسفاد، مرتضی و فرید، محسنی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات بین المللی المهدی، آخرین سال انتشار
- ویژه، محمدرضا، کلیات حقوق اساسی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۱، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مالیه عمومی

دروس پیش نیاز: - مقدمه علم حقوق	نظری ✓	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق مالیه عمومی
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: حقوق مالیه عمومی، مجموعه قواعد حقوقی حاکم بر روابط دولت و مردم در امور مالی است. مبنای ارتباط مسائل مالی و حقوق در دو محور شکل می‌گیرد که عبارتند از: حقوق مالیاتی و حقوق بودجه. حقوق مالیاتی، چارچوب حقوقی بخش مهمی از روابط شهروندان با دولت را شکل می‌دهد. حقوق بودجه، چارچوب حقوقی مسائل مالی دولت را مشخص می‌کند. از این رو ضروری است که دانشجویان حقوق با هر دو عرصه در نظام حقوقی اسلام و جمهوری اسلامی ایران آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی مالیه عمومی و حقوق مالی، درآمدها و هزینه‌های عمومی، حقوق مالیاتی و حقوق بودجه در نظام حقوقی اسلام و جمهوری اسلامی ایران

سرفصل‌ها:

بخش ۱- مبانی و کلیات

الف: تعریف، موضوع، جایگاه و اهمیت مالیه عمومی در اسلام و حقوق موضوعه

ب: تعریف، تاریخچه حقوق مالیه عمومی و حقوق مالی و نسبت بین آنها

ج: منابع و جایگاه حقوق مالیه عمومی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه

بخش ۲- درآمدهای عمومی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه

الف: درآمدهای عمومی در نظام مالیه عمومی اسلام

۱. درآمدهای مالیاتی (مالیات‌های ثابت شامل خمس و زکات و مالیات‌های متغیر)

۲. درآمدهای حاصل از مالکیت‌ها و دارایی‌های حکومت اسلامی (انفال و فیه)

ب: درآمدهای عمومی در حقوق موضوعه

۱. درآمدهای مالیاتی (مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیر مستقیم)

۲. درآمدهای حاصل از مالکیت‌ها، دارایی‌ها و خدمات دولتی

۳. درآمدهای استقراضی و درآمدهای پولی

بخش ۳- هزینه‌های عمومی در نظام مالیه عمومی اسلام و حقوق موضوعه

الف: مفهوم، ماهیت، اهمیت و انواع هزینه‌های عمومی در نظام مالیه عمومی

ب: مفهوم، ماهیت، اهمیت و انواع هزینه‌های عمومی در حقوق موضوعه

بخش ۴- حقوق مالیاتی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه

الف: تعریف مالیات و حقوق مالیاتی، ویژگی‌های مالیات، اصول مالیات‌ها و انواع مالیات‌ها در اسلام و حقوق موضوعه

ب: منابع مالیاتی

ج: تشخیص و وصول مالیات

د: دادرسی مالیاتی

بخش ۵- حقوق بودجه در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه

الف: مفهوم، تعریف، ماهیت و تاریخچه و اصول بودجه

ب: ساختار و اهداف نظام حقوق بودجه (تهیه و تنظیم و تصویب بودجه)

ج: اجرا و نظارت بر اجرای بودجه

ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	

منابع فارسی:

- الریس، ضیال‌الدین، خراج و نظام‌های مالی دولتهای اسلامی از آغاز تا نیمه دوم قرن سوم، مترجم فتحعلی اکبری، اصفهان، انتشارات دانشگاه اصفهان، آخرین سال انتشار

- آقانظری، حسن و گیلک، محمدتقی، هزینه و درآمد دولت اسلامی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار

- رستمی، ولی، حقوق مالیه عمومی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- مالکی، هوشنگ و عباسی، عباداله، حقوق مالیاتی و آیین دادرسی آن، قم، خانه خرد، آخرین سال انتشار
- مجیبی فر، محمد صادق، حقوق و تکالیف متقابل مودیان و دستگاه‌های مالیاتی ایران، تهران، نشر جنگل. آخرین سال انتشار
- مشایخ، محمود، خمس و مالیات در اسلام، تهران، نشر آن، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق اداری (۱)

دروس پیش نیاز: - مقدمه علم حقوق	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق اداری (۱)
	عملی				
	نظری	تخصصی			

- حقوق اساسی (۱)	عملی	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	نظری			
	عملی	جبرانی		
	نظری			
	عملی			
ندارد ^۱		دارد	آموزش تکمیلی:	
سفر علمی:		کارورزی:		

توجیه درس: در حقوق عمومی روابط اداری میان نهادهای اداری دولت و نیز رابطه میان نهادهای دولت و مردم بسیار اهمیت دارد. به علاوه اعمال گوناگون اداری و نظارت بر آنها نیز بسیار مورد بحث قرار می‌گیرد. ضروری است دانشجویان حقوق با مبانی و کلیات موارد فوق از منظر حقوق اسلام و حقوق موضوعه در دوره کارشناسی آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق حاکم بر نهادها و اعمال اداری در جمهوری اسلامی ایران از منظر اسلام و حقوق موضوعه

۱. مفاهیم حقوق اداری از منظر حقوق اسلام و حقوق موضوعه

الف: مفاهیم، تعاریف و ویژگی‌ها و مشخصات حقوق اداری

ب: ارتباط حقوق اداری با سایر گرایش‌های حقوق

ج: سیر تکوین و تحول حقوق اداری در اسلام و حقوق موضوعه

د: هدف و ضرورت حقوق اداری

۲. مبانی و منابع حقوق اداری در اسلام و حقوق موضوعه

الف: منابع

۱. احکام حکومتی، منابع و موازین اسلامی و احکام و فتاوی معتبر

۲. قانون اساسی، سیاست‌های کلی ذیربط

۳. قوانین و مقررات

۴. رویه قضایی، عرف و آموزه‌های حقوقی

ب: مبانی

۱. سیر تحول در مبانی حقوق اداری

۲. هدف و ضرورت حقوق اداری

۳. جایگاه اعمال اداری در اسلام و حقوق موضوعه

الف: تعریف، ویژگی‌ها و انواع اعمال اداری

ب: تفاوت عمل اداری با اعمال تقنینی، قضایی و سیاسی

۴. اصول حاکم بر حقوق و نظام اداری در اسلام و حقوق موضوعه

الف: اصول کلی حقوق اداری

ب: اصول حاکم بر نظام اداری (اصل سلسله مراتب، اصل ولایت پذیری و اصل مرجعیت و ...)

۵. سازمان‌های اداری در اسلام و حقوق موضوعه

الف: اشخاص حقوقی در حقوق اداری

ب: مناصب اداری

ج: سازمان‌های اداری

د: تمرکز و عدم تمرکز در حقوق موضوعه

۶. نظارت بر اداره در اسلام و حقوق موضوعه

الف: مبانی و اصول نظارت در اسلام و حقوق موضوعه

ب: انواع نظارت (قضایی، اداری و سیاسی و ...)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، محمد، استوار سنگری، کورش، حقوق اداری ۱ و ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- انصاری، ولی الله، کلیات حقوق اداری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مومنی، منوچهر، حقوق اداری، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مومنی، منوچهر، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- عباسی، بیژن، حقوق اداری، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، موسی زاده، ابراهیم، نظارت بر اعمال حکومت و عدالت اداری، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- موسی زاده، ابراهیم، حقوق اداری، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- هداوند، مهدی، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

اصول فقه (۱)

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: اصول فقه (۱)
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به ابتدای حقوق جمهوری اسلامی ایران به ویژه در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه اسلامی و ضرورت آشنایی و مراجعه دانشجویان به متون فقهی و مبانی استنباط آن، آموزش اصول فقه در مقطع کارشناسی ضروری است. از این رو درس اصول فقه در دو عنوان و جمعاً به ارزش ۴ واحد پیش بینی شده است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با علم اصول فقه به عنوان پایه و مبنای درک و استنباط فقه و حقوق.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- مباحث الفاظ (مقدمه، وضع الفاظ، اوامر و نواهی، مفهوم و منطوق عام و خاص، مطلق و مفید، مجمل و مبین)

بخش ۲- منابع استنباط احکام (کتاب، سنت، اجماع، عقل، قیاس و ادله دیگر)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- زراعت، عباس و مسجدسرای، حمید، ترجمه و تبیین اصول الاستنباط تالیف علامه حیدری، قم، انتشارات حقوق اسلامی، آخرین سال انتشار
- زراعت، عباس و مسجدسرای، حمید، کاملترین ترجمه و تبیین اصول فقه علامه محمدرضا مظفر، قم، پیام نوآور، آخرین سال انتشار
- قافی، حسین و شریعتی فرانی، سعید، اصول فقه کاربردی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- محقق داماد، سیدمصطفی، مباحثی از اصول فقه (دفتر اول- دفتر دوم)، تهران، انتشارات مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
- محمدی، ابوالحسن، مبانی استنباط حقوق اسلامی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- مظفر، محمدرضا، اصول فقه، ترجمه علی شیروانی و محسن غرویانی، قم، دارالفکر، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق تجارت (۱) تجار و اعمال تجاری

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۱): تجار و اعمال تجاری
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به این که تجار تحت شمول مقررات ویژه ای هستند و حقوق و تکالیف خاصی برای آنها وجود دارد و با توجه به این که این بخش از مقررات با لحاظ نقش تجار در هر جامعه ای از اهمیت ویژه برخوردار است لازم است دانشجویان از این بخش مهم حقوق مطلع گردند.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با فعالین صحنه بازرگانی، انواع قراردادهای تجاری، مسئولیت های ناشی از اعمال تجاری و خصایص، تکالیف و حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی در موضوع حقوق تجارت است.

سرفصل ها:

- (۱) کلیات
- (۲) رابطه حقوق تجارت و حقوق مدنی
- (۳) انواع معامله تجاری ذاتی (توزیعی، خدماتی، تسهیلاتی، کمکی)
- (۴) مفهوم حقوق تجارت، قلمرو و منابع آن (قانون، فقه اسلامی، عرف، رویه قضایی)
- (۵) نظریات موضوعی و شخصی حقوق تجارت
- (۶) مفهوم و مصادیق تاجر، شرایط اشتغال به تجارت، محدودیتها و ممنوعیت های قانونی تجارت
- (۷) مفهوم تاجر و ضوابط تعیین آن
- (۸) محدودیتها و ممنوعیت های تجارت
- (۹) مفهوم معامله تجاری و اقسام آن (ذاتی، تبعی، حکمی)
- (۱۰) اعمال معاملات تجاری
- (۱۲) تکالیف و الزامات قانونی تجار (داشتن دفاتر تجاری و ثبت نام در دفتر ثبت تجاری)
- (۱۳) شرایط اشتغال به تجارت
- تاریخچه حقوق تجارت
- (۱۵) جایگاه حقوق تجارت در نظام حقوقی ایران و ارتباط آن با اقتصاد و سایر شاخه های حقوق
- (۱۶) آشنایی با قراردادهای تجاری و انواع قراردادهای نوین تجاری

۱۷) عاملیت، نمایندگی تجاری و قائم مقامی تجاری

۱۸) تکالیف و الزامات تاجر (تنظیم و نگهداری دفاتر تجاری {حسابداری} و ثبت نام در دفتر ثبت تجاری)

۱۹) جایگاه حقوق تجارت و ارتباط آن با رشته‌های دیگر حقوق و سایر علوم

۲۰) اعمال تجاری

۲۱) مالکیت‌های فکری صنعتی و تجاری

۲۲) مالکیت‌های فکری تجاری و نام تجاری، علامت تجاری، برند، حق کسب و پیشه و تجارت

۲۳) مالکیت‌های فکری صنعتی، حق اختراع، طرح‌ها و ترسیمات منفی، دانش منفی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت، کلیات، معاملات تجاری، تجار و سازماندهی فعالیت تجاری، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- اعظم، عبدالحمید، حقوق بازرگانی، تهران، آخرین سال انتشار
- بازگیر، یدا...، حقوق تجارت در آراء دیوانعالی کشور، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، ج اول، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- عرفانی، توفیق، اسناد و دعاوی تجاری در آراء و انتقال، تهران، انتشارات ققنوس، آخرین سال انتشار
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت، تهران، موسسه انتشارات جهاد دانشگاهی، آخرین سال انتشار
- کیایی، کریم، حقوق بازرگانی، تهران، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۱) اشخاص و حمایت از محجورین

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۱) اشخاص و حمایت از محجورین
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				

توجیه درس: با توجه به این که هدف حقوق تنظیم روابط اشخاص است، اطلاع از مفهوم شخص و انواع آن و همچنین مقرراتی که ناظر بر اشخاصی است که نمی توانند بدون دخالت دیگران امور خود را اداره کنند جزو مباحث اولیه حقوق محسوب می شود که این در عهده دار آن است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مباحث حقوقی مربوط حقوق اشخاص و محجورین است.

۱) کلیات:

بند یک: مفهوم شخص و شخصیت

بند دو: رابطه شخصیت و اهلیت

بند سه: حقوق مربوط به شخصیت

بند چهار: حمایت از شخصیت انسان.

۲) شخص طبیعی:

بند یک: وجود و ویژگی های شخص طبیعی

- نام و نام خانوادگی (تعیین، تغییر و آثار آن) و اسناد سجلی

- اقامتگاه

- تابعیت

بند دو: آغاز و پایان وجود شخص طبیعی

بند سه: شخصیت حقوقی جنین

بند چهار: غایب مفقود الاثر و امور مالی و غیرمالی او

بند پنج: حکم موت فرضی.

۳) شخص حقوقی:

بند یک: مفهوم اقسام شخص حقوقی

بند دو: آغاز و پایان شخص حقوقی

بند سه: ممیزهای شخص حقوقی

بند چهار: وضع حقوقی شخص حقوقی

۴) محجوران:

بند یک: کلیات (۱. مفهوم حجر ۲. اهلیت ۳. اوصاف حجر ۴. مبنای حجر ۵. اسباب حجر)

بند دو: انواع محجور (۱. صغیر ۲. غیر رشید ۳. مجنون ۴. سایر محجوران)

۵) قیومت:

بند یک: تعاریف (۱. ولی ۲. وصی ۳. قیم...)

بند دو: موارد نصب قیم

بند سه: تشریفات نصب قیم

بند چهار: شرایط نصب قیم

بند پنج: احکام نصب قیم

بند شش: اختیارات و وظایف قیم

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، سید حسن، حقوق مدنی، ج ۴، تهران، انتشارات اسلامی، آخرین سال انتشار
- حیاتی، علی عباس، حقوق مدنی ۱، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ساکت، محمدحسین، شخصیت و اهلیت در حقوق مدنی، مشهد، گوتنبرگ، آخرین سال انتشار
- صفایی، سید حسین، دوره مقدماتی حقوق مدنی، جلد اول، اشخاص و اموال، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، قاسم زاده، سیدمرتضی، اشخاص و محجورین، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۲) اموال و مالکیت

دروس پیش نیاز: - مدنی (۱)	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۲) اموال و مالکیت
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: بخش مهمی از حقوقی که هر شخص ممکن است از آن برخوردار شود حقوق مالی نامیده می‌شود و برای درک مقررات ناظر به آن لازم است درک صحیحی از اموال و مالکیت و طرق تحصیل آن به دست آید که این درس متکفل آن است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اموال و مالکیت و حدود و مشخصات آن و طرق تحصیل مالکیت و آثار و احکام تصرف به عنوان مالکیت است.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات

الف) تعریف مال

ب) تعریف مالکیت

بخش ۲- انواع مال و مالکیت

الف) انواع مال

ب) انواع مالکیت

بخش ۳- حق انتفاع

بخش ۴- حق ارتفاق و حقوق دیگر

بخش ۵- وقف

بخش ۶- املاک مجاور

بخش ۷- اسباب تملک

بخش ۸- قاعده تصرف و آثار آن.

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، آخرین سال انتشار
- جعفری لنگرودی، محمّدجعفر، حقوق اموال، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، کتاب الوقف، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، اشخاص و اموال، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی اموال و مالکیت، جلدهای مرتبط، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

کلیات حقوق جزا

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: کلیات حقوق جزا
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به تخصصی شدن آموزش‌های حقوق جزایی در دروس جزای عمومی و اختصاصی و آیین داری کیفری و لزوم آشنایی کلی دانشجویان به عموم مسائل کیفری و ساختار کلی و تقسیمات عمده کیفری ایران قبل از آموزش‌های تخصصی جزایی، درس کلیات حقوق جزا، به عنوان مقدمه ورود به مباحث تخصصی جزایی در دوره کارشناسی ضرورت دارد.

هدف: آشنایی دانشجویان با عمومات مسائل حقوق کیفری و ساختار و تقسیمات عمده کیفری ایران

سرفصل‌ها:

۱- محتوا و موضوع حقوق جزایی

- آشنایی با مفاهیم جزایی، جرم، مجازات، اقدامات تأمینی و تربیتی، بزه‌کاری، بزه دیده‌گی، مسئولیت جزایی
- قواعد ناظر به اختیارات و وظایف دولت در مبارزه با بزه‌کاری و تحولات آن (جرم انگاری، کیفرگذاری، تعقیب و مجازات بزه‌کاران)

۲- منابع حقوق جزا در حقوق ایران

- منابع الزامی (قانون اساسی، قانون عادی، مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام و آراء وحدت رویه (رویه قضایی به معنای خاص)
- منابع معتبر اسلامی و فتاوی فقہی
- منابع ارشادی (رویه قضایی به معنای عام، نظریات علمی حقوق و فقہ، عرف و عادت)

۳- جایگاه حقوق جزایی و ارتباط آن با رشته‌های حقوقی دیگر و سایر علوم

- جایگاه و اهمیت
- ارتباط آن با شاخه‌های دیگر حقوقی و سایر علوم

۴- پدیده مجرمانه و واکنش اجتماعی علیه آن

- پدیده مجرمانه
- واکنش اجتماعی
- انواع واکنش اجتماعی (مجازات: سلب حیات، سلب آزادی، محدود کننده آزادی، سلب حقوق، مالی، جایگزین‌های حبس و اقدامات تأمینی)
- تحولات ناظر به واکنش‌ها (مکتب کلاسیک، مکتب تحقیقی، مکتب دفاع اجتماعی و ...)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

الف: منابع فارسی

- بکاریا، سزار ، رساله جرایم و مجازات ها، ترجمه دکتر محمد علی اردبیلی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- جعفری، مجتبی، مقدمه علم حقوق کیفری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- حیدر علامه، غلام، اصول راهبردی حقوق کیفری، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- فلچر، جورج پی، مفاهیم بنیادین حقوق کیفری، ترجمه سید مهدی سیدزاده ثانی، گروه پژوهشی ترجمه دانشگاه علوم اسلامی رضوی، مشهد، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، آخرین سال انتشار.
- گلدوزیان، ایرج، محشای قانون مجازات اسلامی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- نوریها، رضا، نگاهی به قانون مجازات اسلامی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- هرینگ، جاناتان، مبانی حقوق کیفری انگلستان، ترجمه امیر اعتمادی، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

ب: منابع انگلیسی

- ۱- A.Ashworth, Principles of Criminal Law, Oxford University Press, 4thed, ۲۰۰۳.
- ۲- J.Dressler, Understanding Criminal Law, LexisNexis, 6thed, ۲۰۱۲.
- ۳- P.Carlan, L.Nored and R.Downey, An Introduction to Criminal Law, Jones and Bartlett Publishers, ۲۰۱۱.
- ۴- N.Lacey, C.Wells and O.Quick, Reconstructing Criminal Law: Text and Materials, Cambridge University Press, 3rded, ۲۰۰۶.
- ۵- J.Hall, General Principles of Criminal Law, The Lawbook Exchange, 2nded, ۲۰۰۵.
- ۶- G.P.Fletcher, Basic Concepts of Criminal Law, Oxford University Press, ۱۹۹۸.

ج. منابع فرانسه

۱. Patrick Kolb, Laurence Leturmy, L'essentiel du droit pénal général, Gualino- ۲۰۱۵.

۲. PRADEL, Jean. Droit penal general. Cujas, ۲۰۰۸.

قواعد فقه (۲) جزایی

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: قواعد فقه (۲) جزایی
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				

آموزش تکمیلی: دارد
کارورزی:

ندارد ✓
سفر علمی:

توجیه درس: نظر به ابتدای قوانین کیفری ایران بر فقه جزایی، آشنایی اجمالی دانشجویان با قواعد فقه جزایی ضروری است.

هدف: آشنایی دانشجویان با قواعد مبنایی فقهی که در جرم انگاری و کیفرنگاری به کار گرفته می‌شود.

الف: کلیات

۱- مفاهیم

۲- اقسام قاعده فقهی و مقایسه آن با مفاهیم مشابه

۳- کاربرد قاعده فقهی

ب: قواعد فقهی کیفری

۱- قاعده قبح عقاب بلا بیان

۲- قاعده وزر

۳- قاعده درء

۴- منع اعانه بر اثم

۵- قاعده جب

۶- قاعده تحذیر

۷- قاعده لاقود

۸- قاعده اغتدا

۹- اضطرار

۱۰- اکراه

۱۱- قاعده حرمت دم مسلمان

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- بای، حسینعلی، قواعد فقهی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار.
- بهرامی احمدی، حمید، قواعد فقه، دو جلدی، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار.
- حاجی ده آبادی، احمد، قواعد فقه جزایی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار.
- حاجی ده آبادی، احمد، قواعد فقه دیات: مطالعه تطبیقی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار.
- عمید زنجانی، عباسعلی، قواعد فقه بخش حقوق جزا، سمت، آخرین سال انتشار.
- گروه پژوهشی حقوق دانشگاه علوم اسلامی رضوی، قواعد فقه جزایی، مشهد، انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی، آخرین سال انتشار.
- محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه، بخش جزایی، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار.
- محمدی، ابوالحسن، قواعد فقه، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- موسوی بجنوردی، سیدمحمد، قواعد فقهیه، ج ۱، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- موسوی بجنوردی، سیدمحمد، قواعد فقهیه، ج ۲، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

پیشگیری از جرم

دروس پیش نیاز: - کلیات حقوق جزا - جرم شناسی	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: پیشگیری از جرم
	عملی				
	نظری				
	عملی				

	نظری ✓	اختیاری	تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			
	نظری	جبرانی		
	عملی			
ندارد ✓ سفر علمی:		دارد کارورزی:		

توجیه درس: نظر به اهمیت پیشگیری از وقوع جرم به ویژه با توجه به تاکید بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آشنایی دانشجویان با مبانی نظری پیشگیری از جرم و مهمترین انواع آن ضروری است.

هدف: آشنایی با مفهوم پیشگیری به عنوان یکی از مفاهیم حوزه جرم شناسی و تبیین اصول حاکم بر پیشگیری و بیان اهداف و توجیهات آن، بررسی مبانی نظری پیشگیری از جرم و تشریح و توضیح انواع (گونه‌های) پیشگیری و در پایان توجه و تمرکز بر جایگاه پیشگیری در سیاست جنایی ایران، برخی کشورها و نیز در سطح بین المللی از جمله سازمان ملل متحد.

سرفصل ها:

۱. مفهوم پیشگیری، اصول و مبانی آن

الف. مفهوم جرم شناختی و پیشگیری کیفری

ب. اصول حاکم بر پیشگیری (حضور همه جانبه ی دولت، مشارکتی بودن، قابلیت محاسبه و پایداری، حقوق بشر مدار بودن و ...)

ج. مبانی نظری پیشگیری

۲. گونه‌های پیشگیری و جایگاه آن در سیاست گذاری جنایی

الف. گونه‌ها (۱- فردمدار ۲- موقعیت مدار)

ب. سیاست گذاری جنایی (۱- در سیاست جنایی ایران ۲- در رویکرد تطبیقی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، (تاکنون ۲۰ شماره).
- دفتر تحقیقات کاربردی پلیس و پیشگیری، مجموعه مجلدات (۵مجلد) مقالات پیشگیری از جرم، آخرین سال انتشار شهرام ابراهیمی (مترجم)، مجموعه رویه های بین المللی پیشگیری از جرم، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- شهرام ابراهیمی، جرم شناسی پیشگیری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- غلامرضا، محمدنسل، کلیات پیشگیری از جرم، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- غلامرضا، محمدنسل، مبانی پیشگیری از جرم، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- کسن، ریموند، جرم شناسی پیشگیری، ترجمه دکتر مهدی کی نیا، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه، رهیافت های نوین پیشگیری از جرم، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- نجفی ابرند آبادی، علی حسین (زیر نظر)، دانشنامه بزه دیده شناسی و پیشگیری از جرم، دو جلد، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ب) دروس اختصاصی

قواعد فقه (۱) قواعد فقه مدنی

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: قواعد فقه (۱) قواعد فقه مدنی
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به ابتدای نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه امامیه و ضرورت آشنایی با متون فقهی و فهم و بهره‌برداری روشمند از آن، آموزش قواعد فقه در دوره کارشناسی ضرورت دارد.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با احکام کلی و قواعد فقهی برای حل بسیاری از فروع فقهی و همچنین ارتقاء قدرت و توانایی ایشان در فهم مشکلات حقوقی و فقهی.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات

(۱) قاعده فقهی

(۲) مسأله اصولی

(۳) احکام تأسیسی و امضائی احکام شرعی و عقلی تکلیفی و وضعی

(۴) مباحث شرط

(۵) سبب، مانع

بخش ۲- قواعد

(۱) قاعده لاضرر و لاضرار

(۲) قاعده اعراض

(۳) قاعده ضمان ید

(۴) ضمان مقبوض به عقد فاسد

(۵) قاعده اتلاف و تسبیب

(۶) قاعده غرور

(۷) قاعده اقدام

(۸) قاعده صحّت

(۹) قاعده لزوم

(۱۰) قاعده انحلال یک عقد به چند عقد

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- بهرامی احمدی، حمید، قواعد فقه، مختصر هفتاد و هفت قاعده فقهی حقوقی (با تطبیق بر قوانین)، ج اول، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار.
- عمید زنجانی، عباسعلی، قواعد فقه، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه مدنی، جلد ۱ و ۲، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
- محمدی، ابوالحسن، قواعد فقه، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار.
- مکارم شیرازی، القواعد الفقهیه، قم، مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، آخرین سال انتشار
- موسوی بجنوردی، القواعد الفقهیه، قم، نشر الهادی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق اساسی (۲)

ساختار حکومت و نهادهای اساسی

دروس پیش نیاز: - حقوق اساسی (۱)	نظری [√]	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق اساسی (۲) ساختار حکومت و نهادهای اساسی
	عملی	تخصصی			
	نظری			اختیاری	
	عملی	جبرانی			
	نظری			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	ندارد [√]			
	نظری			سفر علمی:	
	عملی	آموزش تکمیلی: دارد			

توجیه درس: بررسی تحلیلی ساختار حکومت، نهادهای اساسی و قوای حاکم در حقوق اسلام و سایر مکاتب حقوقی

هدف درس: آشنایی دانشجویان با سازماندهی قوای حاکم و انواع و کارکردهای آن در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی و سایر نظام های حقوقی

سرفصل ها:

بخش ۱- سازماندهی قوای حاکم

الف- تفکیک قوا (مطلق: آمریکا، نسبی: فرانسه)

ب- تداخل قوا (انگلستان)

ج- استقلال قوا (ایران)

بخش ۲- انواع قوا و کارکردهای آن ها

الف- قوه موسس

- ماهیت

- ارکان (همه پرسی، مجلس موسسان، ترکیبی)

- صلاحیت

- در حقوق اساسی ایران

ب- قوه تعدیل کننده

- ضرورت تشکیلات و کارکرد

- در حقوق اساسی ایران

• رهبری (ولی فقیه)

- شرایط و صلاحیت ها

- تعیین و نظارت (مجلس خبرگان)

ج- قوه مجریه

- انواع (ریاستی، پارلمانی، نیمه ریاستی)

- ارکان (پادشاهی، ریاست جمهوری)

- صلاحیت

- در حقوق اساسی ایران

د- قوه مقننه

- ارکان (یک مجلسی، دو مجلسی)

- صلاحیت (وضع قانون: مستقیم: همه پرسی و غیر مستقیم: مجلس)

- در حقوق اساسی ایران (مجلس- شورای نگهبان)

ه- قوه قضاییه

- ارکان (رئیس قوه قضاییه، قضات)

- صلاحیت (دادرسی: قضایی، اداری، سیاسی)

- تشکیلات

- در حقوق اساسی ایران

بخش ۳- نهادهای اساسی خاص

الف- مجمع تشخیص مصلحت نظام

ب- شورای عالی امنیت ملی

ج- شورای عالی انقلاب فرهنگی

د- شورای عالی فضای مجازی

ه- شوراها

و- صدا و سیما

ز- شورای بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ارسطو، محمدجواد، نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران، قم، بوستان کتاب، آخرین سال انتشار
- اصلانی، فیروز و پروین، خیرالله، کلیات حقوق اساسی، تهران، نشر پایدار، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، گزینش رهبر و نظارت بر او، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان، آخرین سال انتشار
- شعبانی، قاسم، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر اطلاعات، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

- عباسی، بیژن، مبانی حقوق اساسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید محمد مهدی، دادرسی اساسی، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، آخرین سال انتشار
- قاضی، سید ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸
- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸
- نجفی اسفاد، مرتضی و فرید، محسنی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات بین المللی المهدی، آخرین سال انتشار
- ویژه، محمدرضا، کلیات حقوق اساسی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۱، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق اساسی (۳)

مردم و حکومت

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع درس:	پایه	نظری ^۱
---------------------	-------------	----------	------	-------------------

دروس پیش نیاز: - حقوق اساسی (۲)	عملی	تخصصی	۲	حقوق اساسی (۳) مردم و حکومت		
	نظری					
	عملی	اختیاری				
	نظری					
	عملی	جبرانی			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	نظری					
عملی						
ندارد			آموزش تکمیلی:	دارد		
سفر علمی:			کارورزی:	دارد		

توجیه درس: بررسی تحلیلی حقوق و تکالیف مردم، حقوق بشر و حقوق شهروندی، انواع حکومت مردم و سازوکارهای اعمال آن ها در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر نظام ها

هدف درس: آشنایی دانشجویان با نهاد رهبری، نقش مردم در حکومت و ویژگی های حکومت مردمی در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر نظام ها

سرفصل ها:

اول: حقوق و تکالیف مردم

الف- حقوق بشر در نظام حقوق اساسی (نظام های حقوقی منتخب و ایران)

۱. مبانی و اصول

۲. حقوق و آزادی های فردی و عمومی

۳. ضمانت اجرا

ب- حقوق ملت (شهروندی) در نظام حقوق اساسی (نظام های حقوقی منتخب و ایران)

۱. مبانی و اصول

۲. حقوق و آزادی های فردی و عمومی

۳. ضمانت اجرا

دوم: حکومت مردم (مردم سالاری)

الف- نقش مردم در قدرت سیاسی (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی)

ب- ویژگی های اساسی حکومت مردم (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی)

ج- سازوکارهای اعمال حکومت مردم (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی)

۱. همه پرسی (پلیسیته، گزینش گری عام، تقنینی و اساسی)

۲. انتخابات

- چستی رای (حق یا تکلیف)

- احزاب

- نظام های انتخاباتی (اکثریتی، تناسبی)

- نظارت بر انتخابات

۳. آمبودزمان ها و نهادهای عمومی غیردولتی (انواع و کارویژه ها)

۴. امر به معروف و نهی از منکر

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ارسطو، محمدجواد، نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران، قم، بوستان کتاب، آخرین سال انتشار
- اصلانی، فیروز و پروین، خیرالله، کلیات حقوق اساسی، تهران، نشر پایدار، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، گزینش رهبر و نظارت بر او، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان، آخرین سال انتشار
- شعبانی، قاسم، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر اطلاعات، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- عباسی، بیژن، مبانی حقوق اساسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید محمد مهدی، دادرسی اساسی، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، آخرین سال انتشار
- قاضی، سید ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸
- مشروح مذاکرات شورای بازرنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸
- نجفی اسفاد، مرتضی و فرید، محسنی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات بین المللی المهدی، آخرین سال انتشار
- ویژه، محمدرضا، کلیات حقوق اساسی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۱، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق سازمان های بین المللی

دروس پیش نیاز: - حقوق بین الملل عمومی (۱) و (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق سازمان های بین المللی	
	عملی					
	نظری ✓	تخصصی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
نظری	جبرانی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی			
عملی						
ندارد ✓ سفر علمی:				دارد	آموزش تکمیلی:	
کارورزی:						

توجیه درس: در عرصه حقوق بین الملل، علاوه بر دولت ها، سازمان های بین المللی نیز نقش مهمی در توسعه و تحول حقوق بین الملل دارند. از این رو، لازم است ماهیت این سازمان ها، صلاحیت، مسئولیت، مصونیت و مزایای آنها و نیز ارتباط ایران با آنها مورد مطالعه قرار گیرند و درس حقوق سازمان های بین المللی این فرصت را فراهم می آورد.

هدف درس: آشنایی با ساختار، صلاحیت ها، ویژگی ها و انواع سازمان های بین المللی

۱- تأسیس، ساختار، عملکرد و خاتمه حیات سازمان های بین المللی

الف: تعریف، عناصر شاکله و انواع سازمان‌های بین‌المللی

ب: سازمان‌های بین‌المللی در فرایند تاریخ: از همکاری تا همبستگی بین‌المللی

ج: آغاز و پایان عضویت در سازمان‌های بین‌المللی

د: ارکان اصلی و فرعی سازمان‌های بین‌المللی

ه: شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی

و: صلاحیت‌ها و اختیارات سازمان‌های بین‌المللی

ی: تأمین بودجه سازمان‌های بین‌المللی

ز: خاتمه حیات سازمان‌های بین‌المللی و جانشینی در تعهدات

۲- گونه‌شناسی سازمان‌های بین‌المللی

الف: گونه‌شناسی سازمان‌های جهانی: عام، خاص (تخصصی) (سازمان ملل متحد، سازمان تجارت جهانی، دیوان کیفری بین‌المللی، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ...)

ب: گونه‌شناسی سازمان‌های غیر جهانی: منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای؛ (اتحادیه اروپا، اتحادیه آفریقا، سازمان کشورهای آمریکایی، سازمان همکاری اسلامی، اگو و ...)

۳- مسئولیت، مصونیت و مزایای سازمان‌های بین‌المللی

الف: مزایا و مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی

ب: مسئولیت سازمان‌های بین‌المللی

ج: تعارض میان تعهدات اعضای سازمان با دیگر تعهدات بین‌المللی آنها

د: حل و فصل اختلافات در گستره سازمان‌های بین‌المللی (اختلافات درون سازمانی و برون سازمانی)

۴- جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌های بین‌المللی

الف: سازمان‌های بین‌المللی از منظر اسلام

ب: عضویت ایران در سازمان‌های بین‌المللی

ج: روابط ایران با برخی از سازمان‌های بین‌المللی

د: پرونده‌های مهم ایران در سازمان‌های بین‌المللی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- بیگزاده، ابراهیم، حقوق سازمان‌های بین‌المللی، تهران، مجد، آخرین سال انتشار
- زمانی، سیدقاسم، حقوق سازمان‌های بین‌المللی، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار
- شریفی طرازکوهی، سازمان‌های بین‌المللی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ک.آ.کللیار، سازمان‌های بین‌المللی، ترجمه هدایت... فلسفی، تهران، نشر فاخته، آخرین سال انتشار
- موسی‌زاده، رضا، حقوق سازمان‌های بین‌المللی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- هریسی نژاد، کمال‌الدین، حقوق سازمان‌های بین‌المللی، تبریز، نشر دانیال، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق بین الملل عمومی (۲)

دروس پیش نیاز: حقوق بین الملل عمومی (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق بین الملل عمومی (۲)
	عملی				
	نظری ^۱	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
ندارد ۷ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: حقوق بین‌الملل یکی از مهمترین شاخه‌های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین‌المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی دانشجویان حقوقی با تابعان حقوق بین‌الملل از آن جهت حائز اهمیت است که امروزه در بسیاری از فعالیت‌های داخلی، نیازمند همکاری با یک یا چند تابع حقوق بین‌الملل خواهیم بود. همچنین ارتباط گسترده کشور با سازمان‌های بین‌المللی و نیاز متقابل در این حوزه، ضرورت شناخت تابعان را بیش از پیش می‌نماید. لذا دانشجویان باید شناخت مختصر اما مناسبی از کشورها، سازمان‌های بین‌المللی و سایر تابعان کسب نمایند.

هدف: شناخت کشورها و مسائل مربوط به آنها، جایگاه سازمان‌های بین‌المللی در حقوق بین‌الملل، نقش جنبش‌های آزادی بخش، شرکت‌های فراملی و افراد در حقوق بین‌الملل

سرفصل‌ها:

۱- کشورها

- عناصر تشکیل دهنده دولت‌ها
- شناسایی و جانشینی کشورها
- حاکمیت و صلاحیت دولت‌ها
- مسئولیت دولت‌ها
- مصونیت دولت‌ها
- حقوق دیپلماتیک
- رفتار با بیگانگان

۲- سازمان‌های بین‌المللی و مراجع قضایی بین‌المللی

۳- جنبش‌های آزادی بخش و شرکت‌های فراملی

۴- افراد

- حقوق بشر
  - حقوق اقلیت‌ها
  - حقوق بین‌الملل کیفری
- #### ۵- اسلام و تابعان حقوق بین‌الملل

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

الف: منابع فارسی

- حمیداله، محمد، سلوک بین الملل دولت اسلامی، ترجمه مصطفی محقق داماد، تهران، مرکز نشر علوم انسانی، آخرین سال انتشار.
- ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- عمید زنجانی، عباسعلی، فقه سیاسی، جلد ۳ و ۴، تهران، امیرکبیر، آخرین سال انتشار.
- فن گلان، گردهارد، حقوق بین الملل عمومی، دو جلد، ترجمه داوود آقایی و محمد حسین حافظیان، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کاسسه، آنتونیو، حقوق بین الملل در جهان نامتحد، ترجمه حسین شریفی طرازکوهی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کک دین، نگوین، دیبه، پاتریک و پله، آلن، حقوق بین الملل عمومی، ترجمه حسن حبیبی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار.
- موسوی، سیدفضل الله و ...، حقوق بین الملل عمومی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- موسی زاده، رضا، بایسته های حقوق بین الملل عمومی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- والاس، ربکا، حقوق بین الملل، ترجمه سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ب: منابع انگلیسی:

- ۱- P.Bobbitt, Public international law, in: Dennis Patterson, A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory, Wiley-Blackwell, ۲۰۱۰
- ۲- M.Evans, International Law, first edition, oxford university press, ۲۰۰۳
- ۳- Cassese, *International Law*, ۲nd edn, Oxford, ۲۰۰۵
- ۴- I. Brownlie, *Principles of Public International Law*, ۶th edn, Oxford, ۲۰۰۳
- ۵- R. Higgins, *Problems and Process*, Oxford, ۱۹۹۴
- ۶- A. Boyle and C. Chinkin, *The Making of International Law*, Oxford, ۲۰۰۷
- ۷- A. Aust, *Modern Treaty Law and Practice*, ۲nd edn, Cambridge, ۲۰۰۷
- ۸- Malcolm N. Shaw - *International Law*, ۶th edition ۲۰۰۸

حقوق بین‌الملل عمومی (۳)

دروس پیش‌نیاز: حقوق بین‌الملل (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل عمومی (۳)
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: حقوق بین‌الملل یکی از مهمترین شاخه‌های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین‌المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی با قواعد کاربردی بین‌المللی از جمله ضروریاتی است که هر کشوری امروزه با آن مواجه است. با توجه به اینکه دانشجویان حقوق در این عرصه در آینده به فعالیت ادامه خواهند داد، لذا ضروری است با قواعد کاربردی حقوق بین‌الملل که کشورمان با آن درگیر است، آشنا شوند.

هدف: شناخت حقوق بین‌الملل دریاها، بررسی قواعد حقوق بین‌الملل هوا و فضا، مطالعه بر روی حقوق مخاصمات مسلحانه، کسب دانش در زمینه حقوق محیط زیست، کسب آگاهی از حوزه‌های نوین حقوق بین‌الملل

عناوین سرفصل‌ها:

- ۱- حقوق بین‌الملل دریاها
- ۲- حقوق بین‌الملل آبراه‌ها و رودخانه‌های بین‌المللی
- ۳- حقوق بین‌الملل هوا و فضا

- ۴- حقوق بین الملل مخاصمات مسلحانه
 ۵- حقوق بین الملل محیط زیست
 ۶- حوزه های نوین حقوق بین الملل
 ۷- روش های حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات
 ۸- دیدگاه اسلام در مباحث فوق الذکر

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

الف) منابع فارسی:

- حمیداله، محمد، سلوک بین الملل دولت اسلامی، ترجمه مصطفی محقق داماد، تهران، مرکز نشر علوم انسانی، آخرین سال انتشار.
- ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- عمید زنجانی، عباسعلی، فقه سیاسی، جلد ۳ و ۴، تهران، امیرکبیر، آخرین سال انتشار.
- فن گلان، گردهارد، حقوق بین الملل عمومی، دو جلد، ترجمه داوود آقایی و محمد حسین حافظیان، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کاسسه، آنتونیو، حقوق بین الملل در جهان نامتحد، ترجمه حسین شریفی طرازکوهی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کک دین، نگوین، دیبه، پاتریک و پله، آلن، حقوق بین الملل عمومی، ترجمه حسن حبیبی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار.
- موسوی، سیدفضل الله و ...، حقوق بین الملل عمومی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- موسی زاده، رضا، بایسته های حقوق بین الملل عمومی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- والاس، ربکا، حقوق بین الملل، ترجمه سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ب) منابع انگلیسی:

- ۱- P.Bobbitt, Public international law, in: Dennis Patterson, A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory, Wiley-Blackwell, ۲۰۱۰

- ۲- M.Evans, *International Law*, first edition, oxford university press, ۲۰۰۳
- ۳- Cassese, *International Law*, ۲nd edn, Oxford, ۲۰۰۵
- ۴- I. Brownlie, *Principles of Public International Law*, ۶th edn, Oxford, ۲۰۰۳
- ۵- R. Higgins, *Problems and Process*, Oxford, ۱۹۹۴
- ۶- A. Boyle and C. Chinkin, *The Making of International Law*, Oxford, ۲۰۰۷
- ۷- A. Aust, *Modern Treaty Law and Practice*, ۲nd edn, Cambridge, ۲۰۰۷
- ۸- Malcolm N. Shaw - *International Law*, ۶th edition ۲۰۰۸
- ۹- P. Birnie and A. Boyle, *International Law and the Environment*, ۲nd edn, Oxford,

حقوق بین الملل خصوصی (۱)

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۱) - مقدمه علم حقوق	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق بین الملل خصوصی (۱)		
	عملی						
	نظری [√]	تخصصی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی			
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
	نظری	جبرانی					
	عملی						
ندارد [√] سفر علمی:					دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به گسترش مراودات و ارتباطات فراملی در روزگار کنونی و نقش تابعیت و اقامتگاه در وضعیت حقوقی اشخاص و تعاملات فراملی آنان از یک سو و تعیین حقوق و تکالیف اتباع خارجی در کشور از سوی دیگر، آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مقررات مربوط ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل حقوقی مربوط به تابعیت، اقامتگاه و وضعیت حقوقی بیگانگان در نظام

حقوقی ایران

سرفصل ها:

بخش ۱- تابعیت و اقامتگاه

(۱) تابعیت

(۲) اقامتگاه

بخش ۲- وضع اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

(۱) وضع اشخاص حقیقی بیگانه در ایران

(۲) وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

منابع فارسی:

- ارفع نیا، بهشید، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، بهتاب، آخرین سال انتشار
- دانش پژوه، مصطفی، اسلام و حقوق بین الملل خصوصی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار
- سلجوقی، محمود، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- عامری، جواد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه، آخرین سال انتشار
- نصیری، محمد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق بین الملل خصوصی (۲)

<p>دروس پیش نیاز: - حقوق بین الملل خصوصی (۱)</p>	نظری	پایه	<p>نوع درس:</p>	<p>تعداد واحد: ۲</p>	<p>عنوان درس به فارسی: حقوق بین الملل خصوصی (۲)</p>
	عملی	<p>تخصصی</p>			
	نظری			<p>اختیاری</p>	<p>تعداد ساعت:</p>
	عملی	<p>جبرانی</p>			
	نظری				
	عملی				

	عملی				
		ندارد ✓	دارد	آموزش تکمیلی:	
		سفر علمی:	کارورزی:		

توجیه درس: نظر به گسترش ارتباطات و تعاملات فراملی اشخاص خصوصی در روزگار کنونی، ضرورت تعیین وضعیت صلاحیت قضایی و صلاحیت قانون گذاری درباره روابط اشخاص خصوصی فراملی و مسائل ناشی از آن، آشنایی دانشجویان با اصول، قواعد و فرایند حل تعارض قوانین ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل حقوقی مربوط به تعیین قانون حاکم بر روابط بین اشخاص از طریق اعمال و قواعد حل تعارض در موضوعات مختلف حقوقی.

سرفصل ها:

بخش ۱- تعارض قوانین

(۱) کلیات

(۲) پیدایش و تکامل تاریخی تعارض قوانین

(۳) اعمال قاعده ایرانی حل تعارض قوانین

بخش ۲- رابطه بین نظام های حل تعارض قوانین

بخش ۳- اجرای قانون صلاحیت دار

بخش ۴- مسائل مهم تعارض قوانین

فصل (۱) احوال شخصیه

فصل (۲) اموال

منابع فارسی:

- ارفع نیا، بهشید، تعارض قوانین، جلد ۲، تهران، بهتاب، آخرین سال انتشار
- الماسی، نجادعلی، تعارض قوانین، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، آخرین سال انتشار
- سلجوقی، محمود، تعارض قوانین، جلد ۲، تهران، میزان آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، مباحثی از حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- نصیری، محمد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، نشر آگاه، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق کار

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳) - حقوق اداری (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق کار
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		
			آموزش تکمیلی:		

توجیه درس: یکی از حوزه‌های مهم دانش حقوق، تنظیم روابط کارگر و کارفرما در مسائل گوناگون مربوط به کار تابع است. بنابراین مباحث این درس نظیر ابعاد مختلف رابطه قراردادی کارگر و کارفرما و اختلافات ناشی از آن و نیز چگونگی تشکیلات، وظایف و اختیارات و آیین رسیدگی مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما، اهمیت فراوانی در کار عملی دانشجویان پس از فراغت از تحصیل دارد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مباحث نظری و عملی مربوط به روابط کارگر و کارفرما از دیدگاه فقهی و حقوقی

سرفصل‌ها:

بخش ۱- مبانی و کلیات (تاریخچه، مفاهیم و منابع)

الف- ارزش کار در اسلام

ب- تحول روابط کار در اسلام، ایران و جهان

ج- تعریف و منابع حقوق کار در اسلام و حقوق موضوعه (ملی و بین المللی)

بخش ۲- ویژگی های حقوق کار

الف- شاخه ای از حقوق عمومی

ب- حمایتی بودن

ج- امری بودن

د- سه جانبه گرایی

ه- سایر

بخش ۳- قرارداد کار (در اسلام و حقوق کار ایران)

الف- تعریف، مشخصات و انواع قرارداد کار

ب- اجرای قرارداد کار

ج- شرایط انعقاد، تعلیق، خاتمه و انحلال قرارداد کار

بخش ۴- شرایط کار

الف- حق السعی و مزایا، مدت کار، مرخصی و تعطیلات

ب- شرایط کار زنان، نوجوانان و اتباع بیگانه

بخش ۵- روابط جمعی کار

الف- تشکل های کارگری و کارفرمایی

ب- مذاکرات و پیمان های دسته جمعی کار

بخش ۶- نقش دولت در روابط کار

الف- مقررات گذاری

ب- آموزش و اشتغال

ج- نظارت و بازرسی

د- ضمانت اجراها (اداری، مدنی و کیفری)

بخش ۷- دادرسی کار

الف- مراجع دادرسی کار

ب- آیین دادرسی در مراجع حل اختلاف کار

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

الف) منابع فارسی:

- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر اول، تهران، نگاه بینه، آخرین سال انتشار

- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر دوم، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر پنجم، تهران، نگاه بینه، آخرین سال انتشار

- عراقی، سید عزت الله، حقوق کار، جلد اول و دوم، تهران، سمت، آخرین سال انتشار

- عراقی، سید عزت الله و رنجبریان، امیرحسین، تحول حقوق بین‌المللی کار، تهران، موسسه کار و تامین اجتماعی، آخرین سال انتشار

- قریشی، شریف، کار و کارگر در اسلام، ترجمه لاری، ادیب و یزدی، محصل، تهران، دارالکتب الاسلامیه، آخرین سال انتشار
- موحیدیان، غلامرضا، حقوق کار (علمی- کاربردی)، تهران، فکرسازان، آخرین سال انتشار
- موسوی، سیدفضل...، گفتارهایی درباره حقوق کار، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق اداری (۲)

دروس پیش نیاز: - حقوق اداری (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی	تخصصی		۲	حقوق اداری (۲)
	نظری [√]			تعداد ساعت:	
	عملی	۳۲			
	نظری	اختیاری		دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی: دارد
	عملی	جبرانی			
	نظری				
	عملی				
ندارد[√] سفر علمی:					

توجیه درس: علاوه بر آنچه در حقوق اداری (۱) مورد بررسی قرار می‌گیرد، بخش‌های مهم دیگری نیز در حقوق اداری وجود دارند که به لحاظ عملی برای دانشجویان بسیار مفید و کاربردی هستند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق استخدامی کارمندان دستگاه‌های اجرایی شامل حقوق و تکالیف آنها، دادگاه-
های اداری، قراردادهای اداری، مسئولیت مدنی

سرفصل‌ها:

۱- حقوق استخدامی در حقوق اسلام و حقوق موضوعه

الف: سیر تحول حقوق استخدامی

۱. حقوق اسلامی

۲. حقوق موضوعه

ب: موضوعات حقوق استخدامی

۱. حقوق اسلامی

۲. حقوق موضوعه

ج: انواع استخدام

۱. حقوق اسلامی

۲. حقوق موضوعه

د: ورود به خدمت

۱. منابع ارزشی استخدام

۲. تقدم منابع ارزشی بر سایر منابع

۳. معیارهای استخدامی

۴. معیارهای شایستگی - عدالت استخدامی

۵. گزینش اصلح اسلامی

۶. ابتلاء و آزمایش

۷. جذب و نگهداری

۸. توانمندی و ساماندهی

و: حقوق و تکالیف کارمندان

۱. حقوق و مزایای مادی
۲. معیشت و مشروعیت آن
۳. نقش کار در حقوق و مزایای مادی
۴. نظام پاداش
۵. پاداش دنیوی و اخروی
۶. حقوق و مزایای غیر مادی (تامین اجتماعی در اسلام و حقوق موضوعه)
۷. تکالیف و مسئولیت‌ها

ه: تخلفات و مجازات های اداری

۱. مسئولیت
۲. قانونمندی
۳. حقوق مردم
۴. تکریم ارباب رجوع
۵. سلامت نظام اداری
۶. پیشگیری و برخورد با تخلفات
۷. کنترل نظام اداری
۸. جبران خسارات وارده بر اشخاص
۹. حفظ بیت‌المال
۱۰. امانتداری

ح: حالات استخدای (استعفا، اخراج، انفصال و خروج از خدمت)

ط: بازنشستگی

۱. در اسلام
۲. در حقوق موضوعه

۲- قراردادهای اداری در حقوق اسلام و حقوق موضوعه

الف: قراردادهای معین

ب: قراردادهای غیر معین

ج: شرایط انعقاد قراردادهای اداری

د: اجرای قراردادهای اداری

ه: اختتام و انحلال

و: حل و فصل اختلاف در قراردادهای اداری

۳- مسئولیت در نظام اداری حقوق اسلام و حقوق موضوعه

الف: مبانی فقهی مسئولیت

ب: قواعد و احکام فقهی مسئولیت

ج: مسئولیت اداری و اقسام آن

د: منشأ مسئولیت اداری

ه: غرامت و اسقاط مسئولیت

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، محمد، استوار سنگری، کورش، حقوق اداری ۱ و ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- انصاری، ولی‌الله، کلیات حقوق اداری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مومنی، منوچهر، حقوق اداری، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- طباطبایی مومنی، منوچهر، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- عمیدزنجانی، عباسعلی، موسی زاده، ابراهیم، نظارت بر اعمال حکومت و عدالت اداری، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید مهدی، عدالت استخدامی، تهران، دانشگاه امام صادق(ع)، آخرین سال انتشار
- موسی زاده، ابراهیم، حقوق اداری، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- هداوند، مهدی، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

اصول فقه (۲)

دروس پیش نیاز: - اصول فقه (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: اصول فقه (۲)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به
	عملی				

	نظری	جبرانی	۳۲	انگلیسی
	عملی			
ندارد ✓		آموزش تکمیلی: دارد		
سفر علمی:		کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به ابتدای حقوق جمهوری اسلامی ایران به ویژه در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه اسلامی و ضرورت آشنایی و مراجعه دانشجویان به متون فقهی و مبانی استنباط آن، آموزش اصول فقه در مقطع کارشناسی ضروری است. از این رو درس اصول فقه در دو عنوان و جمعاً به ارزش ۴ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: فهم و درک نحوه به دست آوردن فقه و حقوق و تقویت قدرت استنباط دانشجویان و استدلال ایشان.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- اصول عملیه (برائت، استصحاب، تخیر و احتیاط)

بخش ۲- تعارض ادله

بخش ۳- اجتهاد و تقلید

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- زراعت، عباس و مسجدسرای، حمید، کاملترین ترجمه و تبیین اصول فقه علامه محمدرضا مظفر، قم، پیام نوآور، آخرین سال انتشار

- کافی، حسین و شریعتی، سعید، اصول فقه کاربردی، ۳جلد، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- قبله ای خویی، خلیل، علم اصول در فقه و قوانین موضوعه، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- محقق داماد، سیدمصطفی، مباحثی از اصول فقه، دفتر سوم، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، تهران، آخرین سال انتشار
- محمدی، ابوالحسن، مبانی استنباط حقوق اسلامی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- ولایی، عیسی، فرهنگ تشریحی اصطلاحات اصول، تهران، نشر نی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق بشر در اسلام

عنوان درس به	تعداد واحد:	نوع درس:	پایه	نظری
--------------	-------------	----------	------	------

دروس پیش نیاز: - مقدمه علم حقوق	عملی	تخصصی	۲	فارسی: حقوق بشر در اسلام		
	نظری ✓					
	عملی	اختیاری				
	نظری					
	عملی	عمومی			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	نظری					
عملی						
ندارد ✓ سفر علمی:			آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:			

توجیه درس: ضرورت آشنایی با مکتب حقوقی اسلام در خصوص انسان و حقوق و تکالیف او و بررسی تطبیقی آن با سایر مکاتب حقوقی معاصر

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مبانی، منابع و ویژگی‌های حقوق بشر در اسلام و نسبت آن با رویکردهای حقوق بشری معاصر

سرفصل‌ها:

۱. کلیات و مفاهیم

۱-۱. تعریف حق و ارتباط آن با تکلیف

۲-۱. مبانی هستی‌شناسی و انسان‌شناختی حقوق بشر

۳-۱. مبانی، منابع و اهداف حقوق بشر در اسلام

۲. اصول بنیادین حقوق بشر در اسلام

۲-۱. اصل توحید

۲-۲. اصل حیات (رابطه دنیا با آخرت)

۳-۲. اصل کرامت انسانی

۴-۲. اصل عدالت

۲-۵. اصل برابری

۲-۶. اصل صلح

۳. جهت‌گیری اندیشمندان اسلامی نسبت به حقوق بشر

۱-۳. رویکرد انفعالی

۱-۴. رویکرد تقابلی

۱-۵. رویکرد تعاملی

۴. مقایسه حقوق بشر در اسلام با حقوق بشر معاصر

۱-۴. نقاط اشتراک

۱-۵. نقاط افتراق (بررسی و تحلیل مصادیق چالشی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- جعفری، محمدتقی، حقوق جسمانی بشر، تهران، دفتر خدمات حقوق بین‌الملل، آخرین سال انتشار
- جوادی آملی، عبدالله، فلسفه حقوق بشر، تهران، نشر اسراء، آخرین سال انتشار
- دانش پژوه، مصطفی، فلسفه حقوق، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- عمیدزنجانی، عباسعلی، مبانی حقوق بشر در اسلام و دنیای معاصر، تهران، نشر مجد، آخرین سال انتشار
- کریمی نیا، محمدمهدی، حقوق بشر و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، جلوه کمال، آخرین سال انتشار
- مصباح یزدی، محمدتقی، نگاهی گذرا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- موسی‌زاده، ابراهیم، حقوق بشر در اسلام، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

۱. Orned, Brian, Human Rights: Concept and Context,
۲. Maududi, Abul Ala, Human Rights in Islam,

حقوق تجارت (۲)

دروس پیش نیاز: - حقوق تجارت (۱)	نظری ✓	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۲) شرکت‌ها
	عملی	تخصصی			
	نظری				
	عملی				
	نظری			اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: شرکتهای تجاری نقش مهمی در اقتصاد هر جامعه ای ایفا می‌کنند و با توجه به اهمیت آنها، مقررات خاصی برای آنها وضع شده است و این درس به منظور اطلاع دانشجویان از احکام و قواعد حاکم بر شرکتهای تجاری پیش بینی شده است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با انواع شرکتهای تجاری و قواعد حقوق حاکم بر آنها

سرفصل‌ها:

(۱) شخصیت حقوقی

(۲) شخص حقوقی و تابعیت آن با تأکید بر شرکتهای تجاری

(۳) کلیات حقوق شرکت‌ها (تعریف، مقایسه با شرکت مدنی، شرکتهای سرمایه، شخص و مختلط)

۴) شرکت‌های سهامی عام و خاص:

- نحوه تشکیل

- سهام و بازار سرمایه (نقل و انتقال سهام در بازار بورس)

- مجامع عمومی

- هیأت مدیره و مدیر عامل

- بازرسی

- تغییرات در سرمایه

- انحلال و تصفیه

- حساب‌های شرکت

- امور متفرقه و جزایی

۵) شرکت‌های با مسئولیت محدود:

- نحوه تشکیل

- اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء

- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران

- هیأت نظارت

- انحلال و تصفیه

۶) شرکت تضامنی:

- نحوه تشکیل

- اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء

- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران

- بازرسی

- ورشکستگی

- انحلال و تصفیه

(۷) شرکت مختلط:

- انواع

- نحوه تشکیل

- اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء

- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران

- بازرسی

- انحلال و تصفیه

(۸) شرکت نسبی:

- نحوه تشکیل

- اختیارات و مسئولیت شرکاء

- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران

- بازرسی

- انحلال و تصفیه

۹) انواع شرکت‌های تجاری (از حیث ماهوی، صوری).

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- اسکینی، ربیعا، حقوق شرکت‌ها، ج ۲، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- پاسبان، محمدرضا، حقوق شرکت‌های تجاری، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- تفرشی، عیسی، مباحث تحلیلی حقوق شرکت‌های تجاری، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق شرکت‌ها، ج ۱ و ۲، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت، ج ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- کاویانی، کوروش، حقوق شرکت‌های تجاری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق تجارت (۳) اسناد تجاری

دروس پیش نیاز: - حقوق تجارت (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۳) اسناد تجاری
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: در حوزه تجارت برخی اسناد کاربرد خاصی دارند که به آنها اسناد تجاری گفته می‌شود. قانونگذار برای به کارگیری بیشتر و بهتر این اسناد مقرراتی خاصی را وضع نموده است که این درس عهده دار تبیین احکام اختصاصی حاکم بر این اوراق و اسناد است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با انواع، ویژگی‌ها و آثار حقوقی و اقسام اسناد تجاری

سرفصل‌ها:

۱. کلیات (تعریف، اصول، ویژگی‌ها و مزایای قانونی اسناد تجاری)
۲. شرایط اساسی برات و صدور آن به صورت سنتی و الکترونیک
۳. قبول و نکول برات
۴. ظهر نویسی برات و اقسام آن
۵. ضمانت برات
۶. مسئولیت برات

۷. حقوق و وظایف دارنده برات (ارائه، مطالبه، اعتراض و اقامه دعوی)
۸. اعتراض
۹. پرداخت
۱۰. گم شدن برات
۱۱. تعارض قوانین
۱۲. شرایط اساسی چک و انواع آن
۱۳. مسئولیت‌های حقوقی در پرداخت چک
۱۴. ضمانت اجرای ثبتی
۱۵. ضمانت اجرای کیفری
۱۶. شرایط اساسی سفته و مقررات حاکم بر آن
۱۷. قبض انبار
۱۸. اسناد در وجه حامل

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، ج ۲ (المسائل المستحدثة)، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، سیمیا، آخرین سال انتشار
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاویانی، کوروش، حقوق اسناد تجاری، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

حقوق تجارت (۴) ورشکستگی

دروس پیش نیاز: - حقوق تجارت (۳) - حقوق تجارت (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۴) ورشکستگی
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به این که ممکن است اشخاصی که به تجارت پرداخته اند دچار مشکل مالی شده و نتوانند تعهدات مالی خویش را ایفاء نمایند و ورشکسته قلمداد شوند قانونگذار مقررات خاصی را برای حمایت از حقوق اشخاص در این خصوص پیش بینی نموده است که این در درصدد تبیین احکام مربوطه است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مقررات ورشکستگی و تحولات مالی بازرگانان و آثار و احکام راجع به ورشکستگان و طلبکاران او نسبت به یکدیگر و بین طلبکاران به هم

سرفصل ها:

۱. کلیات
۲. مفهوم ورشکستگی و مقایسه آن با نهادهای مشابه (اعسار و ورشکستگی غیر تاجر)
۳. مفهوم و شرایط توقف
۴. نسبت به طلبکاران و بدهکاران تاجر
۵. اهداف حقوق ورشکستگی و اصول و قواعد کلی آن
۶. شرایط تحقق ورشکستگی
۷. آیین دادرسی دعوی ورشکستگی
۸. دادگاه صلاحیت‌دار برای رسیدگی به امر ورشکستگی
۹. تاجر یا شرکت تجاری
۱۰. اشخاصی که می‌توانند تقاضای صدور حکم ورشکستگی نمایند.
۱۱. خواننده دعوی ورشکستگی
۱۲. نسبت به تصرفات مالی و قراردادهای تاجر
۱۳. نحوه رسیدگی به دعوی ورشکستگی
۱۴. مالی بودن یا غیرمالی بودن دعوی ورشکستگی
۱۵. صدور حکم ورشکستگی و اعلان آن
۱۶. محتویات حکم ورشکستگی
۱۷. ویژگی‌های حکم ورشکستگی
۱۸. مراحل تصفیه امور ورشکستگی
۱۹. اعتراض نسبت به حکم ورشکستگی و تاریخ توقف
۲۰. آثار حکم ورشکستگی
۲۱. نسبت به شخص تاجر
۲۲. بازسازی بنگاه یا شرکت تجاری و قرارداد ارفاقی
۲۳. شرایط انعقاد و اعتبار قرارداد ارفاقی
۲۴. آثار قرارداد ارفاقی
۲۵. فسخ و بطلان قرارداد ارفاقی و آثار آنها
۲۶. تصفیه امور ورشکستگی

۲۷. سازمان و نهاد تصفیه (وظایف و اختیارات)

۲۸. اقدامات تأمینی

۲۹. خاتمه ورشکستگی و اعاده اعتبار

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- تجاری فخاری، امیرحسین، جزوه حقوق تجارت ۴، تهران، انتشارات دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، آخرین سال انتشار
- ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار
- صقری، محمد، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاویانی، کوروش، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، در دست انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۳) کلیات قراردادها

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۳) کلیات قراردادها
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				

آموزش تکمیلی: دارد
کارورزی:

ندارد ✓
سفر علمی:

توجیه درس: با توجه با این که قرارداد یکی از مهمترین منابع ایجاد تعهد است، اطلاع از قواعد عمومی حاکم بر همه قراردادها اهمیت بسیار خاصی دارد. در این درس این قواعد تدریس خواهد شد.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و مقررات حاکم بر قراردادها از جمله شرایط صحت قراردادها، آثار حقوقی قراردادها، خسارات ناشی از عدم اجرای قراردادها، شروط ضمن عقد، معاملات فضولی، انحلال قراردادها و سقوط تعهدات

سرفصل ها:

بخش ۱- قراردادها

الف) شرایط صحت قراردادها

ب) آثار قراردادها نسبت به طرفین و اشخاص ثالث

بخش ۲- خسارت ناشی از عدم انجام تعهد

بخش ۳- شروط ضمن عقد

بخش ۴- معاملات فضولی

بخش ۵- انحلال قراردادها

ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
----------------	----------	-----------------	-------

	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، سیدحسین، حقوق مدنی، قم انتشارات اسلامیة، جلد اول، آخرین سال انتشار
- بهرامی احمدی، حمید، کلیات عقود و قراردادها، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، آخرین سال انتشار
- شهیدی، سید مهدی، حقوق مدنی ۳، تهران، مجد، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، قواعد عمومی قراردادها، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- قاسم زاده، سید مرتضی، حقوق مدنی، اصول قراردادها و تعهدات نظری و کاربردی، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی(قواعد عمومی قراردادها)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، اعمال حقوقی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق مدنی (۴) الزامات خارج از قرارداد (مسئولیت مدنی)

عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۴)	تعداد واحد:	نوع درس:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۲			عملی	

- حقوق مدنی (۳)	نظری ✓	تخصصی			الزامات خارج از قرارداد
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			ساعت:	
	نظری	جبرانی		۳۲	
عملی					
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد	آموزش تکمیلی: کارورزی:	

توجیه درس: بخش مهمی از تعهدات هر شخص، بدون وجود قرارداد ایجاد می شود و الزامات خارج از قرارداد بیش از قرارداد رخ می دهد. به همین جهت اطلاع از مقررات مربوطه بسیار مهم است و این درس در صدد تبیین احکام مربوط به قواعد ناظر بر الزامات خارج از قرارداد است.

هدف درس: مطالعه اسباب و آثار الزاماتی که خارج از قراردادها بر عهده اشخاص قرار می گیرد.

سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات و مبانی

فصل اول: مفهوم، قلمرو و اهداف الزامات خارج از قرارداد

فصل دوم: مبانی الزامات خارج از قرارداد

مبحث اول: مبانی نظری الزامات خارج از قرارداد در حقوق خارجی

گفتار اول- نظریه های مسئولیت مبتنی بر نظریه تقصیر شخصی و نظریه تقصیر عرفی

گفتار دوم: نظریه های مسئولیت بدون تقصیر (نظریه خطر، نظریه خطر در برابر انتفاع، نظریه تضمین حق، نظریه رفاه و خیر)

مبحث دوم: مبانی نظری الزامات خارج از قرارداد در حقوق اسلام و ایران (قاعده لاضرر، قاعده اتلاف، ضمان ید، ضمان غرور و ...)

بخش ۲- مسئولیت مدنی (به مفهوم خاص)

فصل اول: منابع مسئولیت مدنی (قانون مسئولیت مدنی، قانون بیمه اجباری و سائل نقلیه موتوری)

فصل دوم: ارکان مسئولیت مدنی

مبحث اول: وجود ضرر (مفهوم، اقسام و شرایط ضرر قابل مطالبه)

مبحث دوم: فعل زیانبار (فعل و ترک فعل)

مبحث سوم: رابطه سببیت (مفهوم و نظریه های مربوط به سبب)

فصل سوم: موانع مسئولیت مدنی و عوامل سقوط آن

مبحث اول: موانع ایجاد مسئولیت مدنی (دفاع مشروع، حکم قانون، غرور، اکراه و اجبار، اضطرار)

مبحث دوم: عوامل سقوط ضمان (احسان، استیمان، اقدام)

فصل چهارم: حوزه های خاص مسئولیت مدنی

مبحث اول: مسئولیت ناشی از حفاظت، مالکیت و تصرف (ساختمان، حیوان، و ...)

مبحث دوم: مسئولیت مدنی دارندگان و رانندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی

مبحث سوم: مسئولیت مدنی پزشکان، پرستاران

مبحث چهارم: مسئولیت مدنی دولت

بخش ۳- سایر الزامات خارج از قرارداد

فصل اول: غصب و شبه غصب

فصل دوم: استیفای مشروع و نامشروع

فصل سوم: اداره مال غیر

فصل چهارم: دارا شدن غیر عادلانه

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- باریکلو، علیرضا، مسئولیت مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ۲- بهرامی احمدی، حمید، ضمان قهری- مسئولیت مدنی، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق، آخرین سال انتشار
- ۳- صفایی، سیدحسین و رحیمی، حبیب الله، مسئولیت مدنی- الزامات خارج از قرارداد، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- ۴- قاسم زاده، سید مرتضی، مبانی مسئولیت مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- کاتوزیان، امیرناصر، الزام های خارج از قرارداد-مسئولیت مدنی، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- ۶- کاتوزیان، امیرناصر، وقایع حقوقی-مسئولیت مدنی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۵) حقوق خانواده

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۵) حقوق خانواده
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: خانواده هسته اصلی یک جامعه را تشکیل می دهد و تنظیم روابط درونی آن، هرچند در حالت عادی با مداخله قانون امکانپذیر نیست، لیکن در مواردی به ناچار این مداخله لازم مینماید و به همین جهت بخشی از حقوق به حوزه خانواده اختصاص یافته که یادگیری آن برای دانشجویان لازم و ضروری است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با موضوعات و مسائل مربوط به حقوق خانواده

سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات

فصل ۱) مفهوم حقوقی، اجتماعی و روانشناختی خانواده

فصل ۲) اهمیت اقتصادی خانواده

فصل ۳) اخلاق در خانواده

فصل ۴) تحولات قواعد حقوق خانواده

بخش ۲- نکاح

فصل ۱) تعریف و اقسام نکاح

فصل ۲) خواستگاری و نامزدی

فصل ۳) شرایط نکاح

فصل ۴) موانع نکاح

فصل ۵) آثار و احکام نکاح

بخش ۳- انحلال نکاح

فصل ۱) طلاق (نظریه‌های مختلف درباره طلاق، موجبات، شرایط و اقسام و آثار آن)

فصل ۲) فسخ (اسباب و آثار)

فصل ۳) سایر شرایط انحلال نکاح (فوت، کفر، تغییر جنسیت، بذل مدت...)

بخش ۴- قرابت و نسب

فصل ۲) مفهوم قرابت، اقسام و آثار آن

فصل ۳) نسب

مبحث اول: مفهوم نسب و انواع آن (مشروع^۱ ناشی از شبهه، ناشی از تلقیح مصنوعی، نسب نامشروع)

مبحث دوم: اثبات نسبت (نسب مادری، نسب پدری، اماره فراش) نفی نسب، اقرار به نسب

مبحث سوم: آثار و احکام نسب (ولایت قهری، حضانت، وصایت، قیمومت، نفقه اقارب)

فصل ۳) وضعیت حقوقی اهداء جنین و قرارداد رحم اجاره‌ای و آثار آن

فصل ۴) فرزندخواندگی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امامی، سید حسن، حقوق مدنی، جلد ۵، تهران، انتشارات اسلامیة. آخرین سال انتشار
- جوادی آملی، عبدالله، اندرآینه جمال و جلال، قم، مرکز نشر اسراء، آخرین سال انتشار
- خمینی، سیدروح الله، تحریر الوسیله، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- شایگان، سید علی، حقوق مدنی، جلد ۱، قزوین، انتشارات طه، آخرین سال انتشار
- شهیدثانی، مسالک الافهام.
- شهیدثانی، شرح لمعه ج ۵.
- صفایی، سیدحسین و امامی، اسدالله، حقوق خانواده، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین و امامی، سیدحسن، مختصر حقوق خانواده، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، مقالاتی درباره حقوق مدنی و حقوق تطبیقی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق خانواده (دوره مقدماتی حقوق مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی خانواده، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار

- گرجی، ابوالقاسم وهمکاران، بررسی تطبیقی حقوق خانواده، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- مامقانی، عبدالله، مناهج المتقین، چاپسنگی، آخرین سال انتشار
- محقق داماد، سیدمصطفی، بررسی فقهی حقوق خانواده، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
- محقق داماد، سیدمصطفی، حقوق خانواده، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
- نجفی، محمدحسن، جواهرالکلام، جلد ۲۶ و ۲۹ و ۳۱.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۶) عقود معین - قسمت (الف)

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۶) عقود معین (قسمت الف)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی			ندارد [√] سفر علمی:
	عملی				

توجیه درس: برخی از عقود که نام و احکام آنها در قانون مدنی آمده، تملیکی به شمار می‌آیند و نقش مهمی در اقتصاد هر جامعه‌ای ایفاء می‌کنند. در این درس، احکام این عقود به دانشجویان آموزش داده خواهد شد.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با عقودی که با نام و آثار خاص در قانون مدنی وجود دارد.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- بیع

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۲- اجاره

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

ضرورت توجه به قوانین مختلف روابط موجر و مستاجر

ضرورت توجه به حق سرقفلی و حق کسب و پیشه

ضرورت توجه به تفاوت‌های اجاره محل‌های مسکونی و محل‌های کسب و پیشه

بخش ۳- قرض

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۴- جعاله

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۵- صلح

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۶- معاوضه

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

منابع فارسی:

۱- امامی، سید حسن، حقوق مدنی (جلد های مرتبط)، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار

۲- بهرامی احمدی، حمید، عقد اجاره کاربردی، تهران، انتشارات بهنامی، آخرین سال انتشار

- ۳- خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، آخرین سال انتشار
- ۴- شهیدی، مهدی، حقوق مدنی ۶، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۵- کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی عقود معین (جلدهای مرتبط)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ۶- کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی درس‌هایی از عقود معین، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۷- کشاورز، بهمن، بررسی تحلیلی قانون روابط موجر و مستاجر، تهران، انتشارات کشاورز، آخرین سال انتشار
- ۸- کشاورز، بهمن، بررسی سرقفلی و حق کسب و پیشه، تهران، انتشارات کشاورز، آخرین سال انتشار
- ۹- لطفیان، حسین، قولنامه ماهیت حقوقی و آثار آن، تهران، انتشارات روزنامه رسمی، آخرین سال انتشار
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی ۷ عقود معین - قسمت (ب)

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۶)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۷) عقود معین - قسمت ب
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی			ندارد [√] سفر علمی:
	عملی				

توجیه درس: برخی از عقود معین مبتنی بر اذن مالک یا ذیحق هستند و اذنی نامیده می‌شوند. این عقود احکام و آثار خاصی دارند که این درس عهده دار آموزش این بخش از حقوق قراردادها خواهد بود. به علاوه برخی از عقود معین دیگر نیز در این درس مورد مطالعه قرار میگیرند.

هدف: شناسایی بخشی از عقود که با نام و آثار خاص در قانون وجود دارند.

سرفصل‌ها:

بخش ۱ - عاریه

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۲- ودیعه

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۳- وکالت

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

بخش ۴- ضمان

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

(۳) انحلال

* ضرورت توجه به ضمان در تجارت

* ضرورت توجه به ضمانت های بانکی

بخش ۵- حواله

(۱) شرایط انعقاد

(۲) آثار

۳) انحلال

بخش ۶- کفالت

۱) شرایط انعقاد

۲) آثار

۳) انحلال

بخش ۷- رهن

۱) شرایط انعقاد

۲) آثار

۳) انحلال

* ضرورت توجه به قانون ثبت و مقررات اجرایی رهن

بخش ۸- عقود مشارکتی

۱) مضاربه

۲) مساقات

۳) شرکت

۴) مزارعه

* ضرورت توجه به کارکرد های این عقود در بانکداری اسلامی

بخش ۹- هبه

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، (جلدهای مرتبط)، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۲- بازگیر، یدالله، عقود ذریبط، آخرین سال انتشار
- ۳- کاتبی، حسینقلی، وکالت، تهران، بی نا، آخرین سال انتشار
- ۴- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی عقود اذنی و وثیقه های دین، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ۵- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی مشارکت ها، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۶- کاتوزیان، امیرناصر، درس هایی از عقود معین (جلد ۱ و ۲)، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۷- کاشانی، سید محمود، قراردادهای ویژه، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ۸- لنگرودی، محمدجعفر، رهن و صلح، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۹- لنگرودی، محمدجعفر، کفالت، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۸) : شفعه، ارث و وصیت

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۸) شفعه، ارث و وصیت
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی		آموزش تکمیلی: دارد	
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			ندارد		

توجیه درس: وصیت و ارث نهادهایی هستند که تکلیف اموال باقی مانده از میت را روشن می‌کنند و مقررات خاصی نیز در این خصوص وجود دارد. شفعه نیز که نهادی استثنایی است برای حذف شریک و استقلال سلطه بر مال، در موارد خاصی امکانپذیر است. این درس عهده دار آموزش احکام و مقررات این سه نهاد حقوق است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم حقوقی مربوط به شفعه و وصیت و ارث و احکام و آثار آنها.

سرفصل‌ها:

- شفعه
- وصیت
- ارث

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی (جلدهای مرتبط)، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۲- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی (ارث)، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- ۳- کاتوزیان، امیرناصر، وصیت، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ۴- لنگرودی، محمدجعفر، ارث و وصیت، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- ۵- محقق داماد، سید مصطفی، اخذ به شفعه، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق جزای عمومی (۱)

دروس پیش نیاز: - کلیات حقوق جزا	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۱)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
نظری	جبرانی				

	عملی				
ندارد		آموزش تکمیلی: دارد			
سفر علمی:		کارورزی:			

توجیه درس: از آنجا که جرم موضوع اصلی کلیه دروس حقوق جزایی است، ضروری است پس از آشنایی با قواعد و اصول کلی در این درس، دانشجویان با مفهوم جرم و ارکان و طبقه بندی آن آشنا شوند.

هدف: آشنایی دانشجویان با تعریف جرم و ارکان آن و طبقه بندی جرایم.

۱. جرم و اصل قانونی بودن آن

الف - تعریف جرم (جرم در حقوق جزا، جرم در جرم‌شناسی)

ب- اصل قانونی بودن

۱. کاربرد اصل قانونی بودن

۲. آثار اصل قانونی بودن (تفسیر مضیق قانون کیفری، عطف به ماسبق نشدن قانون کیفری)

پ- علل موجهه جرم (اضطرار، حکم قانون و امر آمر قانونی، رضایت بزه دیده، دفاع مشروع)

۲- ارکان تشکیل دهنده جرم

الف- رکن مادی

یک: اجزای رکن مادی (رفتار مرتکب، شرایط و اوضاع و احوال لازم، نتیجه، رابطه علیت و سببیت)

دو: شروع به جرم (شروع به جرم در مفهوم خاص، جرم محال و اقسام آن، جرم عقیم و مقایسه آن با جرم محال)

ب- رکن معنوی یا روانی

یک: مفاهیم، پیشینه و لزوم احراز رکن روانی

دو: اشکال عنصر روانی (عمد (اجزاء و شرایط)، خطا (مفهوم و اقسام خطا))

۳- طبقه بندی جرایم

الف - طبقه بندی تقنینی جرایم

یک: جرایم سیاسی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص و فواید حاصل از تشخیص آن)

دو: جرایم نظامی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص جرم نظامی فواید حاصل از تشخیص آن)

ب - طبقه بندی جرایم بر حسب رکن مادی

یک: به اعتبار رفتار فیزیکی (مادی و غیر مادی، آنی و مستمر، ساده و مرکب)

دو: به اعتبار شرایط و اوضاع و احوال (از لحاظ شیوه ارتکاب، از لحاظ ویژگی های مرتکب و قربانی، ساده و به

عادت)

سه: به اعتبار نتیجه (مطلق، مقید)

ج - طبقه بندی جرایم بر حسب رکن روانی

یک: جرایم عمدی و غیر عمدی

دو: جرایم ساده و مرتبط

سه: جرایم مادی صرف

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

الف : منابع فارسی

۱- اردبیلی، محمد علی، حقوق جزای عمومی، ج ۱، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

- ۲- ساکی، محمدرضا، حقوق جزای عمومی، جلد اول (جرم و پدیده جنایی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- ۳- سلیمی، صادق، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- ۴- شمس ناتری، محمد ابراهیم و همکاران، قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- عوده، عبدالقادر، حقوق جنایی اسلام، مشهد، بنیاد پژوهش های اسلامی، آخرین سال انتشار
- ۶- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- ۷- مصدق، محمد، شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۸- نجفی توانا، علی و ملکی، ایوب، حقوق جزای عمومی، ج ۱، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- ۹- نوربها، رضا، زمینه حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.
- ۱۱- قانون مجازات اسلامی، جدید مصوب ۱۳۹۲

ب : منابع انگلیسی

- ۱- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
- ۲- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۲thed, ۲۰۱۴.
- ۳- C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.
- ۴- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
- ۵- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
- ۶- M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

ج. منابع فرانسه

- ۷-BOULOC, Bernard. Droit penal general. Dalloz, ۲۰۰۵.
- ۸-PRADEL, Jean. Droit penal general. Cujas, ۲۰۰۸.

حقوق جزا عمومی (۲)

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۲)
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
آموزش تکمیلی:				دارد	کارورزی:

توجیه درس: نظر به اینکه مسئولیت کیفری پیش شرط واکنش‌های کیفری است، آشنایی دانشجویان با مبانی مسئولیت کیفری قبل از مطالعه تفصیلی مجازات‌ها ضروری است.

هدف: آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی مسئولیت کیفری و عوامل رافع آن و نیز شناخت اقسام بزهکاری به اعتبار نقش بزهکار.

۱. بزهکار

الف- اقسام بزهکاری به اعتبار نقش

۱. مباشرت

۲. معاونت

۳. شرکت

۴. فعل غیر (مسئولیت کیفی ناشی از فعل غیر)

ب- اقسام بزهکار به اعتبار ویژگی‌ها

۱. اشخاص حقیقی

۲. اشخاص حقوقی

۲. مسئولیت کیفی

الف- تعریف

ب- اجزاء

۱. اهلیت

۲. اسناد پذیری

۳. عوامل رافع مسئولیت

۱. صغر

۲. جنون

۳. مستی

۴. اجبار و اکراه

۵. اشتباه

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- اردبیلی، محمد علی، حقوق جزای عمومی، ج ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۲- ساکی، محمدرضا، حقوق جزای عمومی، جلد دوم (مسئولیت کیفری)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۳- سلیمی، صادق، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۴- شمس ناتری، محمد ابراهیم و همکاران، قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۶- مصدق، محمد، شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۷- میرسعیدی، منصور، مسئولیت کیفری (قلمرو و ارکان)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۸- میرمحمدصادقی، حسین، تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
- ۲- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۳thed, ۲۰۱۴.
- ۳- C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.
- ۴- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
- ۵- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
- ۶- M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

منابع فرانسوی:

۱. BOULOC, Bernard. Droit penal general. Dalloz, ۲۰۰۵.

۲. DESPORTES, Frederic, LE GUNEHEC, Francis. Droit penal general. Economica, ۲۰۰۸.
۳. PRADEL, Jean. Droit penal general. Cujas, ۲۰۰۸.
۴. MAYAUD, Yves. Droit penal general. Puf, ۲۰۰۷.
۵. Bernard Bouloc , Droit pénal général et procédure pénale, Dalloz , ۲۰۱۵.
۶. Claire Sourzat, Droit pénal général et procédure pénale, Larcier, ۲۰۱۳.
۷. Xavier Pin, Droit pénal général, Dalloz, ۲۰۱۵.
۸. Yves Mayaud, Droit pénal général, PUF, ۲۰۱۵.
۹. Mikaël Benillouche, Droit pénal général, Ellipses, ۲۰۱۵

حقوق جزای عمومی (۳)

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۳)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: پس از آشنایی دانشجویان با مفهوم جرم و مسئولیت کیفری ضروری است با اقسام واکنش‌های اجتماعی به ویژه مجازات‌ها و قواعد ناظر به اعمال مجازات آشنا شوند، تا مقدمه ورود آنها به مباحث حقوق جزای اختصاصی باشد.

هدف: آشنایی دانشجویان با اشکال واکنش اجتماعی، مفهوم مجازات و طبقه‌بندی‌های آن و قواعد ناظر به تخفیف، تشدید، و جهات سقوط مجازات و نیز اقدامات تأمینی و تربیتی.

سرفصل‌ها:

۱. اشکال واکنش اجتماعی

الف - مجازات (مفهوم اهداف، ویژگی‌ها)

ب- اقدامات تأمینی و تربیتی (مفهوم، اهداف، ویژگی‌ها)

ج- مقایسه مجازات و اقدامات تأمینی و تربیتی

۱. وجوه اشتراک

۲. وجوه افتراق

۲. مجازات‌ها

الف- طبقه‌بندی

• حدود

• قصاص

• دیات

• تعزیرات

۱. طبقه بندی بر اساس ماهیت

۲. طبقه بندی بر حسب اصلی و غیر اصلی بودن (مجازات‌های اصلی و اضافی- اصلی و جایگزین)

۳. طبقه بندی بر حسب موضوع

ب- تعیین میزان مجازات

- تخفیف: کیفیات مخففه

۱. کیفیات مخففه قانونی

۲. کیفیات مخففه قضایی (آثار و میزان تخفیف)

- تشدید مجازات

۱. تعدد جرم

۲. تکرار جرم

ج- تأخیر و سقوط اجرای مجازات

- جهات تأخیر مجازات

۱. تعویق صدور حکم محکومیت

۲. تعلیق اجرای مجازات

۳. آزادی مشروط

۴. نیمه آزادی

- جهات سقوط

۱. فوت محکوم علیه

۲. گذشت متضرر از جرم

۳. توبه بزهکار

۴. عفو

۴,۱. بخشودگی یا عفو (خصوصی)

۴,۲. عفو عمومی

۵. مرور زمان

۶. نسخ قانون

۷. اعاده حیثیت

۳. اقدامات تأمینی و تربیتی

- شرایط اعمال

- طبقه بندی

۱. بر اساس شیوه ها

۱-۱- اقدامات حمایتی

۱-۲- اقدامات تربیتی

۱-۳- اقدامات درمانی

۱-۴- اقدامات مراقبتی

۱-۵- اقدامات بازدارنده

۲. بر اساس موضوع

۲-۱- اقدامات تأمینی بدنی

- ۲-۲- اقدامات تأمینی سالب و محدود کننده آزادی
- ۲-۳- اقدامات تأمینی مالی
- ۲-۴- اقدامات تأمینی منع از اشتغال به کسب یا شغل یا حرفه
- ۲-۵- اقدامات تأمینی سالب حق
- ۲-۶- انتشار حکم
۳. بر اساس ماهیت
- ۳-۱- قضایی
- ۳-۲- اداری

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- اردبیلی، محمد علی، حقوق جزای عمومی، ج ۳، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۲- الهام، غلامحسین، برهانی، محسن، درآمدی بر حقوق جزای عمومی (واکنش در برابر جرم)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۳- رهامی، محسن، اقدامات تأمینی و تربیتی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۴- سلیمی، صادق، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۵- ساکی، محمدرضا، حقوق جزای عمومی، جلد سوم (مجازات ها و اقدامات تأمینی و تربیتی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

- ۶- شمس ناتری، محمد ابراهیم و همکاران، قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۷- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۸- مصدق، محمد، شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۹- میرمحمدصادقی، حسین، تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی (ترجمه)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
- ۲- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۲thed, ۲۰۱۴.
- ۳- C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.
- ۴- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
- ۵- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
- ۶- M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

منابع فرانسوی:

- ۷- BOULOC, Bernard. Droit penal general. Dalloz, ۲۰۰۵.
- ۸- PRADEL, Jean. Droit penal general. Cujas, ۲۰۰۸.
- ۹ - MAYAUD, Yves. Droit penal general. Puf, ۲۰۰۷.
- ۱۰ - DESPORTES, Frederic, LE GUNEHEC, Francis. Droit pe'nal ge'ne'ral.E'conomica, ۲۰۰۸.

حقوق جزای اختصاصی (۱): جرایم علیه اموال و مالکیت

دروس پیش نیاز: - جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اموال و مالکیت
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				

	نظری	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			
	نظری	جبرانی		
	عملی			
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد	آموزش تکمیلی:
کارورزی:				

توجیه درس: نظر به اینکه جرایم علیه اموال و مالکیت بخش بزرگی از جرایم ارتكابی در بسیاری از کشورهای جهان از جمله ایران را تشکیل می‌دهند، آشنایی دانشجویان با این جرایم ضروری است.

هدف: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم علیه اموال و مالکیت در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر.

سرفصل‌ها:

کلیات: تعریف، ویژگی‌ها، اهمیت و انواع جرایم علیه اموال و مالکیت

۱. کلاهبرداری

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها

الف - ارکان

۱- رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه حاصله) شروع به جرم کلاهبرداری.

۲- رکن روانی

ب- واکنش در برابر جرم کلاهبرداری (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به کلاهبرداری (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در جرم کلاهبرداری و تعدد یا تکرار آن)

د- صور خاص کلاهبرداری (انتقال مال غیر، تبانی و مواضعه برای بردن مال غیر و معرفی مال دیگری به عوض مال خود، کلاهبرداری رایانه‌ای و ...)

۲- خیانت در امانت

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها

الف - ارکان

۱- رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه‌ی حاصله) شروع به جرم خیانت در امانت.

۲- رکن روانی

ب- واکنش در برابر جرم خیانت در امانت (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرم خیانت در امانت (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در جرم خیانت در امانت و تعدد و تکرار آن)

د- صور خاص خیانت در امانت (اختلاس، سوء استفاده از ضعف نفس اشخاص، سوء استفاده از سفید مهر یا سفید امضاء، خیانت مستخدمان دولت در اسناد دولتی و ...)

۳- سرقت

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها و جایگاه آن در فقه اسلامی و سایر نظام‌های حقوقی

الف - ارکان

۱- رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه حاصله) شروع به جرم سرقت.

۲- رکن روانی

ب- اقسام سرقت و شرایط و احکام آن

یک: سرقت حدی (شرایط، راه‌های ثبوت و شرایط اجرای حد و ...)

۱- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به سرقت حدی (موارد تخفیف، تشریح، ... شرکت، تعدد و تکرار)

دو. سرقت تعزیری

۱. شرایط و راه‌های ثبوت

۲. مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به سرقت تعزیری (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در

جرم سرقت حدی و تعدد و تکرار)

۳. انواع سرقت‌های تعزیری (مقرون به آزار، سرقت مسلحانه، راهزنی، سرقت از موزه‌ها یا اماکن تاریخی، کیف

زنی یا جیب‌بری، سرقت از محل تصادفات رانندگی یا مناطق حادثه زده، سرقت یا استفاده غیر مجاز از آب،

برق، گاز و تلفن، سرقت رایانه ای (سایبری)، سرقت ساده تعزیری)

ج- مداخله در اموال مسروق

۴. صدور چک پرداخت نشدنی

مقدمه: مفهوم، تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها و مبانی جرم‌انگاری

الف - ارکان

۱- رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم؛ موارد سلب جنبه کیفری چک و نتیجه حاصله).

۲- رکن روانی

ب- مسائل مربوط به شکایت و دادرسی در جرم صدور چک پرداخت نشدنی

ج- واکنش نسبت به جرم صدور چک پرداخت نشدنی

د- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرم صدور چک پرداخت نشدنی (موارد تخفیف، تشدید، معاونت، شرکت، تعدد و تکرار)

۵. تخریب کیفری

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها

الف - ارکان

۱- رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم نتیجه حاصله به اضافه شروع به جرم)

۲- رکن روانی

ب- واکنش در برابر جرم تخریب (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به تخریب (موارد تشدید، تخفیف، معاونت، شرکت، تعدد و تکرار)

د- صور خاص تخریب (تخریب آثار فرهنگی، رایانه‌ای (سایبری) و سایر موارد)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

۱- زراعت، عباس، حقوق جزای اختصاصی ۲ (جرایم علیه اموال و مالکیت)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

۲- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، جلد دوم (جرایم علیه اموال و مالکیت)، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار

۳- گلدوزیان، ایرج، بایسته‌های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

۴- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق کیفری اختصاصی (۲)، جرایم علیه اموال و مالکیت، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

۵- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ١- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ١١thed, ٢٠٠٥.
- ٢- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ١٢thed, ٢٠١٤.
- ٣-C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ٤thed, ٢٠٠٥.
- ٤- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ٢٠٠٣.
- ٥- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ٢٠٠٢.
٦. M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ٥thed, ٢٠٠١.

منابع فرانسه:

١. Thierry Fossier ,Droit pénal spécial. Affaires, entreprises et institutions publiques,٣e édition , Larcier , ٢٠١٥.
٢. Thierry Garé ,Droit pénal spécial. Personnes et biens,٤e édition ,Larcier ,٢٠١٥ .
٣. Coralie Ambroise-Casterot ,Droit pénal spécial et des affaires. ١٨ exercices corrigés,٢e édition , Gualino Editeur, ٢٠١٤ .
٤. Coralie Ambroise-Casterot ,Droit pénal spécial et des affaires,٤e édition , Gualino Editeur,٢٠١٤ .

حقوق جزای اختصاصی (۲): جرایم علیه مصالح عمومی کشور

دروس پیش نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۲) (جرائم علیه مصالح عمومی کشور)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی	جبرانی			
	نظری				
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		

توجیه درس: نظر به اهمیت امنیت کشور، جرایم علیه امنیت توجه ویژه‌ای را می‌طلبد که ضرورت آشنایی دانشجویان با تعریف و مطالعه جرایم علیه امنیت و آسایش را ایجاب می‌نماید.

هدف: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده ی جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی در قوانین ایران و مقایسه‌ی مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر.

سرفصل‌ها:

۱. جرایم علیه امنیت کشور

کلیات - تعریف تاریخچه و انواع جرایم علیه امنیت

۱: محاربه (ارکان، واکنش مقنن، صور خاص)

۲: افساد فی‌الارض (ارکان، واکنش مقنن، مصادیق)

۳: بغی (ارکان، واکنش، مقایسه با محاربه و افساد فی‌الارض)

۳-۱: جاسوسی (ارکان، اقسام و جرایم مرتبط)

۳-۲: تحریک مردم یا اشخاص در خدمت نیروهای مسلح (ارکان، صور واکنش)

۳-۳: همکاری با دولت‌های خارجی متخاصم (ارکان و واکنش)

۳-۴: سوء قصد به جان مقامات سیاسی داخلی و خارجی و تروریسم (ارکان سوء قصد، مفهوم تروریسم و مقایسه تروریسم با سایر عناوین مجرمانه)

۳-۵: تبانی برای ارتکاب جرایم علیه امنیت (سابقه جرم انگاری، ارکان و مقایسه آن با شروع به جرم)

۳-۶: تظاهر، قدرت نمایی، هیاهو و جنجال (انواع، ارکان و واکنش)

۳-۷: توهین به مقدسات (مفهوم، مصادیق مقدسات، ماهیت جرم، مقایسه سب و توهین)

۳-۸: سایر جرایم علیه امنیت (از قبیل نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی، تخریب اموال دارای بُعد امنیتی و توهین به مقامات سیاسی)

۲. جرایم علیه آسایش عمومی

کلیات - تعریف، ویژگی‌ها و اهم مصادیق آنها در قوانین ایران

۱: جعل

مقدمه (تعریف انواع و ویژگی‌ها)

یک: ارکان جعل (مادی، معنوی)

دو: صور خاص جعل مذکور در قانون

سه: جعل رایانه‌ای (ارکان و واکنش)

۲: استفاده از سند مجعول (ارکان و واکنش)

۳: قلب یا مخدوش کردن مسکوکات (ارکان، واکنش و جرایم مرتبط)

۴: رشا و ارشا (مفهوم، ماهیت و بررسی اجمالی ارکان)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

--	--	--	--	--

منابع فارسی:

- ۱- پوربافرانی، حسن، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۲- پیمانی، ضیاءالدین، حقوق کیفری اختصاصی (۳)، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۳- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، جلد سوم (جرایم علیه آسایش عمومی)، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۴- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- گلدوست جویباری، رجب، جرایم علیه امنیت کشور، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۶- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق کیفری اختصاصی (۳)، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
- ۲- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۲thed, ۲۰۱۴.
- ۳- C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.
- ۴- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
- ۵- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
۷. M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

۵. Emmanuel Dreyer ,Droit pénal spécial, ۲e édition , Ellipses Marketing , ۲۰۱۲ .
۶. Philippe Conte ,Droit pénal spécial, ۴e édition , Lexis Nexis/Litec , ۲۰۱۳ .
۱. Jean Larguier, Philippe Conte, Stéphanie Fournier, Droit pénal spécial, ۱۵e édition , Dalloz-Sirey ۲۰۱۳.
۲. Valérie Malabat, Droit pénal spécial, ۶e édition ,Dalloz-Sirey , ۲۰۱۳ .
۳. Jean Pradel, Michel Danti-Juan, Droit pénal spécial, ۶e édition Cujas , ۲۰۱۴ .

حقوق جزای اختصاصی (۳): جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۳) جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: نظر به توجه ویژه در قانون و احکام شرعی به حفظ تمامیت جسمانی افراد، آشنایی دانشجویان با جرایم ناقض تمامیت جسمانی ضروری است.

هدف: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده ی جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص در قوانین ایران و مقایسه ی مختصر با یکی از نظام های حقوقی شناخته شده ی دیگر.

سرفصل ها:

کلیات: تعریف و ویژگی ها، اهمیت و تقسیم بندی جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص

۱. ارکان

الف. رکن مادی (فعل و ترک فعل، مباشرت و تسبیب؛ رفتار مادی و غیر مادی، شروع به جرم)

ب. رکن روانی (در جنایات عمدی، شبه عمدی و خطای محض)

۲. واکنش‌ها

الف. قصاص (اقسام، شرایط و موانع)

ب. دیه (مفهوم، ماهیت، میزان و مهلت پرداخت، پرداخت کننده و دریافت کننده و موارد سقوط)

پ. تعزیر (شرایط و موارد: از قبیل عدم اجرای قصاص، سقط جنین، جنایات ناشی از تخلفات رانندگی، جنایات ناشی از سایر حوادث)

۳. مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرایم علیه تمامیت جسمانی

الف. راه‌های اثبات (اقرار، شهادت، قسامه، علم قاضی و سوگند)

ب. موانع مسئولیت کیفری (صغر سن، جنون، مستی، اکراه، اجبار و اضطرار، دفاع مشروع و شرایط استناد به آن، اشتباه در هدف یا هویت و سایر موارد اشتباه، امر آمر قانونی و حکم قانون، رضایت بزه دیده، تأدیب و حفاظت)

ج. همکاری (شرکت _ از جمله در منازعه _ معاونت)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

۱- آقای نیا، حسین، جرایم علیه اشخاص (جنایات)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

- ۲- پوربافرانی، حسن، جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۳- زراعت، عباس، حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اشخاص، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۴- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، جلد اول (جرایم علیه اشخاص)، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۵- صادقی، محمدهادی، جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۶- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۷- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی (۱)، جرایم علیه اشخاص، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۸- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
- ۲- T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۲thed, ۲۰۱۴.
- ۳- C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.
- ۴- A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
- ۵- A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
- ۶- M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

منابع فرانسه:

۱. Sylvain Jacopin ,Droit pénal spécial. Les atteintes aux personnes, ۲e édition ,Hachette Supérieur ,۲۰۱۳ .

۲. Thierry Garé ,Droit pénal spécial. Personnes et biens, ۴e édition ,Larcier , ۲۰۱۵ .
۳. Michel Véron ,Droit pénal spécial, ۱۵e édition , Dalloz-Sirey , ۲۰۱۵.
۴. Jean Pradel, Michel Danti-Juan, Droit pénal spécial, ۶e édition Cujas , ۲۰۱۴ .
۵. Michèle-Laure Rassat ,Droit pénal spécial ۲۰۱۴. Infractions du Code pénal, ۷e édition ,Dalloz-Sirey , ۲۰۱۴ .

حقوق جزای اختصاصی (۴): جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص

دروس پیش نیاز: - جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۴) جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص		
	عملی						
	نظری ✓	تخصصی					
	عملی						
	نظری	اختیاری				تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی						

	نظری	جبرانی	۱۶	
	عملی			
		ندارد ✓ سفر علمی:	دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی:

توجیه درس: نظر به اینکه انسان از دو بعد مادی و معنوی برخوردار است، آشنایی دانشجویان با جرایم علیه حیثیت و کرامت انسانی علاوه بر جرایم علیه تمامیت جسمانی، ضروری است.

هدف: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده ی جرایم علیه آزادی و حیثیت معنوی افراد در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر

سرفصل‌ها:

کلیات: تعریف و ویژگی‌ها، اهمیت و تقسیم بندی

۱. جرایم علیه آزادی تن شامل توقیف، اخفاء و حبس غیر قانونی

الف. ارکان

ب. واکنش‌ها

۲. جرایم علیه آزادی روان شامل سلب حقوق و آزادی مردم، تهدید، ایجاد مزاحمت تلفنی، هتک حرمت منازل، مراسلات، مخابرات، مکالمات تلفنی و افشای اسرار

الف. ارکان

ب. واکنش

۳. جرایم علیه حیثیت شامل توهین، افتراء، قذف، نشر اکاذیب

الف. ارکان

ب. واکنش‌ها

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- آقای نیا، حسین، جرایم علیه اشخاص (شخصیت معنوی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۲- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، جلد اول (جرایم علیه اشخاص)، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۳- زراعت، عباس، حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اشخاص، تهران، انتشارات جنگل جاودانه، آخرین سال انتشار
- ۴- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی (۱)، جرایم علیه اشخاص، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۶- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه، تهران، انتشارات جنگل جاودانه، آخرین سال انتشار
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ب. منابع انگلیسی:

۱. J.C.Smith and B.Hogan, Criminal Law, Oxford University Press, ۱۱thed, ۲۰۰۵.
۲. T.J.Gardner and T.M.Anderson, Criminal Law, Wadsworth Publishing, ۱۲thed, ۲۰۱۴.
۳. C.M.V.Clarkson, Understanding Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۴thed, ۲۰۰۵.

۴. A.P.Simester and G.R.Sullivan, Criminal Law: Theory and Doctrine, Oxford: Portland Oregon, ۲۰۰۳.
۵. A.Read and P.Seago, Criminal Law, Sweet & Maxwell, ۲۰۰۲.
۶. M.Jefferson, Criminal Law, Pearson/Longman, ۵thed, ۲۰۰۱.

ج. منابع فرانسه:

۱. Michel Véron ,Droit pénal spécial, ۱۵e édition , Dalloz-Sirey , ۲۰۱۵.
۲. Sylvain Jacopin ,Droit pénal spécial. Les atteintes aux personnes, ۲e édition ,Hachette Supérieur , ۲۰۱۳ .
۳. Thierry Garé ,Droit pénal spécial. Personnes et biens, ۲e édition ,Larcier , ۲۰۱۵ .
۴. Michel Véron ,Droit pénal spécial, ۱۵e édition , Dalloz-Sirey , ۲۰۱۵.

آیین دادرسی کیفری (۱)

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی کیفری (۱)
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: نظر به اینکه مراجع تعقیب نقش مهمی در اجرای حقوق جزا دارند، آشنایی دانشجویان با تشکیلات و اختیارات و فرایند رسیدگی در این مراجع ضروری است.

هدف: آشنایی دانشجویان با سازوکارهای اجرای عدالت کیفری، مبانی و لوازم آن شامل بررسی کلیات؛ مرحله کشف، تعقیب و تحقیقات مقدماتی.

سرفصل ها:

- کلیات: تاریخچه، موضوع آیین دادرسی کیفری و معرفی مهم ترین نظام های دادرسی کیفری

۱. تعقیب کیفری

الف. نهاد دادرسی؛ تشکیلات و اختیارات

یک. ویژگی‌های دادرسی به عنوان مرجع تعقیب

دو. تشکیلات دادرسی در نظام قضایی کنونی

سه. اختیارات دادرسی در امر تعقیب کیفری

ب. به جریان انداختن تعقیب

یک. جهات شروع به تعقیب

دو. شرایط و موانع تعقیب

سه. موارد سقوط تعقیب

چهار. حقوق متهم و شاکی در مرحله تعقیب

۲. تحقیقات مقدماتی

الف. مقام تحقیق؛ صلاحیت و جهات شروع به تحقیق

یک. ویژگی‌های تحقیقات مقدماتی و جهات شروع به آن

دو. صلاحیت مقام تحقیق

سه. جهات شروع به تحقیق

چهار. حقوق متهم و شاکی در مرحله تحقیقات مقدماتی

ب. اقدام به تحقیق و قرارهای این مرحله

یک. اقدام به تحقیق در جرایم عادی، رایانه‌ای و اشخاص حقوقی

دو. قرارها (اعدادی و نهایی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- استفانی، گاستون. لواسور، ژرژ بولوک. آیین دادرسی کیفری فرانسه، جلد اول، ترجمه حسن دادبان، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار
- استفانی، گاستون. آیین دادرسی کیفری فرانسه، جلد دوم، ترجمه حسن دادبان، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد اول، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار.
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد دوم، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار.
- آشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری، جلد اول، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- آشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری، جلد دوم، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- آشوری، محمد، جایگزین های زندان یا مجازات های بینابین، تهران، نشر گرایش، آخرین سال انتشار
- تدین، عباس. ترجمه قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه، تهران، انتشارات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، آخرین سال انتشار
- جلالی فراهانی، در آمدی بر آیین دادرسی کیفری جرایم سایبری، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهر دانش، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، نکته ها در قانون آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهردانش، آخرین سال انتشار

- خزانی، منوچهر. **فرآیند کیفری (مجموعه مقالات)**، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار
- زراعت، عباس، **آیین دادرسی کیفری (جلد اول)**، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- سلیمی، صادق و بخشی زاده اهری، امین، **تحلیل ماده به ماده قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ در مقایسه با قوانین سابق**، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، **آیین دادرسی کیفری**، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، **کلیات آیین دادرسی کیفری**، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- لاریگیه، ژان. **آیین دادرسی کیفری فرانسه**، ترجمه حسن کاشفی اسماعیل زاده، تهران، نشر کتابخانه گنج دانش، آخرین سال انتشار
- معاونت آموزش قوه قضاییه، دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی، **مجموعه نظریات فقهی در امور کیفری**، جلد ششم، تهران، نشر قضا، آخرین سال انتشار
- -----، **مسائل آیین دادرسی کیفری ۱**، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- -----، **مسائل آیین دادرسی کیفری ۲**، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- نیازپور، امیرحسن، **توافقی شدن آیین دادرسی کیفری**، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- Y.Kamisar and Others, **Basic Criminal Procedure: Cases, Comments and Questions**, West Academic Publishing, ۱۴thed, ۲۰۱۵.
- ۲- J.Dressler and G.Thomas, **Criminal Procedure: Investigating Crime**, West Academic Publishing, ۵thed, ۲۰۱۲.
- ۳- R.V.Del Carmen, **Criminal Procedure: Law and Practice**, Cengage Learning, ۹thed, ۲۰۱۳.
- ۴- M.Lippman, **Criminal Procedure**, SAGE Publications, ۲۰۱۰.

۵- S.G.Coughlan, Criminal Procedure, Irwin Law, ۲۰۰۸.

۶- J.Ingram, Criminal Procedure: Theory and Practice, Prentice Hall, ۲۰۰۵.

منابع فرانسه:

۱. Evelyne Bonis-Garçon, Virginie Peltier, Droit de la peine, LexisNexis, ۲۰۱۵.
۲. Emmanuel Dreyer, Droit pénal général, LexisNexis, ۲۰۱۴.
۳. Etienne Vergès, Procédure pénale, LexisNexis, ۲۰۱۴.
۴. Cesare Beccaria, Des délits et des peines, Payot et Rivages, ۲۰۱۴.
۵. Jean Larguier, Philippe Conte, Procédure pénale, Dalloz, ۲۰۱۴.
۶. Thierry Garé, Catherine Ginestet, Droit pénal - Procédure pénale, Dalloz, ۲۰۱۴.

آیین دادرسی کیفری (۲)

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی کیفری (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی کیفری (۲)
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
			تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:	

توجیه درس: نظر به نقش مهم دادگاه‌های کیفری در اجرای حقوق جزا از طریق رسیدگی به پرونده‌های کیفری آشنایی دانشجویان با سازمان، صلاحیت و فرایند رسیدگی در دادگاه‌های کیفری ضروری است.

هدف: ارائه درس آیین دادرسی کیفری به منظور آشنایی دانشجویان برای تامین جنبه کاربردی حقوق کیفری است. مطالب این درس در ادامه مطالب درس آیین دادرسی کیفری ۱ مطرح می‌شود.

سرفصل‌ها:

۱. صلاحیت در امور کیفری؛ (تعریف و انواع صلاحیت کیفری، صلاحیت اضافی، احاله دعوی کیفری، حل اختلاف در صلاحیت دادگاه‌های کیفری دادگاه‌های اختصاصی و تخصصی در امور کیفری از قبیل دادگاه‌های تخصصی اطفال و نوجوانان، جرایم رایانه‌ای، دادگاه‌های اختصاصی نظامی و انقلاب

۲. اصول دادرسی، سازمان و صلاحیت دادگاه‌های کیفری شامل: اصول اساسی دادرسی و وکالت در دادگاه‌ها، سازمان دادگاه‌ها و ترتیب و تشریفات رسیدگی در دادگاه‌ها، نحوه صدور رأی و صلاحیت تفصیلی دادگاه‌ها

۳. شکایت از آرا کیفری شامل مباحث:

الف: تجدید نظرخواهی (تعریف، متقاضیان، آثار، مهلت در خواست تجدید نظر، مراجع تجدید نظر، نحوه رسیدگی در مرحله تجدید نظر و صدور حکم)

ب: واخواهی (تعریف، ویژگی‌ها، آثار، دادگاه صالح، نحوه رسیدگی و صدور رأی)

ج: اعاده دادرسی (تعریف، موارد اعاده دادرسی، مرجع و شیوه رسیدگی در اعاده دادرسی، جبران اشتباهات قضایی و اعاده دادرسی خاص (اختیارات رئیس قوه قضایی در نقض آرا خلاف بین شرع.

۴. دلایل کیفری (تعریف، اهمیت و نقش دلایل، نظام‌های دلایل کیفری، انواع دلایل کیفری و دلایل کیفری در حقوق ایران).

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- استفانی، گاستون. لواسور، ژرژ بولوک. آیین دادرسی کیفری فرانسه، جلد اول، ترجمه حسن دادبان، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار
- استفانی، گاستون. آیین دادرسی کیفری فرانسه، جلد دوم، ترجمه حسن دادبان، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد اول، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار.
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد دوم، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار.
- آشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری، جلد اول، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- آشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری، جلد دوم، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- آشوری، محمد، جایگزین های زندان یا مجازات های بینابین، تهران، نشر گرایش، آخرین سال انتشار
- تدین، عباس. ترجمه قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه، تهران، انتشارات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، آخرین سال انتشار
- جلالی فراهانی، در آمدی بر آیین دادرسی کیفری جرایم سایبری، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهر دانش، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، نکته ها در قانون آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهردانش، آخرین سال انتشار
- خزانی، منوچهر. فرآیند کیفری (مجموعه مقالات)، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار

- زراعت، عباس، آیین دادرسی کیفری (جلد اول)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- سلیمی، صادق و بخشی زاده اهری، امین، تحلیل ماده به ماده قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ در مقایسه با قوانین سابق، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، کلیات آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- لارگیه، ژان. آیین دادرسی کیفری فرانسه، ترجمه حسن کاشفی اسماعیل زاده، تهران، نشر کتابخانه گنج دانش، آخرین سال انتشار
- معاونت آموزش قوه قضاییه، دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی، مجموعه نظریات فقهی در امور کیفری، جلد ششم، تهران، نشر قضا، آخرین سال انتشار
- -----, مسائل آیین دادرسی کیفری ۱، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- -----, مسائل آیین دادرسی کیفری ۲، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- نیازپور، امیرحسن، توافقی شدن آیین دادرسی کیفری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- Y.Kamisar and Others, Basic Criminal Procedure: Cases, Comments and Questions, West Academic Publishing, ۱۴thed, ۲۰۱۵.
- ۲- J.Dressler and G.Thomas, Criminal Procedure: Investigating Crime, West Academic Publishing, ۵thed, ۲۰۱۲.
- ۳- R.V.Del Carmen, Criminal Procedure: Law and Practice, Cengage Learning, ۹thed, ۲۰۱۳.
- ۴- M.Lippman, Criminal Procedure, SAGE Publications, ۲۰۱۰.
- ۵- S.G.Coughlan, Criminal Procedure, Irwin Law, ۲۰۰۸.

٦- J.Ingram, Criminal Procedure: Theory and Practice, Prentice Hall, ٢٠٠٥.

منابع فرانسه:

١. Evelyne Bonis-Garçon, Virginie Peltier, Droit de la peine, LexisNexis, ٢٠١٥.
٢. Emmanuel Dreyer, Droit pénal général, LexisNexis, ٢٠١٤.
٣. Etienne Vergès, Procédure pénale, LexisNexis, ٢٠١٤.
٤. Cesare Beccaria, Des délits et des peines, Payot et Rivages, ٢٠١٤.
٥. Jean Larguier, Philippe Conte, Procédure pénale, Dalloz, ٢٠١٤
٦. Thierry Garé, Catherine Ginestet, Droit pénal - Procédure pénale, Dalloz, ٢٠١٤

آیین دادرسی مدنی (۱)

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی مدنی (۱)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
آموزش تکمیلی: دارد کارورزی: ندارد [√] سفر علمی: ندارد [√]					

توجیه درس: : برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم بخشی به عملکرد دادگاههای حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آنها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مراجع قضایی، حدود صلاحیت آنها در رسیدگی به دادخواست‌های مردم.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات

(۱) تعریف آیین دادرسی مدنی

(۲) فایده آیین دادرسی مدنی

بخش ۲- سازمان قضایی

(۱) طبقه‌بندی دادگاه‌ها (حقوقی، مدنی خاص، صلح، دیوان کشور)

۲) مأمورین قضایی و حقوق و تکالیف آنان

بخش ۳- صلاحیت محاکم (ذاتی، نسبی، محلی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- احمدی، نعمت، آیین دادرسی مدنی، تهران، انتشارات اطلس، آخرین سال انتشار
- ۲- افتخار جهرمی، گودرز و السان، مصطفی، آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، دور اندیشان، آخرین سال انتشار.
- ۳- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار
- ۴- متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۵- نوبخت، یوسف، آیین دادرسی مدنی، تهران، نشر راد نو اندیش، آخرین سال انتشار
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

آیین دادرسی مدنی (۲)

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی مدنی (۱)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی مدنی (۲)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم بخشی به عملکرد دادگاههای حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آنها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با ترتیب رسیدگی به دادخواست‌های مردم و چگونگی صدور آراء و آثار مترتب در دادگاه‌های حقوقی دادگستری است.

سرفصل‌ها:

بخش اول: دادخواست

(۱) شرایط

(۲) ابلاغ

(۳) آثار

بخش دوّم: جریان دعوی و رسیدگی به آن

(۱) دادرسی‌های عادی

(۲) دادرسی‌های فوری

بخش سوّم: احکام

(۱) صدور حکم (تنظیم حکم و پاک‌نویس آن...)

(۲) آثار حکم

(۳) شکایت از احکام (تجدیدنظر، اعاده دادرسی، اعتراض شخص ثالث)

(۴) اجرای احکام

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

۱- احمدی، نعمت، آیین دادرسی مدنی، تهران، انتشارات اطلس، آخرین سال انتشار

۲- افتخار جهرمی، گودرز و السان، مصطفی، آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، دور اندیشان، آخرین سال انتشار.

۳- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار

۴- متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار

۵- نوبخت، یوسف، آیین دادرسی مدنی، تهران، نشر راد نو اندیش، آخرین سال انتشار

۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

آیین دادرسی مدنی (۳)

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی مدنی (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی (۳)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم بخشی به عملکرد دادگاههای حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آنها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع و اسباب مختلف طواری دادرسی در جریان رسیدگی به دادخواستها و صدور احکام قضایی به علاوه آشنایی با نحوه دادرسی امور مزبور می باشد.

سرفصل ها:

بخش ۱- طواری دادرسی ناشی از ایرادات

(۱) مرور زمان

(۲) تصرف و شرایط آن

(۳) ابتدای مرور زمان

۴) آثار مرور زمان و انقطاع آن

بخش ۲- طواری دادرسی ناشی از درخواست تأمین

۱) تأمین خواسته و شرایط درخواست آن

۲) توقیف اموال و طلب تبدیل تأمین

۳) آثار تأمین

۴) تأمین اتباع بیگانه

۵) تأمین واهی

بخش ۳- طواری دادرسی ناشی از دعوی و اصحاب دعوی

۱) دعوی اضافی

۲) دخالت اشخاص ثالث

بخش ۴- طواری دادرسی ناشی از توقیف و زوال دادرسی

بخش ۵- داوری

بخش ۶- هزینه دادرسی

منابع :

۱- احمدی، نعمت، آیین دادرسی مدنی، تهران، انتشارات اطلس، آخرین سال انتشار

۲- افتخار جهرمی، گودرز و السان، مصطفی، آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، دور اندیشان، آخرین سال انتشار.

۳- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار

۴- متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار

۵- نوبخت، یوسف، آیین دادرسی مدنی، تهران، نشر راد نو اندیش، آخرین سال انتشار

۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

جرم‌شناسی

عنوان درس به فارسی: جرم‌شناسی	تعداد واحد: ۲	نوع درس:	پایه	
			نظری	عملی
عنوان درس به انگلیسی:	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی	
			نظری [√]	عملی
عنوان درس به انگلیسی:	تعداد ساعت: ۳۲		اختیاری	
			نظری	عملی
عنوان درس به انگلیسی:	تعداد ساعت: ۳۲		جبرانی	
			نظری	عملی
آموزش تکمیلی: دارد		ندارد [√]		
کارورزی: دارد		سفر علمی:		

توجیه درس: نظر به نقش عوامل جرم‌زا در پیدایش جرم، آشنایی دانشجویان با جرم‌شناسی که به بررسی این عوامل می‌پردازد ضروری است.

هدف: آشنایی با دانش جرم‌شناسی و رویکرد آن به جرم، مجرم و مسائل ناشی از بزهکاری، بررسی دیدگاه‌های مختلف و متفاوت ناظر به تبیین علمی بزهکاری و تاریخچه تحولات این دانش، تشریح شاخه‌ها و حوزه‌های مختلف جرم‌شناسی و نیز نظریه‌های مؤثر در این حوزه، بررسی جرم‌شناختی برخی گونه‌های بزهکاران، بزهکاری و شناسایی شیوه‌های مناسب مهار بزهکاری

سرفصل ها:

۱. مفهوم، پیدایش و تحولات تاریخی جرم‌شناسی

الف. مفهوم جرم‌شناسی و تحولات آن

ب: پیدایش و تحولات

۱- پیدایش

۲- جرم‌شناسی زیستی، روانی- اجتماعی

۳- جرم‌شناسی در ایران: از ظهور تاکنون

۲. روش تحقیق (کمی و کیفی)

۳. شاخه‌ها یا قلمروهای جرم‌شناسی

الف. جرم‌شناسی نظری (خرد و کلان) و معرفی برخی نظریه‌ها

ب. جرم‌شناسی کاربردی (پیشگیری، حقوقی و بالینی)

۴. بررسی جرم‌شناختی بزهکاری و بزهکاران (با تأکید بر نظام کیفری ایران)

الف. سن و بزهکاری (بزهکاری اطفال و نوجوانان/ بزهکاری بزرگسالان)

ب. جنسیت و بزهکاری (بزهکاری زنان و مردان)

ج. بررسی جرم‌شناختی برخی گونه‌های بزهکاری (جرایم مرتبط با مواد مخدر و مواد روانگردان، جرایم اقتصادی، تکرار جرم و جرایم رایانه‌ای)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- برایان استوت، جو بیتس، برایان ویلیامز، **جرم شناسی کاربردی**، ترجمه دکتر حمیدرضا ملک محمدی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۲- راب وایت، فیونا هینز، **جرم و جرم شناسی**، ترجمه علی سلیمی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، چاپ ششم، آخرین سال انتشار
- ۳- ریموند گسن، **جرم شناسی نظری**، ترجمه دکتر مهدی کی نیا، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۴- ژرژ پیکا، **جرم شناسی**، ترجمه دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۵- صلاحی، جاوید، **کلیات جرم شناسی و تئوری های جدید**، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- ۶- فرانک پی ویلیامز، ماری لین دی مک شین، **نظریه های جرم شناسی**، ترجمه دکتر حمیدرضا ملک محمدی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۷- کی نیا، مهدی، **مبانی جرم شناسی**، جلد اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- ۸- نجفی ابرندآبادی، علی حسین و هاشم بیکی حمید (مترجمان)، **دانشنامه جرم شناسی**، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۹- نجفی توانا، علی، **جرم شناسی**، تهران، انتشارات آموزش و سنجش، آخرین سال انتشار
- ۱۰- یان مارش، **نظریه های جرم**، ترجمه دکتر حمیدرضا ملک محمدی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۱۱- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- S.P.Jones, *Criminology*, Oxford University Press, 3rded, ۲۰۰۶.
- ۲- F.E.Hagan, *Introduction to Criminology: Theories, Methods and Criminal Behavior*, SAGE Publications, 7thed, ۲۰۱۰.
- ۳- R.H.Burke, *An Introduction to Criminological Theory*, Willan, 2nd ed, ۲۰۰۵.

۴- L.Siegel, Criminology, Cengage Learning, ۱۱thed, ۲۰۱۱.

۵- T.Newburn, Criminology, Willan, ۲۰۰۷.

۸. S.Walklate, Criminology: The Basics, Taylor & Francis, ۲۰۰۵.

منابع فرانسه:

۷. Bernard Gaillard, Psychologie criminologique, In Press, ۲۰۱۴ .

۸. Maurice Cusson, Criminologie actuelle. Paris: Les Presses Universitaires de France, ۱۹۹۸, Collection: Sociologies.

۹. Raymond Gassin, Sylvie Cimamonti, Philippe Bonfils, Criminologie, ve édition , Dalloz-Sirey , ۲۰۱۱ .

متون فقه (۱) فقه معاملات

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۱) فقه معاملات
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:

آموزش تکمیلی: دارد
کارورزی:

ندارد ✓
سفر علمی:

توجیه درس: از آنجا که نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه‌های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره‌برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این رو درس متون فقه ۱ فقه معاملات به ارزش ۲ واحد پیش بینی شده است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با متون فقه اسلامی، فتاوی فقهها و اصطلاحات فقهی و شناخت فقه اسلامی.

سرفصل ها:

بخش ۱- معاملات (بیع یا اجاره)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- ۱- امام خمینی، تحریر الوسیله
- ۲- شهید ثانی، شرح لمعه
- ۳- محقق حلی، شرایع الاسلام
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

متون فقه (۲): فقه خانواده

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				

- حقوق مدنی (۵)	نظری ✓	تخصصی		تعداد ساعت:	متون فقه (۲) فقه خانواده
	عملی				عنوان درس به انگلیسی:
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	ندارد ✓			
	عملی				سفر علمی:
			دارد	آموزش تکمیلی:	کارورزی:

توجیه درس: از آنجا که نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این رو درس متون فقه حقوق (۲) - فقه خانواده به ارزش ۲ واحد پیش بینی شده است.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با متون فقه اسلامی، فتاوی فقهها و اصطلاحات فقهی و شناخت فقه اسلامی.

سرفصل ها:

بخش ۱- متون فقه مربوط به نکاح

بخش ۲- متون فقه مربوط به طلاق

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

۱- شهید ثانی، شرح لمعه

۲- محقق حلی، شرایع الاسلام

۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

متون فقه (۳) حقوق عمومی و بین الملل

دروس پیش نیاز: - حقوق اساسی (۳) - حقوق بین الملل (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۳) حقوق عمومی و بین الملل
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی	جبرانی			
	نظری				
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: از آنجا که نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این رو درس متون فقه حقوق (۳) - حقوق عمومی و بین الملل به ارزش ۲ واحد پیش بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با متون اصلی فقه مربوط

سرفصل ها:

۱. ولایت فقیه
۲. جهاد
۳. امر به معروف و نهی از منکر

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- ۱- خمینی، سید روح الله، کتاب البیع، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ج دوم، مبحث ولایت فقیه، آخرین سال انتشار
- ۲- حسینی مراغی، عبدالفتاح، العناوین الفقهیه (مبحث ولایت فقیه)، قم، موسسه نشر اسلامی، آخرین سال انتشار
- ۳- خمینی، سید روح الله، تحریر الوسیله، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، جلد (۲)، آخرین سال انتشار
- ۴- شهید ثانی، شرح لمعه (باب الجهاد)، قم، انتشارات دار العلم، آخرین سال انتشار
- ۵- نراقی، ملا احمد، عوائد الایام، قم، مکتبه بصیرتی، آخرین سال انتشار
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

متون فقه (۴) جزایی

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۳) - حقوق جزای اختصاصی (۴)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۴) فقه جزایی
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: از آنجا که نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این رو درس متون فقه حقوق جزا به ارزش ۲ واحد پیش بینی شده است.

هدف: آشنایی دانشجویان با مبانی تاریخی، شرعی و استدلالی حقوق جزای اسلامی

سرفصل ها:

الف: مباحث کلی ناظر به فقه کیفری

۱- ادوار تاریخی فقه کیفری

۲- جایگاه فقه کیفری در فقه اسلامی

۳- فقه کیفری و جامعه مدرن

۱- فلسفه فقه کیفری

ب: موضوعات فقه جزای اسلام

۱- حدود (زنا و لواط، قذف، سرقت، محاربه و افساد فی الارض)

۲- قصاص (قصاص نفس، اعضاء و منافع)

۳- دیات

- آشنایی با قواعد کلی دیات و مقادیر آن

۴- تعزیرات

الف: تعزیرات منصوص شرعی

ب: تعزیرات غیر منصوص شرعی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- آیت الله سید ابوالقاسم خوئی، مبانی تکمله المنهاج، ج ۱ و ۲، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- ۲- امینی، علیرضا و آیتی، محمدرضا، تحریر الروضه فی الشرح المعه الدمشقیه، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار

۳- خمینی، روح الله، نقش زمان و مکان در موضوعات احکام، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، آخرین سال انتشار

۴- خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، قم، انتشارات دارالعلم، آخرین سال انتشار

۵- رجحان، سعید، فتوی و مکانیسم آن، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، آخرین سال انتشار

۶- رجحان، سعید، مبانی استنباط در حقوق اسلامی و حقوق موضوعه، جلد ۱ و ۲، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار

۷- شهید ثانی، الروضه البهیة فی شرح المعه الدمشقیه، جلد ۹ و ۱۰، آخرین سال انتشار

۸- شهید ثانی، مسالک الافهام (مباحث حدود و قصاص و دیات)، آخرین سال انتشار

۹- علی دوست، ابوالقاسم، فقه و عقل، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار

۱۰- گرجی، ابوالقاسم، تاریخ فقه و فقها، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار

۱۱- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: حدود و تعزیرات (جلد اول)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۲- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: حدود و تعزیرات (جلد دوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۳- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: حدود و تعزیرات (جلد سوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۴- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: دیات (جلد اول)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۵- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: دیات (جلد چهارم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۶- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: دیات (جلد دوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۷- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: دیات (جلد سوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۸- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: قصاص (جلد اول)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۱۹- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: قصاص (جلد چهارم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۲۰- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: قصاص (جلد دوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۲۱- نجفی، محمد حسن، جواهرالکلام: قصاص (جلد سوم)، ترجمه دکتر اکبر نایب زاده، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار

۲۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

متون حقوقی به زبان خارجی (۱) حقوق خصوصی

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی (۱)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		
آموزش تکمیلی:			آموزش تکمیلی:		

توجه درس: با توجه به این که برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای عقد قرارداد با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا گردد.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی ای که می توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

سرفصل ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می گردد.

- کلیات: (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه های تخصصی حقوقی)

- متون حقوقی در زمینه قواعد عمومی قراردادها

- متون حقوقی در زمینه مسئولیت مدنی

- متون حقوقی در زمینه بیع بین المللی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- متون منتخب با موضوع مربوط به حقوق قراردادها و سایر موضوعات مذکور

متون حقوقی به زبان خارجی (۲) حقوق عمومی

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی (۲)
	عملی	تخصصی		۱	عنوان درس به انگلیسی:
	نظری [√]			تعداد ساعت:	
	عملی	۱۶			
	نظری	اختیاری		عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی	جبرانی			
نظری					

	عملی					
		ندارد ✓	دارد	آموزش تکمیلی: کارورزی:		
		سفر علمی:	کارورزی:			

توجیه درس: با توجه به این که برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا گردد.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی ای که می توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

سرفصل ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می گردد.

- کلیات: (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه های حقوق عمومی)

- متون حقوقی در زمینه حقوق اساسی

- متون حقوقی در زمینه حقوق اداری

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- متون خارجی مربوط به حقوق اساسی و اداری

متون حقوقی به زبان خارجی (۳) حقوق جزا

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی (۳)
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی			ندارد ✓ سفر علمی:
	عملی				

توجه درس: با توجه به این که برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا گردد.
هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی ای که می‌توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

سرفصل‌ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می‌گردد.

- کلیات (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه‌های تخصصی حقوق جزا)
- عناصر جرم
- انواع جرائم
- مسئولیت کیفری

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- متون مربوط به ارکان جرم و مسئولیت کیفری

متون حقوقی به زبان خارجی (۴) حقوق بین‌الملل

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی (۴)
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به این که برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا گردد.
هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی‌ای که می‌توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

سرفصل‌ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می‌گردد.

- کلیات (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه‌های تخصصی حقوق بین‌الملل)

- منابع حقوق بین الملل
- حل و فصل مسالحت آمیز اختلافات
- تابعان حقوق بین الملل

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- متون مرتبط با موضوع روش های مسالمت آمیز حل و فصل اختلافات، حقوق معاهدات و مسئولیت بین المللی

حقوق تطبیقی

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۴)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق تطبیقی
	عملی				
	نظری√	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد√ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به تعاملات حقوقی کشورها، تبادل دانش حقوق در سطوح بین المللی و جهانی از یک سو و وجوه تمایز نظام حقوقی کشورها با یکدیگر و نیز لزوم استفاده از تجربیات بین المللی در زمینه نقد و توسعه نظام حقوقی کشورها، آشنایی دانشجویان با نظام های حقوقی معاصر در دوره کارشناسی ضرورت دارد.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با نظام های عمده حقوقی معاصر

سرفصل ها:

- کلیات (تعریف، تاریخچه، تقسیم‌بندی، روش‌ها و فایده)
- نظام حقوقی رومی - ژرمنی (فرانسه و آلمان)
- نظام حقوقی کامن لا (انگلستان، آمریکا)
- نظام حقوقی اسلامی (تشیع و تسنن)
- دیگر موارد (هندو، یهود، چین و...)
- مقایسه و تطبیق نظام‌های فوق با تأکید بر حقوق اسلام با توجه به مبانی، منابع، اهداف، خاستگاه، ساختار، اصول، استنباط و قواعد، روش‌شناسی.

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- افشار، حسن، کلیات حقوق تطبیقی، آخرین سال انتشار
- ۲- پرادل، ژان، حقوق کیفری تطبیقی، ترجمه امین نبوی، تهران، انتشارات میزان، آخرین سال انتشار
- ۳- دیوید، واسپینوزی، درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر، ترجمه دکتر سیدحسین صفایی، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار

- ۴- داوید، رنه، **نظامهای بزرگ حقوقی معاصر**، ترجمه دکتر حسین صفایی، دکتر محمد عاشوری، دکتر عزت‌الله عراقی، مرکز نشر دانشگاهی، آخرین سال انتشار
- ۵- شیروی، عبدالحسین، **حقوق تطبیقی**، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- ۶- صفایی، سیدحسین (مترجم)، **درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر**، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار
- ۷- عمیدزنجانی، عباسعلی، **مقدمه ای بر حقوق اسلامی تطبیقی**، تهران، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، آخرین سال انتشار
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ادله اثبات دعوی

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی مدنی (۲) - آیین دادرسی کیفری (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: ادله اثبات دعوی
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی	
	عملی				
	نظری	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی	
	عملی				
	نظری	جبرانی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی	
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: مدعی برای اثبات ادعای خود باید دلایلی را به مراجع صلاحیت دار ارائه نماید. لازم است دانشجویان از ادله قابل پذیرش و ارزش اثباتی هر کدام از آنها در نظام حقوقی ایران اطلاع یابند.

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ادله قابل قبول قضایی و ارزش هر کدام در اثبات ادعا

سرفصل ها:

۱. فصل اول: کلیات
  ۲. تعاریف (دلیل، اثبات، دعوی)
  ۳. تاریخچه، فایده و اهمیت
  ۴. منابع
- بند اول: منابع قانونی
- الف: معرفی قوانین
- قانونی اساسی (اصول ۳۸ و ۱۶۶ و ۱۶۷ و نظایر آن)
- قانون مدنی (جلد سوم مواد ۱۳۵۷ تا ۱۳۳۵)

قانون آیین دادرسی مدنی (مواد ۱۹۴ تا ۲۹۴)

قانون آیین دادرسی کیفری

قانون تجارت

قانون تجارت الکترونیک

قانون مجازات اسلامی

قانون ثبت

سایر قوانین

ب: قلمرو زمانی و مکانی قوانین حاکم بر ادله

بند دوم: منابع فقهی

مبحث چهارم: نقش دادرس و اصحاب دعوی در اداره ادله اثبات دعوی

بند اول: نقش اصحاب دعوی

اقسام دلیل و ویژگی های ادله

ویژگی موضوع مورد اثبات

شیوه اثبات (اثبات مستقیم و غیرمستقیم، ۲- اثبات امر وجودی و امر عمومی)

وظیفه اثبات دعوی و حدود آن

انقلاب دعوی

... معافیت از اقامه دعوی و دلیل

تامین دلیل، شرایط و اعتبار آن

قاعده تحمل بار اثبات دلیل

بند دوم: نقش دادرس

اصل بی طرفی دادرس

قاعده منع تحصیل دلیل و اصول حاکم بر آن

تحصیل دلیل در امور مدنی

تحصیل دلیل در امور کیفری

تحصیل دلیل و ارتباط آن با علم قاضی

تحصیل دلیل و وظیفه قاضی در کشف حقیقت

- تمیز ادله دعوی و ادله حکم
ارزیابی و پذیرش ادله از سوی قاضی
مبحث پنجم: مقایسه اثبات و ادله اثبات مدنی و کیفری
تشابهات
تفاوت ها
مبحث ششم: نظام ها و اصول حاکم بر ادله
بند اول انحصاری بودن یا نبودن
آمره یا تکمیلی بودن قواعد آن
نظام های ادله اثبات
فصل دوم: وسایل اثبات دعوی
مبحث اول: اقرار
بند اول: (تعریف، شرایط، احکام و آثار آن)
بند دوم: عدول از اقرار و آثار آن
مبحث دوم: اسناد، اقسام، شرایط، اعتبار و احکام و آثار آن
۳: شهادت بند اول (شرایط، اعتبار، احکام و آثار آن) بند دوم: رجوع از شهادت و آثار آن
۴- امارات (تعریف، اقسام و شرایط و اعتبار و احکام آن)
۵- سوگند و قسامه
بند اول: سوگند (شرایط، اعتبار و احکام)
بند دوم: رجوع از سوگند و آثار آن
بند سوم: قسامه و موارد استناد به آن شرایط و اعتبار و احکام آن
۶- کارشناسی، شرایط، اعتبار و احکام آن
۷- تحقیقات عملی و معاینه محل (اعتبار و احکام)
۸- علم قاضی (شرایط و احکام و مفهوم محبت آن)
۹- ادله الکترونیکی (شرایط، اعتبار و احکام آن)
۱۰- وسایل مدرن (نوار ضبط صوت، فیلم، عکس، ضبط مکالمات تلفنی
۱۱- اصول عملیه (استصحاب، برائت، تاخر حادث، احتیاط)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، تهران، انتشارات اسلامیه، آخرین سال انتشار
- ۲- حسینی نژاد، حسینقلی، ادله اثبات دعوی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- ۳- شمس، عبدالله، ادله اثبات دعوی، تهران، انتشارات دراک، آخرین سال انتشار
- ۴- شیخ نیا، امیرحسین، ادله اثبات دعوی، تهران، شرکت سهامی انتشار. آخرین سال انتشار
- ۵- صدرزاده افشار، سیدمحسن، ادله اثبات دعوی در حقوق ایران، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، آخرین سال انتشار
- ۶- کاتوزیان، ناصر، اثبات و دلیل اثبات، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ۷- کریمی، عباس، ادله اثبات دعوی، تهران، انتشارات پیام نور، آخرین سال انتشار
- ۸- مدنی، سیدجلال الدین، ادله اثبات دعوی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

پزشکی قانونی

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای اختصاصی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: پزشکی قانونی
	عملی				
	نظری ✓	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به اهمیت جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص و به ویژه نقش تعیین کننده نظرات کارشناس پزشکی قانونی در تعریف، تشخیص و تعیین انواع و آثار صدمات و جراحات ناشی از جرم و لزوم آشنایی متصدیات مشاغل قضایی از جمله قضات، وکلا و کارشناسان حقوق با مباحث و موضوعات پزشکی قانونی گذراندن این درس برای دانشجویان مقطع کارشناسی حقوق ضرورت دارد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مباحث و موضوعات پزشکی قانونی

سرفصل ها

بخش ۱- کلیات

- ۱- رابطه پزشکی با روانشناسی و جرم شناسی
- ۲- تکامل پاتولوژی روانی و ارتباط با جرم شناسی
- ۳- اقسام تست های مربوط به شناخت شخصیت

بخش ۲- مرگ و علائم آن

- مرگ های مشکوک
- تعیین هویت اجساد
- تعیین سن

بخش ۳- آزمایش ها

- ۱- آزمایش لکه های خون و طرق مختلف آن
- ۲- اندازه گیری گلبول ها و تشخیص طول درمان
- ۳- تشخیص آلت جرم
- ۴- آزمایش لکه های منی و سایر ترشحات و طرق مختلف آن
- ۵- آزمایش مو و تشخیص هویت
- ۶- تشخیص جنسیت
- ۷- تشخیص حاملگی
- ۸- تشخیص تجاوز

بخش ۴- مسمومیت ها

- ۱- مسمومیت با الکل
- ۲- مسمومیت با سیانور

۳- مسمومیت با آرسنیک

۴- مسمومیت با استرکینین

۵- مسمومیت با جیوه و غیره

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- پزشکی قانونی بر اساس کتاب دکتر فرامرز گودرزی و دکتر مهرزاد کیایی، معینی، رضا، علی بخشی، محبوبه، تهران، نشر سیمیا، آخرین سال انتشار
- قضایی، صمد، پزشکی قانونی، کرمانشاه، کتابخانه و مرکز اسناد شهید مطهری دانشگاه رازی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

روش تحقیق

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: کار تحقیقی
	عملی	تخصصی		۲	عنوان درس به انگلیسی:
	نظری [√]			تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	اختیاری			
	نظری			جبرانی	
	عملی				
	نظری				
	عملی				

آموزش تکمیلی: دارد
کارورزی: دارد

ندارد[√]
سفر علمی:

توجیه درس: برای حل مسئله و ارائه راه حل مشکلات شیوه خاص علمی وجود دارد که به آن روش تحقیق گفته می‌شود. با توجه به این که حقوقدان متکفل حل مسایل حقوقی است در این درس شیوه و روش علمی تحقیق آموزش داده می‌شود

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با کار تحقیقی و به کار انداختن قوه استنباط و نیروی نگارش و استفاده کردن از منابع تحقیق.

گروه آموزشی دانشکده در ارتباط با رشته تحصیلی و مسائل مورد نیاز دانشجویان موضوعات مختلف تحقیقی را فراهم می‌کند و همراه با دستورالعمل اجرایی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد تا هر کدام مطابق علاقه و معلومات خود یکی از آن‌ها را انتخاب کند و به مرحله اجرا بگذارد. بدیهی است که استادان در طول ترم دانشجویان را در مراحل مختلف تحقیق همراهی و هدایت خواهند کرد و تا اخذ نتیجه نهایی بر فعالیت دانشجو نظارت خواهند داشت.

توجه: تحقیق به صورت گروهی نیز می‌تواند انجام شود.

• در مواردی که امکان هماهنگی و برنامه ریزی وجود داشته باشد کارورزی عملی در دادگاه‌ها، دادرها، دفاتر اسناد رسمی، موسسات حقوقی معتبر، دفاتر حقوقی سازمان‌ها و ادارات دولتی و یا شرکت‌های بزرگ، ادارات ثبت اسناد و املاک و امثالهم با نظر گروه آموزشی ذیربط و تحت نظر استاد راهنما که منجر به تنظیم یک گزارش علمی- کاربردی گردد می‌تواند جایگزین تحقیق شود.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آن آشنا شوند:

۱. روش تحقیق، تحلیل مطالب علمی و نقد نظریات و عقاید؛
۲. چگونگی به کار انداختن نیروی فکر و استنباط و به دست آوردن فکر جدید و بیان مطالب نو و ابتکاری؛
۳. تقسیم‌بندی مطالب و آیین نگارش؛
۴. مراحل تحقیق؛
۵. استفاده از منابع، شیوه و نحوه جمع‌آوری مطالب؛
۶. چگونگی تنظیم پلان (طرح کلی)؛
۷. چگونگی نتیجه‌گیری؛
۸. چگونگی فیش‌برداری و مطالعه منابع؛

۹. نحوه تألیف یک اثر تحقیقی؛
۱۰. تعریف مسأله و فرضیه جهت پاسخگویی به یک مشکل و یا مسأله موجود؛
۱۱. چگونگی دسترسی به منابع حقوق؛
۱۲. نحوه مطالعه و نتیجه‌گیری و خلاصه‌نویسی کتب حقوقی و مقالات؛
۱۳. آشنایی با چگونگی سخنرانی و بیان عقاید علمی؛

سرفصل‌ها:

۱. سرفصل‌ها برای کار تحقیقی ۱: آموزش روش تحقیق شامل: (به موارد بند الف مراجعه شود) یا تفکیک روش‌های نظری از روش‌های میدانی
۲. مفهوم و اقسام تحقیق؛
۳. شیوه طراحی تحقیق (پروپوزال نویسان)؛
۴. روش‌های گردآوری منابع و فیش‌برداری؛
۵. روش‌های اندیشه‌ورزی بر روی داده‌ها؛
۶. روش تدوین و ارائه نتایج؛
۷. روش علم تحقیقات میدانی و استخراج نتایج؛
۸. ساختار شکلی و محتوای ماهوی تحقیق؛
۹. آیین نگارش حقوقی؛

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- آلباف, حسین, روش تحقیق در علم حقوق, تهران, جاودانه, آخرین سال انتشار
- ۲- چمپیون, دین جان (ترجمه علی شایان), روش تحقیق در عدالت کیفری و جرم شناسی, تهران, دادگستر, آخرین سال انتشار
- ۳- حافظ نیا, محمدعلی, مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی, تهران, سمت, آخرین سال انتشار
- ۴- د واس, دی ای (ترجمه هوشنگ نایی), پیمایش در تحقیقات اجتماعی, تهران, نشر نی, آخرین سال انتشار
- ۵- دلاور, علی, مبانی نظری و علمی و پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی, انتشارات رشد, تهران, آخرین سال انتشار
- ۶- ساروخانی, باقر, روش های تحقیق در علوم اجتماعی, تهران, پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی, آخرین سال انتشار
- ۷- شریفی, حسن پاشا و شریفی نسترن, روش های تحقیق در علوم رفتاری, تهران, نشر سخن, آخرین سال انتشار
- ۸- صبری, نورمحمد, درآمدی بر روش تحقیق در حقوق, تهران, آدینه, آخرین سال انتشار
- ۹- طوس, بهرام, راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله نویسی, مشهد, ترانه, آخرین سال انتشار
- ۱۰- قره باغی, ونوس, روش تحقیق در حقوق, تهران, مجد, آخرین سال انتشار
- ۱۱- کاتوزیان, ناصر, روش تجربی تحقیق در حقوق, تهران, شرکت سهامی انتشار, آخرین سال انتشار
- ۱۲- مایک مک کانویل, ترجمه نادر هوشمندیار, روش تحقیق در حقوق, تهران, انتشارات هزاره سوم, آخرین سال انتشار
- ۱۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ج: دروس اختیاری

جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان

دروس پیش نیاز: - جرم‌شناسی	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		
آموزش تکمیلی:			دارد		

توجیه درس: نظر به اهمیت حمایت و حفاظت از کودکان و نوجوانان در برابر جرایم و بزه دیده‌گی و پیشگیری از بزه‌کاری آنان، شناسایی علل و عوامل بزه‌کاری و بزه دیده‌گی از منظر جرم‌شناختی برای دانشجویان ضروری می‌باشد.

هدف: علت‌شناسی بزه‌کاری اطفال و شناسایی راه‌های پیش‌گیری از وقوع آن؛ با تکیه بر سیاست جنایی ایران

سرفصل‌ها:

۱. تعریف طفل و تحولات حقوقی مربوط به آن در ایران

الف. از منظر روان‌شناسی و شناسایی مولفه‌های روانی مربوط به آن

ب. از منظر فقه؛ با تاکید بر فقه امامیه

ج. از منظر حقوقی (حقوق بین‌الملل و حقوق ایران)

۲. بزه‌کاری اطفال: تعریف، ویژگی‌ها و گونه‌ها

۳. نظریه‌های ناظر به بزهکاری اطفال

الف. بزهکاری اطفال در پرتو نظریه‌های جرم‌شناسی سنتی (نظریه‌های زیستی- سرشتی، روان‌شناسانه، جامعه‌شناسانه، نظریه‌های انتقادی)

۴. عوامل بزهکاری اطفال

الف. عوامل فردی (بررسی نقش جنس، نژاد، اعتیاد، عامل روانی در بزهکاری اطفال)

ب. عوامل محیطی (بررسی نقش خانواده، مدرسه، محیط، دوستان/همسالان، عدالت کیفری، عامل مالی- اقتصادی، رسانه‌ها در بزهکاری اطفال)

ج. عوامل وضعی/موقعیتی

۵. پیشگیری از بزهکاری اطفال

الف. پیشگیری فردمدار (رشدمدار، جامعه مدار)

ب. پیشگیری موقعیت‌مدار

ج. بررسی رویکرد مقررات ایران و اسناد بین‌المللی در زمینه پیش‌گیری از بزهکاری اطفال

د. نهادهای متولی پیشگیری از بزهکاری اطفال در ایران

۶. بزه دیدگی اطفال

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- پیوندی، غلامرضا، حقوق کودک، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار
- دانش، تاج زمان، دادرسی اطفال بزهکار در حقوق تطبیقی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- شامبیاتی، هوشنگ، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- شامبیاتی، هوشنگ، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، انتشارات ویستار، آخرین سال انتشار.
- شاملو، باقر، عدالت کیفری و اطفال، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- صلاحی، جاوید، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- عباچی، مریم، حقوق کیفری اطفال در اسناد سازمان ملل متحد، تهران، مجمع علمی و فرهنگی مجد، آخرین سال انتشار.
- کاظمی، سید علی و بارانی، محمد، مجموعه مقاله‌های برگزیده همایش علمی-کاربردی پلیس و نظام عدالت برای کودکان و نوجوانان، تهران، دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیش‌گیری ناجا، آخرین سال انتشار.
- مدنی قهفرخی، سعید و زینالی، امیر حمزه، آسیب شناسی حقوق کودکان در ایران (با تأکید بر کودک آزاری)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- معظمی، شهلا، بزهکاری کودکان و نوجوانان، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- مهرا، نسرین، عدالت کیفری کودکان و نوجوانان، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضاییه، کودک آزاری (از علت شناسی تا پاسخ دهی)، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- فصلنامه خانواده پژوهی، ویژه مقالات نقد و بررسی لایحه رسیدگی به جرایم اطفال و نوجوانان، شماره ۱۸/۱، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع فرانسه:

۱. Droit penal des mineurs ; Renicci ; jean francois ; puf ; ۲۰۰۲
۲. Philippe Bon fils / Adeline Goutte noire, Droit des mineurs, Précis, ۲e édition - ۲۰۱۴.
۳. CUSSON Maurice, Prévenir la délinquance- Paris : PUF, ۲۰۰۹.
۴. HAYEZ Jean-Yves ; préfacé par Michel LEMAY, La Destructivité chez l'enfant et l'adolescent : clinique et accompagnement, Paris : Dunod, ۲۰۰۷.

۵. MUCCHIELLI Laurent, Violences et insécurité : fantasmes et réalités dans le débat français, Paris : La Découverte, ۲۰۰۷.

۶. TYRODE Yves; BOURCET Stéphane, La Violence des adolescents : clinique et prévention, ۲ème édition. Paris : Dunod, ۲۰۰۶.

۷. WACJMAN Claude, Adolescence et troubles du comportement en institution, ۲ème édition. - Paris : Dunod, ۲۰۰۷.

حقوق کیفری کودکان و نوجوانان

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی کیفری (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق بزهکاری کودکان و نوجوانان
	عملی	تخصصی			
	نظری			اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:				دارد	آموزش تکمیلی:
کارروزی:					

توجیه درس: نظر به اینکه مقررات راجع به بزهکاری کودکان و نوجوانان و شیوه رسیدگی به آن تفاوت‌هایی در مقایسه با بزرگسالان دارد آشنایی دانشجویان با این مقررات و شیوه‌ها ضروری است.

هدف: مطالعه قواعد ماهوی و شکلی مربوط به بزهکاری کودکان و نوجوانان و همچنین معرفی تشکیلات عدالت کیفری کودکان و نوجوانان و حقوق کودکان و نوجوانان متهم و بزه‌کار در فرآیند کیفری.

سرفصل‌ها:

۱. مفهوم و ماهیت حقوق کیفری کودکان و نوجوانان (تعریف، چرایی شکل‌گیری، جایگاه و جهت‌گیری کلی)
۲. نسبی بودن مسئولیت کیفری کودکان و نوجوانان (چیستی، چرایی، رویکرد و آموزه‌های فقهی نظام حقوقی ایران و بین‌الملل)

۳. اصول حاکم بر حقوق کیفری کودکان و نوجوانان

الف. اصول عام (قانونمندی، برابری، برائت و ...)

ب. اصول خاص (رسیدگی غیر علنی، غیابی بودن، غبطه کودک و ...)

۴. عدالت کیفری کودکان و نوجوانان متهم و بزه‌کار

الف. تشکیلات (پلیس، دادسرا، دادگاه و نهادهای قضایی و ترمیمی)

ب. صلاحیت (نهادهای و مقام‌های رسیدگی کننده و ...)

ج. آیین ناظر بر رسیدگی (۱- مرحله پیش دادرسی، ۲- مرحله دادرسی، ۳- مرحله پسا دادرسی)

د. واکنش‌های عدالت کیفری به کودکان و نوجوانان متهم و بزه‌کار: اصول و گونه‌ها

۱. پاسخ‌های عدالت کیفری به اطفال و نوجوانان متهم و بزه‌کار

۲. انواع پاسخ‌ها (سالب آزادی، غیر سالب آزادی و ترمیمی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- آبکه، بهشتی، رضوی فرد، حقوق کیفری کودکان و نوجوانان، ترجمه و تحقیق، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- دانش، تاج‌زمان، دادرسی اطفال بزه‌کار در حقوق تطبیقی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- روشن، محمد، پلیس کودک و نوجوان (نگرشی بر حقوق کودکان و نوجوانان)، تهران، انتشارات چکه، آخرین سال انتشار
- شامبیاتی، هوشنگ، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- صلاحی، جاوید، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- کوراکبوس، ویلیام، بزهکاری نوجوانان؛ مساله‌ای برای دنیای مدرن، ترجمه دکتر جعفر نجفی زند، تهران، انتشارات یونسکو، آخرین سال انتشار.
- مرکز و کرسی حقوق بشر، صلح و دموکراسی دانشگاه شهید بهشتی، حقوق کودک (مجموعه مقالات)، تهران، انتشارات سنا، آخرین سال انتشار.
- معظمی، شهلا، دادرسی ویژه کودکان و نوجوانان، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- مهرا، نسرين، عدالت کیفری کودکان و نوجوانان، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- نجفی توانا، علی، بزهکاری اطفال و نوجوانان، تهران، انتشارات راه تربیت، آخرین سال انتشار
- نیازپور، امیرحسین، حقوق کیفری کودکان و نوجوانان، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

۱. James G.Dwyer, Relationship rights of children, Cambridge, ۲۰۰۶.

۲. Jo Bridgeman, Parental responsibility, young children and Healthcare law, Cambridge, ۲۰۰۷.

منابع فرانسه:

۱. Renicci , jean francois, Droit penal des mineurs, puf , ۲۰۰۲.

۲. Philippe Bonfils / Adeline Gouttenoire, Droit des mineurs, Précis, ۲e édition - ۲۰۱۴.

۳. CUSSON Maurice, Prévenir la délinquance- Paris : PUF, ۲۰۰۹ (Criminalité internationale).

۴. HAYEZ Jean-Yves ; préfacé par Michel LEMAY, La Destructivité chez l'enfant et l'adolescent : clinique et accompagnement, Paris : Dunod, ۲۰۰۷.

۵. Lucette KHAIAT et Cécile MARCHAL, Enfance dangereuse, enfance en danger ? : L'appréhension des écarts de conduite de l'enfant et de l'adolescent, Toulouse : Eres, ۲۰۰۷.

کیفرشناسی

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی	تخصصی		۱	کیفرشناسی
	نظری			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	اختیاری			
	نظری	جبرانی			
	عملی				
نظری					

	عملی					
		ندارد ✓	دارد	آموزش تکمیلی:		
		سفر علمی:	کارورزی:			

توجیه درس: نظر به لزوم هدفمند بودن کیفر، آشنایی دانشجویان با اصول حاکم بر کیفرگذاری و اجرای کیفرها ضروری است.

هدف: آشنایی با دانش کیفرشناسی و رویکرد علمی نسبت به خاستگاه‌های تقنینی، قضایی و اجرایی کیفرها، بررسی آثار و نتایج کیفرگذاری، قضاوت و اجرای مجازات‌ها، ارزیابی و ارزشیابی علمی کیفرها و گونه شناسی و تبیین مبانی نظری توجیه کیفر در آموزه‌های کیفرشناختی، مطالعه کیفرشناختی مجازات‌ها در حقوق ایران

سرفصل‌ها:

۱. مفهوم، جایگاه و اهداف کیفرشناسی
  - الف. مفهوم (تعریف، تبیین و توجیه کیفر)
  - ب. جایگاه (در علوم حقوقی - در علوم جنایی)
  - ج. اهداف (مطالعه زمینه‌های حقوقی - اجتماعی مجازات‌ها، ارزیابی علمی و کارآمدی و ناکارآمدی آنها)
۲. گونه شناسی مجازات‌ها و تحولات کیفر شناختی
  - الف. انواع (مجازات‌های سالب حیات، سالب آزادی، مالی و اجتماعی)
  - ب. تحولات مجازات‌ها، زمینه‌های نظری تحولات، نسل جدید پاسخ‌های کیفری و پاسخ‌های ترمیمی
۳. مطالعه کیفرشناختی مجازات‌ها در حقوق ایران
  - الف. قصاص و اعدام
  - ب. حبس (تحولات و جایگزین‌های حبس)
  - ج. مجازات‌های حدی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- آقای جنت مکان، حسین (مترجم)، ماهیت مجازات، اهواز، انتشارات دانشگاه اهواز، آخرین سال انتشار
- بولک، برنار، کیفرشناسی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- رحیمی نژاد، اسمعیل، کرامت انسانی در حقوق کیفری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- صفاری، علی، کیفرشناسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- غلامی، حسین، عدالت ترمیمی، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- غلامی، حسین، کیفر شناسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع فرانسه:

-Bernard Bouloc, Pénologie, Dalloz, février ۲۰۱۱.

حقوق فناوری‌های نوین

عنوان درس به	تعداد	نوع	پایه	نظری
--------------	-------	-----	------	------

دروس پیش نیاز: - حقوق جزای عمومی (۳)	عملی	تخصصی	درس:	واحد:	فارسی: حقوق فناوری‌های نو	
	نظری			۱		
	عملی					
	نظری√	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی					
	نظری	جبرانی				
عملی						
ندارد√ سفر علمی:			دارد			آموزش تکمیلی:
			کارورزی:			

توجیه درس: حقوق فناوری‌های نو یکی از جوان‌ترین رشته‌های حقوقی است که همسو با روند توسعه روزافزون فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، زیست فناوری و نانو فناوری و و رواج کاربرد آنها در جهان در دو دهه گذشته و در پاسخ به نیاز شدید به نهادهای سازی توسعه و تدوین و اعمال آنها شکل گرفته است. این حوزه حقوقی مانند دیگر شاخه‌های جوان حقوق، در مرحله توسعه و تدوین است و به سرعت به سمت تبیین و تثبیت مبانی، تدوین و تثبیت اصول و قواعد اختصاصی خود حرکت می‌کند.

این فناوری‌ها، مسایل، موضوعات و چالش‌های حقوقی متعددی را در سطح ملی و بین‌المللی ایجاد کرده و به شکل گیری قواعد و مقررات ملی و بین‌المللی منجر شده‌اند. در کشور ما، با توجه به توسعه گسترده این فناوری‌ها، ضرورت دارد تا دانشجویان حقوق با قواعد حقوقی حاکم بر حمایت از آنها و مسئولیت‌های مدنی و کیفری ناشی از کاربرد آنها آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با قواعد و مقررات ملی و بین‌المللی حاکم بر فناوری‌های نو

سرفصل‌ها:

۱. فناوری اطلاعات و ارتباطات

الف: تعاریف و مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها
 ب: قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی)
 ۲. زیست فناوری

الف: تعاریف، مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها
 ب: قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی)
 ۳. نانو فناوری

الف: تعاریف، مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها
 ب: قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع انگلیسی:

- ۱- Converging Technologies for Improving Human Performance: Nanotechnology, Biotechnology, Information Technology and Cognitive Science, Mihail C. Roco (Editor), Springer; ۱ed. ۲۰۰۴.
- ۲- Pharmaceutical Medicine, Biotechnology and European Law, Richard Goldberg (Editor), Cambridge University Press, ۲۰۰۶.
- ۳- Handbook of Nanotechnology Business, Policy, and Intellectual Property Law, Miller, John C.; Serrato, Ruben; John Wiley & Sons Ltd, ۲۰۰۷.
- ۴- International Pharmaceutical and Biotechnology Law, Belinda G. Esq; Borders Personal Publishing, ۲۰۰۴.
- ۵- The Regulation of Agricultural Biotechnology, R. E. Evenson and V. Santaniello, CABI Publishing; ۲۰۰۴.
- ۶- Nanotechnology Regulation And Policy Worldwide, Jeffrey H. Matsuura; ۲۰۰۶.
- ۷- Handbook of Nanotechnology Business, Policy, and Intellectual Property Law, Miller, John C.; Serrato, Ruben; John Wiley & Sons Ltd, ۲۰۰۷.
- ۸- Nanotechnology: Risk, Ethics and Law, Geoffrey Hunt (Editor), Earthscan Publications Ltd. ۲۰۰۶.

- ۹- Information Technology Law, Ian J. Lloyd, OUP, ۴th Ed, ۲۰۰۴.
- ۱۰- Information Technology Law Professional Practice Guide, Law Society of Ireland, Routledge-Cavendish, UK, ۲۰۰۵.
- ۱۱- Introduction to IT Law, Bainbridge, David, Pearson Education Ltd, UK, ۶th ed., ۲۰۰۷.
- ۱۲- Information Technology and Lawyers: Advanced Technology in the Legal Domain, from Challenges to Daily Routine, Arno R. Lodder and AnjaOskamp, Springer; ۲۰۰۶.
- ۱۳- Information Technology Law Professional Practice Guide, Law Society of Ireland, Anne-Marie Mooney Cotter, and Colin Babe, Routledge Cavendish; ۲۰۰۴.
- ۱۴- Coding Regulation: Essays on the Normative Role of Information Technology, Egbert Dommering and LodewijkAsscher, Asser Press; ۲۰۰۶.
- ۱۵- Cyber crime& Security, Pauline C. Reich, Waseda University School of Law, ۱۹۹۸.
- ۱۶- Cyberspace and International Law on Jurisdiction, Spang-Hanssen, Henrik; DJOF Publishing, Denmark, ۲۰۰۴.
- ۱۷- Private International Law and the Internet, Jerker, Dan; Svantesson, B.; Kluwer Law International, Netherlands, ۲۰۰۶.
- ۱۸- Data Protection Law, Bainbridge, David, XPL Law, ۲nd Ed, UK, ۲۰۰۶.
- ۱۹- Law, Libraries and Technology, Hoorebeck, Mark Van, Chandos Publishing Oxford Ltd, ۲۰۰۷.
- ۲۰- Lawyer's Quick Guide to Microsoft Internet Expl, ALLISON; American Bar Association, ۱۹۹۹.
۲۱. Regulating the Global Information Society London, Marsden, C., Routledge, ۲۰۰۰

اجرای احکام جزایی

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی کیفری (۳) - تمامی دروس جزای عمومی و اختصاصی	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: اجرای احکام جزایی
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی		ندارد [√] سفر علمی:	
	عملی				

توجیه درس: نظر به تنوع احکام کیفری و حساسیت و پیچیدگی اجرای آن مستلزم وقت بیشتری است و ضروری است که دانشجویان در مقطع کارشناسی با شیوه اجرای کیفرها و مقررات مربوط به مراحل قبل، حین و بعد از اجرا آشنا گردند.

هدف: آشنایی دانشجویان با مقررات حاکم بر اجرای احکام جزایی

سرفصل ها:

الف: کلیات

۱. مفاهیم و ویژگی ها
  ۲. قواعد حاکم
  ۳. مجریان (قاضی، دادستان، ضابط، اولیای دم)
  ۴. هزینه ها و مسئولیت ناشی از تعدی و تفریط از اجرای احکام
- ب. اقسام مجازات و نحوه اجرای آن

۱. کیفرهای بدنی

۱-۱: سالب حیات

یک: قصاص

دو: اعدام

سه: رجم

۱-۲: شلاق (حدی و تعزیری)

۱-۳: قطع عضو (حدی و قصاصی)

۲- سالب آزادی (پذیرش، طبقه بندی، تسهیلات و حقوق، تخلف و تنبیهات، کار و غیره)

۳- محدود کننده آزادی (تبعید، اقامت اجباری و منع از اقامت، نفی بلد)

۴- سالب حق و حیثیت

۵- مالی (دیات، جزای نقدی، ضبط و مصادره و معدوم کردن)

اجرای احکام کیفری در خصوص اشخاص حقوقی (انحلال، جزای نقدی، انتشار، ممنوعیت از فعالیت‌های شغلی، اجتماعی و تجاری و .....).

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد سوم، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار.
- آشوری، محمد. جایگزین های زندان یا مجازات های بینابین، تهران، نشر گرایش، آخرین سال انتشار.
- احمدی موحد، اصغر، اجرای احکام کیفری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- بهرامی، بهرام، اجرای احکام کیفری، تهران، دیدآور. آخرین سال انتشار.
- خمینی، سید روح الله، تحریر الوسیله، جلد دوم، نجف، نشر آداب، آخرین سال انتشار
- خوئی، سید ابوالقاسم، مبانی تکمله المنهاج، نجف، نشر آداب، آخرین سال انتشار
- مدنی کرمانی، عارفه، اجرای احکام کیفری، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

اخلاق حقوق و قضا

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: اخلاق حقوق و قضا
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری ✓	اختیاری		تعداد	عنوان درس به
	عملی			ساعت:	

	نظری	جبرانی		۳۲	انگلیسی:
	عملی				
ندارد ✓			دارد	آموزش تکمیلی:	
سفر علمی:			کارورزی:		

توجیه درس: بالا رفتن نرخ مفاسد در میان اصحاب مشاغل حقوقی ضرورت توجه به مباحث اخلاقی و برخورداری از تزکیه و تقوا را در این حوزه توجیه می نماید.

هدف: ارائه مباحث اخلاق کاربردی و در ضمن اخلاق حرفه‌ای به دانشجویان

سرفصل ها:

کلیات:

۱- مفهوم و جایگاه

۲- تقسیمات در اخلاق (اخلاق نظری - عملی/حرفه ای - شخصی)

الف: اخلاق در حوزه قضا

ب: اخلاق در حوزه وکالت، مشاوره و کارشناسی

ج: اخلاق در سایر مشاغل حقوقی مرتبط

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- آشتیانی، محمد حسن بن جعفر، کتاب القضاء، تهران، چاپخانه رنگین، آخرین سال انتشار
- جوادی آملی، عبدالله، ادب قضا در اسلام، قم، انتشارات اسراء، آخرین سال انتشار
- فرامرز قراملکی، احد، اخلاق حرفه ای، قم، نشر مجنون، آخرین سال انتشار.
- فرامرز قراملکی، احد و همکاران، اخلاق حرفه ای در تمدن ایران و اسلام، تهران، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، آخرین سال انتشار
- فیض کاشانی، محجه البیضاء فی تهذیب الأحياء، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، آخرین سال انتشار
- نراقی، احمد، معراج السعاده، قم، انتشارات پیام مقدس، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مالکیت فکری

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع درس:	پایه	نظری
---------------------	-------------	----------	------	------

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۲)	عملی	تخصصی	۱	حقوق مالکیت فکری		
	نظری					
	عملی	اختیاری				
	نظری ✓					
	عملی	جبرانی			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	نظری					
	عملی					
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد	آموزش تکمیلی:		
کارورزی:						

توجیه درس: حقوق مالکیت فکری رشته نسبتاً جدید در مطالعات حقوقی است که به مطالعه اصول و قواعد حقوقی حاکم بر حمایت از آثار ادبی- هنری و آفرینش‌های صنعتی نظیر اختراعات، علائم تجاری، طرح‌های صنعتی و اسرار تجاری می‌پردازد. بحث حمایت از مالکیت فکری در کشور، در سال‌های اخیر به دلیل پیشرفت‌های علمی و فنی از اهمیت زیادی برخوردار شده و قوانین متعددی در این زمینه تصویب شده است. از این رو، آشنا کردن دانشجویان حقوق با این قوانین و قواعد بسیار ضروری است.

هدف: آشنایی دانشجویان با کلیات حمایت از مالکیت فکری

سرفصل‌ها:

۱. مفهوم، ویژگی‌ها و ابعاد مادی و معنوی، حقوق مالکیت فکری، اهمیت و جایگاه آن در اقتصاد و تجارت امروز (مقایسه مالکیت فکری و دیگر حاکمیت‌ها)
۲. تاریخچه و منابع حقوق مالکیت معنوی در حقوق ایران و حقوق بین‌المللی (کنوانسیون‌ها و معاهدات وابسته)
۳. مبانی مالکیت معنوی در فقه و حقوق داخلی
۴. انواع حقوق مالکیت فکری (صنعتی و تجاری، ادبی و هنری، نام تجاری، اسرار تجاری، علائم جغرافیایی، نام دامنه و...)
۵. شیوه‌های حمایت از حقوق مالکیت معنوی در نظام حقوق وطنی و بین‌المللی

۶. قراردادهای حقوق مالکیت معنوی (شرایط انعقاد، آثار)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- امانی، اسدالله، حقوق مالکیت معنوی، ج ۱، تهران، بنیاد حقوقی میزان، آخرین سال انتشار
- زرکلام، ستار، حقوق مالکیت ادبی و هنری، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- شمس، عبدالحمید، حقوق مالکیت بر علایم تجاری و صنعتی، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- فتحی، درینی، حقوق مولفان، مترجمان، هنرمندان و ناشران در فقه معاصر اسلامی، مترجم محمودرضا افتخارزاده، تهران، نشر هزاران، آخرین سال انتشار
- کلمبه، کلود، اصول بنیادین حقوق مولف و حقوق مجاور، مترجم علیرضا محمدزاده وادقانی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- محمدی پژمان، قراردادهای حقوق مولف، تهران، انتشارات دادگستر، آخرین سال انتشار
- میرحسینی، سیدحسین، فرهنگ حقوق مالکیت معنوی، دوجلدی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- میرحسینی، سیدحسین، مقدمه ای بر حقوق مالکیت معنوی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

کارآموزی قضایی

دروس پیش نیاز: - آیین دادرسی مدنی (۳) - آیین دادرسی کیفری (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: کارآموزی قضایی	
	عملی					
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی	
	عملی					
	نظری [√]	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		
	عملی					
	نظری	جبرانی				ندارد [√] سفر علمی:
	عملی					

توجه درس: با توجه به اینکه تعداد قابل توجهی از دانشجویان حقوق پس از فارغ‌التحصیلی در شغل مهم قضاوت مشغول به کار می‌شوند یا به حرفه وکالت می‌پردازند و همچنین مشاهده اجرای حقوق در عمل تأثیر زیادی بر نحوه آموزش‌های حقوق دارد لازم است دانشجویان با حضور در محاکم قضایی از چگونگی اجرای قوانین و قضاوت و وکالت آگاه شوند.

هدف درس: آشنا کردن دانشجویان با شیوه قضاوت و وکالت و اجرای قانون در محاکم

سرفصل‌ها:

۱. آموزش عملی آیین دادرسی کیفری در محاکم
۲. آموزش عملی آیین دادرسی مدنی در محاکم
۳. وظایف دفاتر مراجع قضایی
۴. تنظیم دادخواست، شکایت و لوایح و نحوه طرح دعاوی مدنی، کیفری و امور حسبی.

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- مدنی، سیدجلال الدین، رویه قضایی،
- جزوات آموزشی حین کار و کارآموزی قضایی، انتشارات معاونت آموزشی قوه قضاییه.
- افشار، صدرزاده، رویه قضایی
- مجموعه نشست قضایی دادگستری کشور .
- پیام آموزش معاونت آموزش قوه قضایی.
- آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد ۴ (کاربردی).
- معاونت آموزشی قوه قضاییه، نقد نگارش آراء قضایی.
- معاونت آموزشی قوه قضاییه، آیین نگارش آراء قضایی.
- معاونت آموزشی قوه قضاییه، دادسرا و دادستان .
- مهاجری، علی، آیین قضاوت مدنی ایران، نشر راه نوین.
- گلدوزیان، ایرج، ادله اثبات دعوی، نشر میزان .
- کریم زاده، تخلفات انتظامی
- نشست های قضایی محاکم ایران .
- نشریه حقوقی دانشگاه های معتبر کشور.
- پیام آموزش و مجله حقوق قوه قضاییه .
- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق ثبت

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۲) - حقوق تجارت (۲)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق ثبت
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
آموزش تکمیلی: دارد کارورزی: ندارد [√] سفر علمی: ندارد [√]					

هدف درس: آشنایی مقدماتی دانشجویان با مبانی علمی حقوق ثبت اسناد و املاک شامل چستی و چرایی رشته و نظام های ثبتی موجود کشورها و با قوانین اصلی کشور در حوزه ثبت اسناد و املاک

توجیه درس: قواعد حقوقی ثبت اسناد و املاک در مشاغل گوناگون مورد استفاده قرار می گیرند. از جمله در مشاغل دادرسی، وکالت دادگستری، سردفتری اسناد رسمی، کارشناسی حقوقی و مشاغل فنی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور. روشن است که بعضی از این مشاغل مثل مشاغل فنی سازمان اسناد و املاک کشور و سردفتری اسناد رسمیه صورت مستقیم و عمده متضون بینش، دانش و مهارت در حوزه حقوق ثبت اسناد و املاک است.

سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات

- تاریخچه ثبت املاک در ایران و جهان
- تشکیلات سازمان ثبت اسناد و املاک

بخش ۲- ثبت اسناد

- تشکیلات دفترخانه
- شرایط و نحوه تعیین دفترخانه
- شرایط و نحوه انتخاب سردفتر و دفتریار
- وظایف و مسئولیت‌های سردفتر اسناد رسمی و دفتریار
- وظایف و مسئولیت‌های سردفتر ازدواج و طلاق
- الزامی بودن ثبت معاملات (ثبت اسناد اختیاری و اجباری)
- لازم‌الاجرا بودن اسناد رسمی
- صدور اجرائیه و تعقیب عملیات اجرایی
- شکایت از عملیات اجرایی و توقیف عملیات اجرایی

بخش ۳- ثبت املاک

- ثبت عادی و ثبت عمومی
- عملیات مقدماتی ثبت (پذیرش اظهارنامه، آگهی نوبتی، تحدید حدود و «نقش برداری کاداستر»)
- تفکیک و تقسیم و افراز
- ثبت ملک در دفتر املاک و صدور سند مالکیت
- صدور اسناد مالکیت اراضی موات عاملی و غیره
- صدور اسناد مالکیت مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون و حوادث غیرمترقبه
- اعتراضات ثبت و نحوه رسیدگی به آن
- ترکیب هیأت نظارت و شورای عالی ثبت و اختیارات آنها
- اسناد مالکیت معارض
- قانون ابطال اسناد رقبات آب و اراضی موقوفه

بخش ۴- ثبت شرکت‌ها و مؤسسات و علائم و اختراعات

- مرجع و نحوه ثبت شرکت‌های داخلی و خارجی
- مرجع و نحوه ثبت مؤسسات انتفاعی و غیرانتفاعی
- نحوه ثبت علائم و اختراعات

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- بازگیر، یدالله، حقوق ثبت، منتخب آرای دیوان عالی کشور، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار
- تفکریان، محمود، حقوق ثبت، شناخت دفاتر رسمی، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار
- تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک ۱، قانون و مقررات عملیات مقدماتی ثبت ملک، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار
- تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک ۲، تفکیک تقسیم و افراز، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار
- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، حقوق ثبت، تهران، نشرحیدری، آخرین سال انتشار
- حقیقت، علی، ثبت املاک در ایران، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- شهری، غلامرضا، حقوق ثبت، تهران، جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار

- صالحی، حمید، حقوق ثبت اسناد و املاک در ایران، تهران، نشر فرهنگی مشرق، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق بیمه

دروس پیش نیاز: - حقوق تجارت (۲) - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق بیمه
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		
آموزش تکمیلی:					

هدف درس: آشنایی دانشجویان با ابعاد حقوقی موضوع بیمه و به طور خاص قراردادهای بیمه

توجیه درس: از آنجا که بیمه به طور کلی و بیمه های بازرگانی به طور خاص از موضوعات مهم و مبتلی به بوده لازم است جنبه های حقوقی آن مورد بررسی قرار گرفته و قراردادهای بیمه و تعهدات بیمه گر و بیمه گذار در این قراردادها در پرتوی قوانین و مقررات مورد بررسی قرار گیرد.

سرفصل ها:

۱. بیمه مسئولیت (تعریف و رابطه آن با بحث ديه)؛
۲. بیمه اشخاص (انواع بیمه اشخاص، منافع آن و اصول حاکم بر بیمه اشخاص و قواعد پرداخت غرامت)؛
۳. بیمه اشیاء (تعریف و مقایسه با سایر انواع بیمه و قواعد جبران خسارت)؛
۴. سازمان و تشکیلات بیمه در ایران (بیمه مرکزی، شرکت‌ها، نمایندگی‌ها و دلالی‌ها)؛
۵. کلیات (شامل تعریف و تاریخچه بیمه‌های تجارتي و حمایتی)؛
۶. قرارداد بیمه (ارکان و ماهیت حقوقی و ویژگی‌ها، بررسی ایرادها)؛
۷. حقوق و تکالیف بیمه گزار و بیمه گر؛
۸. اقسام بیمه (بیمه اشیاء، اشخاص و مسئولیت)؛
۹. جانشینی بیمه گر.

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- بابایی، ایرج، حقوق بیمه، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- ۲- صادقی نشاط، امیر، حقوق بیمه دریایی، تهران، موسسه علوم و فنون دریایی، آخرین سال انتشار
- ۳- صالحی، جانعلی، حقوق بیمه، تهران، انتشارات بیمه مرکزی، آخرین سال انتشار
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق قراردادهای نوین

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق قراردادهای نوین
	عملی				
	نظری [√]	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
			تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی	
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی:	

هدف درس: آشنایی دانشجویان با قراردادهای جدیدی که در زمره عقود معین قرار می‌گیرند.

توجیه درس: قرارداد موجودی اجتماعی - حقوقی است. جامعه برای برآورده شدن نیازهای خود به عقود معین بسنده نمی‌کند و انواع قراردادهای جدیدی را در طول زمان به کار می‌گیرد. علیرغم شباهت این قراردادها در اصول، تفاوت‌های محتوایی آنها و ضرورت آشنایی با انواع این قراردادها و ویژگی‌های آنها ارائه این درس را توجیه می‌کند.

سرفصل‌ها:

۱- شناسایی قراردادهای رایج در بین مردم که در قالب عقود معین قانون مدنی و قراردادهای تجاری قانون تجارت قرار نمی‌گیرند.

۲- قرارداد اجاره به شرط تملیک

۳- قراردادهای مالکیت زمانی

۴- قراردادهای مشارکت مدنی و همکاری مشترک

۵- قراردادهای فرانشیز

۶- قرارداد ليسانس

۷- انواع قراردادهای قابل استفاده در توسعه زیر ساخت

۸- ساخت، بهره برداری و انتقال

۹- انواع قراردادهای پیمانکاری (کلید در دست؛ طراحی، تدارکات و ساخت ؛ ....)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- بشری، عباس، مجموعه قراردادهای مدرن (۱-۶)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- بیگدلی، سعید، تعدیل قرارداد، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- ذاکر، غلامرضا، مبانی قراردادهای نامعین، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- صابری، روح الله، قراردادهای لیسانس، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار
- کاشانی، سید محمود، حقوق قراردادهای ویژه، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- لاجوردی، عرفان، قراردادهای صنعتی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق تجارت الکترونیکی

دروس پیش نیاز: - حقوق تجارت (۳) - حقوق مدنی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت الکترونیک
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد	آموزش تکمیلی:	
			کارورزی:		

توجیه درس: با توجه به رواج استفاده از ابزارهای الکترونیکی در تجارت و پیدایش مقوله‌ای به نام تجارت الکترونیک و مسائل خاص آن در فضای سایبر، لازم است جنبه های حقوقی تجارت الکترونیک با توجه به قوانین موضوعه کشور و رویه ها و مقررات بین المللی مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با جنبه های حقوقی تجارت الکترونیک

سرفصل ها:

۱- داده پیام و اعتبار و شرایط قابلیت استناد آن

۲- فضای ایمن الکترونیکی

۳- امضای الکترونیکی

۴- قرارداد های الکترونیکی

۵- اسناد تجاری الکترونیکی

۶- کاربردهای فضای سایبر در امور تجاری

۷- دادرسی الکترونیکی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- حبیب زاده، طاهر، حقوق فناوری اطلاعات - مقدمه ای بر حقوق تجارت الکترونیک (مطالعه تطبیقی)، جلد ۱، تهران، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آخرین سال انتشار
- زرکلام، شهرام (مترجم)، اعتمادسازی در تجارت الکترونیکی، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار
- قاجار، سیامک، مقدمه حقوق سایبر، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق رسانه

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق رسانه
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری ✓	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

- در سرفصل پیشنهادی تلاش شده است که ابتدا با تبیین مبانی نظری در سیری منطقی از تاسیس، فعالیت، خاتمه و مسئولیت رسانه‌ای به صورت عام و بدون تمرکز بر رسانه‌ای خاص مورد بحث قرار گیرند. هر چند، در جزئیات مثال‌هایی از هر رسانه ذکر شده است تا دانشجویان به صورت عینی با آنچه در عمل وجود دارد، آشنا شوند.

توجیه درس: امروزه، وسایل ارتباطی مختلفی نظیر مطبوعات، رادیو، تلویزیون، ماهواره و اینترنت ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی انسان را تحت تاثیر و نفوذ قرار داده‌اند. وسعت حوزه فعالیت رسانه‌ها و تاثیر این فعالیت‌ها در زندگی فردی و اجتماعی، مسائل حقوقی متعددی را در سطح ملی و بین‌المللی مطرح نموده است. از این روی، تعریف درس حقوق رسانه در مقطع کارشناسی حقوق که بتواند تصویری علمی از حقوق رسانه‌ها برای دانشجویان ترسیم کند، ضرورتی انکار ناپذیر است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چارچوب حقوقی رسانه‌های گروهی از قبیل تاسیس، فعالیت و خاتمه فعالیت آنها و نیز نظام حقوقی رسیدگی به تخلفات آنها.

سرفصل ها:

۱. کلیات

الف. تعریف حقوق رسانه

ب. ویژگی های حقوق رسانه

ج. نقش دولت در حقوق رسانه

۲. مبانی نظری حقوق رسانه

الف. آزادی بیان

ب. آزادی اطلاعات

ج. آزادی دسترسی به اطلاعات

د. استقلال رسانه

ه. مالکیت رسانه

و. تکثیرگرایی رسانه ای

۳. نظام حقوقی تاسیس و فعالیت رسانه

الف. نظام حقوقی تاسیس رسانه

یک. قواعد انتشار مطبوعات

دو. قواعد انتشار کتاب

سه. قواعد ایجاد ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی

چهار. قواعد ایجاد خبرگزاری‌های غیر دولتی

ب. نظام حقوقی فعالیت رسانه

یک. حقوق و وظایف صاحب امتیاز و مالک

دو. حقوق و وظایف مدیر مسئول یا سردبیر، روزنامه‌نگار و ناشر

۴. حدود فعالیت‌های رسانه

الف. تضمین امنیت ملی

ب. حمایت از حریم خصوصی

ج. رعایت مالکیت‌های فکری

د. عدم ارتکاب هتک حرمت

ه. عدم اختلال در رسیدگی‌های قضایی

و. فقدان تبلیغات گمراه‌کننده

۵. مسئولیت رسانه‌های گروهی

الف. مسئولیت مدنی و کیفری

ب. رسیدگی به جرائم مطبوعاتی

ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
----------------	----------	-----------------	-------

	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی :

- انصاری، باقر، حقوق رسانه، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- معتمدنژاد، کاظم و معتمدنژاد، رویا، حقوق ارتباطات، ج. ۱، تهران، دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها. آخرین سال انتشار
- معتمدنژاد، کاظم، حقوق مطبوعات، ج. ۱، تهران، دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها. آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

تاریخ حقوق

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: تاریخ حقوق
	عملی				
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:	
	عملی				
	نظری	جبرانی			ندارد [√] سفر علمی:
	عملی				

توجیه درس: تسلط بر هر دانشی بدون آشنایی با سابقه آن امکان‌پذیر نیست. لذا، ضروری است که برای آشنایی با نهادها و گرایش‌های گوناگون دانش حقوق، سابقه‌ی آن در اسلام، ایران و کشورهای دیگر در حد مقطع کارشناسی، آموزش داده شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با سابقه مباحث حقوقی در اسلام، ایران و نظام‌های حقوقی معتبر دیگر.

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

الف. مفهوم تاریخ و حقوق

ب. فواید مطالعه تاریخی حقوق

ج. جایگاه تاریخ حقوق

۲. حقوق در دوره باستان

الف. ایران باستان

ب. یونان

ج. روم

۳. حقوق اسلامی

الف. امپراتوری اسلامی

ب. شکل‌گیری دانش فقه

ج. جریان‌های فقهی و کلامی

۴. حقوق در اروپا

الف. حقوق در دین مسیح

ب. قرون وسطی (فئودالیسم و کلیسا)

ج. دوره روشنگری (ماکیاولی، ژان بدن، مارتین لوتر)

د. حقوق در اروپای قرون هجدهم و نوزدهم میلادی

۵. حقوق در ایران پس از اسلام

الف. حقوق قبل از مشروطیت

ب. حقوق در دوره مشروطیت

ج. حقوق در دوره پس از مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی

د. حقوق پس از پیروزی انقلاب اسلامی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- صالح، علی پاشا، سرگذشت قانون، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- زرنگ، محمد، تحول نظام قضایی ایران، ۲ مجلد، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، آخرین سال انتشار
- ساکت، محمدحسین، دادرسی در حقوق اسلامی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق محیط زیست

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:
	عملی				

ندارد -	نظری	تخصصی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی			
	نظری ✓	اختیاری		
	عملی	جبرانی		
	نظری			
عملی				
آموزش تکمیلی: دارد		ندارد ✓		
کارورزی:		سفر علمی:		

توجیه درس: نظر به اهمیت موضوع محیط زیست در سطح داخلی و بین‌المللی و حفاظت از محیط زیست و جلوگیری از آلودگی آن که یک وظیفه عمومی برای دولت‌ها، سازمان‌ها و افراد است و لازم است کلیه دانشجویان به ویژه دانشجویان حقوق در گرایش‌های داخلی و بین‌المللی و نیز آنهایی که برای قضاوت در این امر مشغول به کار می‌شوند با مباحث مربوط به این رشته از جمله منابع، مفاهیم، اصول، موضوعات مربوط، عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست محیطی و سرانجام با موضوع مسئولیت ناشی از خسارات زیست محیطی آشنا شوند.

هدف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، منابع و اهداف حقوق محیط زیست

سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات

۱- تعاریف، مفاهیم و اصول (تعریف محیط زیست، تعریف حقوق محیط زیست (داخلی و بین‌المللی) اصول و مفاهیم زیست محیطی، حق بر محیط زیست و ...)

۲- تاریخ تکوین و تحول حقوق محیط زیست و منابع مربوط (داخلی و بین‌المللی)

بخش ۲- قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی زیست محیطی از جمله:

حفاظت از آب، هوا، حیات وحش، پوشش گیاهی، حوادث، بیابان‌زایی، خاک، انواع آلودگی، شیمیایی، هسته‌ای، شهرها

بخش ۳- مسئولیت و عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست محیطی

۱- مسئولیت ناشی از خسارات زیست محیطی (داخلی و بین‌المللی)

۲- عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست محیطی

الف: عامل فاعلی (دولت ها، سازمان ها و افراد)

ب: عامل موضوعی: (فرهنگ، اخلاق زیست محیطی، اقتصاد و تعلیم و تربیت، فناوری، تقنین و ...)

بخش ۴- آشنایی با سازمان های متولی محیط زیست

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- تقی زاده انصاری، مصطفی، حقوق محیط زیست در ایران، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- روش، کاترین، بایسته های حقوق محیط زیست، ترجمه علی مشهدی، حسن خسروشاهی، زینب یوسفی، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- شلتون، دینا و الکساندر کیس، کتابچه قضایی حقوق محیط زیست، ترجمه دکتر محسن عبداللهی، معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضائیه، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- قاسمی، ناصر، حقوق کیفری محیط زیست، مطالعه در حقوق ملی و بین المللی، تهران، انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست، آخرین سال انتشار
- کیس الکساندر و دیگران، حقوق محیط زیست، ترجمه محمد حسن حبیبی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، در سه مجلد، آخرین سال انتشار
- مشهدی، علی، ترمینولوژی حقوق محیط زیست، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- موسوی، سیدفضل الله، حقوق بین الملل محیط زیست، تهران، انتشارات میزان، آخرین سال انتشار
- موسوی، سیدفضل الله، سیر تحولات منابع حقوق بین الملل محیط زیست، تهران، انتشارات میزان، آخرین سال انتشار

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- Birnie and Boyle, International Law and the Environment, ۲nd edn, Oxford, ۲۰۰۲.
- ۲- Birnie and Boyle, Basic Documents on International Law and the Environment, Oxford, ۲۰۰۴.
- ۳- A. Kiss, Droit international de l'environnement, pedone, ۲۰۰۴.
- ۴- Roche , Catherine , Droit de l'environnement , Gualino Editeur, Paris , ۲۰۰۱.
- ۵- Prieur , Michel , , Droit de l' Environnement,Dalloz, ۴^e Edition Paris, ۲۰۰۱.
- ۶- Raphael , Romi , Droit et administration de l' environnement , montehrestion , ۴ edition, Paris , ۲۰۰۱.

فلسفه حقوق

دروس پیش نیاز: - مقدمه علم حقوق	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: فلسفه حقوق
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری ✓	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه: فلسفه حقوق دانشی است که به شیوه تحلیل عقلی با تبیین و تحلیل انتقادی مبادی، مبانی و اصول، کلیات مربوط به مقررات حاکم بر روابط اجتماعی را مورد بحث قرار می‌دهد و شامل مسائلی از قبیل منشاء مشروعیت و مبنای اعتبار قواعد حقوقی می‌شود و مباحث بنیادین حقوق را تجزیه و تحلیل می‌کند. کمک به قانونگذار در وضع قانون به ویژه در موضوعات مستحدثه، پاسخگویی به سئوالات اصلی مطرح در دانش حقوق و اثبات عادلانه بودن قواعد حاکم بر آن، آشنایی بیشتر با قابلیت‌ها و کارآمدی نظام حقوقی اسلام برای اداره جامعه و لزوم نقد اندیشه‌های مطرح شده در زمینه فلسفه حقوق از مهم‌ترین ادله‌ای است که نیاز به بحث فلسفه حقوق و ارائه آن را دو چندان می‌کند.

هدف: آشنایی دانشجویان با ماهیت، مبانی و منشاء اعتبار حقوقی و شناخت مکاتب مهم حقوقی

سرفصل‌ها:

۱. کلیات (آشنایی با تعاریف، مفاهیم و ضرورت، جایگاه و کاربست فلسفه حقوق)

۲. آشنایی با مکاتب مهم حقوقی غیر و حیانی (خاستگاه‌ها، ویژگی‌ها و نقد و بررسی آن)

الف: مکتب حقوق طبیعی

ب: مکتب تحقیقی (پوزیتیویسم)

ج: سایر

۳. آشنایی با مکتب حقوقی اسلام (خاستگاه، ویژگی‌ها)

الف: مبنای مشروعیت (اداره الهی)

ب: عقلانیت (خردگرایی)، مصلحت

ج: ماهیت مفاهیم (قانون، حق، حاکمیت)

۴. تاملات فلسفی درباره مسائل مهم حقوقی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- آندرو آلمن، درآمدی بر فلسفه حقوق، ترجمه بهروز جندقی با مقدمه و بررسی انتقادی سیدابراهیم حسینی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- جاوید، محمدجواد، نقد مبانی فلسفی حقوق بشر (ج ۱ و ۲)، تهران، نشر مخاطب، آخرین سال انتشار
- دانش پژوه، مصطفی، فلسفه حقوق، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، درآمدی بر حقوق اسلامی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، جلد ۱ و ۲، آخرین سال انتشار
- ژرژ دل وکیو، فلسفه حقوق، ترجمه جواد واحدی، تهران، انتشارات میزان، آخرین سال انتشار
- صبحی محمصانی، فلسفه التشریح، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، فلسفه حقوق، جلد ۱ تا ۳، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار

- نبویان، سید محمود، تاریخچه و مفهوم حق، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

-Leo Strauss: National right and history

- Andrew Altman: Arguing About Law an introduction to Legal philosop

منطق حقوق

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: منطق حقوق	
	عملی					
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی					
	نظری [√]	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		
	عملی					
	نظری	جبرانی				ندارد [√] سفر علمی:
	عملی					

توجیه درس : «منطق» در مفهوم عام خود عبارت است از طریقه استدلال کردن، و روش انتقال از معلومات (مبادی) به مجهولات و کشف آنها به گونه‌ای که ذهن، دچار خطا نشود.

منطق حقوق در کنار منطق‌های دیگری نظیر منطق ریاضی، منطق علوم تجربی، منطق صوری و منطق مادی، تحت عنوان کلی و فراگیر «منطق» به عنوان روش شناخت و علم ناظر به این روشها، قرار می‌گیرد به گونه‌ای که می‌توان از منطق خاص حقوق صحبت کرد، اما این مقوله، چنانکه باید و شاید، در جامعه حقوقی ایران مورد بررسی و مطالعه گسترده و منظم قرار نگرفته است و معدود آثاری که به رشته تحریر درآمده است در

عین برخورداری از متانت و عمق و استحکام علمی، فاقد جامعیت و ترتیب لازم برای فراگیری و آموختن روش علم حقوق به خصوص نزد دانشجویان حقوق است و نمی‌تواند تصویری جامع، کلی و سهل‌الوصول از منطق حقوق ارائه نماید.

هدف: آشنایی دانشجویان با روش‌های استدلال و استنباط حقوقی

سرفصل‌ها:

بخش ۱- منطق حقوق

فصل ۱- کلیات

۱- تعریف منطق و اقسام آن

۲- ویژگی‌های منطق حقوقی

فصل ۲- مفاهیم و قضایای حقوقی

گفتار اول: انواع مفاهیم در حقوق (اولیه، ثانویه و اعتباری)

گفتار دوم: قضایای مورد استفاده در حقوق

بند اول: ساختار ماهوی قضایای حقوقی (حقیقی یا اعتباری، بدیهی یا نظری، تحلیلی یا ترکیبی)

بند دوم: ساختار شکلی قضایای حقوقی (کلی و جزئی، خبری و انشایی، حمله و شرطی و ...)

فصل ۳- استدلال عقلی

گفتار اول: مفهوم استدلال (مفهوم عقل، عقلانیت و روش‌های استدلال عقلی)

گفتار دوم: کاربرد استدلال عقلی در حقوق

بند اول: نظریه‌های مطرح (منطق گرایي حداکثري، منطق گريزي حداکثري، منطق اختصاصي حقوق)

بند دوم: انواع استدلال عقلي در حقوق (قياس، استقراء، تمثيل)

ارزشيابي:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ازهای، محمدعلی، مبانی منطق، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- الشریف، محمدمهدی، منطق حقوق، پژوهشی در منطق حاکم بر تفسیر و استدلال حقوقی با دیباچه دکتر کاتوزیان، شرکت سهامی انتشارات، تهران، آخرین سال انتشار
- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، مسائل منطق حقوقی و منطق موازنه، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، فن استدلال: منطق حقوق اسلام، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.
- حبیبی، حسن، منطق حقوقی و انفورماتیک حقوقی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار
- خوانساری، محمد، منطق صوری، ج ۱-۲، تهران، آگاه، آخرین سال انتشار.
- خرمشاهی، بهاءالدین، پوزیتیوسم منطقی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، آخرین سال انتشار.
- فلسفی، هدایت‌الله، شناخت منطقی حقوق بین‌الملل، تهران، مجله تحقیقات حقوقی دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، ش ۱۰، آخرین سال انتشار.
- کاتوزیان، ناصر، فلسفه حقوق، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ملکشاهی، حسن، ترجمه و تفسیر تهذیب المنطق تفتازانی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار.
- وایت، جفرسون، استدلال قیاسی، ترجمه مصطفی فضائی، مجله نقد و نظر، ش ۱۲، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق پزشکی

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی (۴) - کلیات حقوق جزا	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق پزشکی
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی				
نظری	جبرانی				
عملی					
ندارد [√] سفر علمی:			آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		

توجه درس: حقوق پزشکی شاخه‌ای از رشته حقوق است که به مطالعه حقوق و مسئولیت‌های حرفه پزشکی و بیماران می‌پردازد. با توجه به اهمیت ابعاد حقوقی مسائل پزشکی به ویژه فناوری‌های نو همچون مباحثی پیرامون ژن‌درمانی، ژنتیک، شیوه‌های جدید باروری و تلقیح مصنوعی، کشتن از روی رحم (اتانازی)، مالکیت انسان بر اعضای بدن و خرید و فروش آنها، و ... همچنین آگاهی روزافزون بیماران از ضوابط و مقررات پزشکی درباره حقوق خود و تکالیف پزشکان، رازداری، قصور و خطاهای پزشکی، پاسخگویی به نیاز جامعه در خصوص حقوق پزشکی را اجتناب ناپذیر ساخته است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با علم حقوق پزشکی

سرفصل‌ها:

۱. کلیات

- تعاریف و مفاهیم
- جایگاه و ویژگی‌ها

- پیشینه و سیر تحول (در تمدن اسلامی، ایران و سایر جوامع)

۲. حقوق بیماران

الف: آزادی و درمان

ب: رضایت آگاهانه (از جمله آگاهی از عوارض و خطرهای احتمالی)

۳. حوزه های جدید پزشکی

- ژن درمانی و ژنتیک

- شیوه های جدید باروری، تلقیح مصنوعی

- پیوند و اهداء عضو

۴. مسئولیتهای ناشی از حرفه پزشکی

الف: مسئولیت مدنی (ارکان و آثار)

ب: مسئولیت کیفری

۱-ارکان مسئولیت کیفری

۲- مصادیق مهم (سقط جنین، خطاهای پزشکی، افشاء اسرار پزشکی، اتانازی)

۵. مراجع دادرسی پزشکی (مراجع مدنی، کیفری و انتظامی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- شجاعپوریان، سیاوش، مسئولیت مدنی ناشی از خطای شغلی پزشک، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار.
- ۲- شجاعپوریان، سیاوش، مسئولیت قراردادی پزشک در برابر بیمار، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار.
- ۳- عباسی، محمود، درآمدی بر حقوق پزشکی، کرج، مؤسسه فرهنگی حقوقی سینا، آخرین سال انتشار
- ۴- عباسی، محمود، رضایت به درمان، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
- ۵- عباسی، محمود، تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
- ۶- عباسی، محمود، حقوق جزای پزشکی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، آخرین سال انتشار

- ۷- عباسی، محمود، مسئولیت انتظامی پزشکی، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
- ۸- عباسی، محمود، آیین دادرسی پزشکی، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
- ۹- قیس بن محمد، آل شیخ مبارک، حقوق و مسئولیت پزشکی در ایین اسلام، ترجمه عباسی، محمود، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
- ۱۰- کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی - مسئولیت مدنی و ضمان قهری، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- ۱۱- لاریجانی، محمدباقر، نگرش جامع به پیوند اعضاء، انتشارات بنیاد بیماری‌های خاص، آخرین سال انتشار
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.
- منابع انگلیسی:

- Jan Kennedy/Andrew Grubb/Medical Law / Third Edition/۲۰۰۰

حقوق و استانداردها

دروس پیش نیاز: - حقوق اداری	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق و استاندارد
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: برای آن که روشن شود هر کالا از چه کیفیت باید برخوردار شود و به نوعی از مصرف کنندگان حمایت شود سازمان استاندارد تشکیل شده و با مقررات خاصی بر تولید و توزیع کالا نظارت میکند. این درس احکام مربوطه را آموزش خواهد داد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق مرتبط با استاندارد و استانداردها در کشور و قوانین تجارت بین الملل

سرفصل ها:

۱. آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

- تاریخچه، وظایف و مسئولیت‌های سازمان
- مرجعیت قانونی
- فعالیت‌های ملی و بین‌المللی

۲. مجموعه قوانین مرتبط با وظایف سازمان استاندارد

- قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- قوانین ۵۴ گانه مرتبط با سازمان استاندارد
- قوانین مرتبط با حقوق مصرف‌کننده
- قوانین مرتبط با حقوق تولیدکننده
- آیین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی مرتبط با مجموعه قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد در حوزه‌های اجرای استاندارد، ترویج استاندارد و تدوین استاندارد

۳. قوانین تجارت (صادرات و واردات کالاها و توافق‌نامه‌های دو جانبه و چندجانبه)

- WTO موافقت‌نامه تجارت جهانی، موافقتنامه‌های منطقه‌ای، NAFTA، AFTA، FTAS و چهارچوب مقررات فنی
- اجرای اجباری و داوطلبانه استانداردهای ملی و توافق به رسمیت شناختن متقابل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی استانداردها

۴. ارزیابی انطباق و بازرسی

۴-۱- مرور کلی بر ارزیابی انطباق

- تعاریف و اهداف
- فعالیت‌های ارزیابی انطباق
- اهمیت فعالیت‌های آزمون
- انواع سیستم‌های گواهی دهنده و ویژگی‌ها

۴-۲- سیستم‌های ارزیابی

- سیستم‌های مدیریت کیفیت
- سیستم‌های مدیریت محیطی

- سایر سیستم های گواهی دهنده

۳-۴- سیستم گواهی محصول

- سیستم های گواهی بازارهای محصول

- سیستم های گواهی بین المللی

۴-۴- ارزیابی انطباق و توافقنامه های دو جانبه و چندجانبه

- آشنایی با ارزیابی انطباق و تجارت بین المللی

- اصول MRA ها و MIA ها، اهمیت MRA ها و MIA ها

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- خلیج، فریبا و حسینی، امیر، مجموعه قوانین و مقررات استاندارد همراه با یادداشت های توضیحی، تهران، مؤسسه

استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، آخرین سال انتشار

- یگانه، مهرداد، استاندارد و استاندارد کردن، تهران، مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران، آخرین سال انتشار

منابع انگلیسی:

- Standards. Conformity Assessment and Accreditation for Engineers by Robert D.Hunter. CRC Press (۲۰۰۹)
- The International organization for standardization (ISO): Global governance through voluntary consensus (Global institution) by Craig N. Murphy and Jonnas Yates (۲۰۰۹)

- Standardization Essentials: principles and practice by Steven M.S. Pivak and f. cecil Brenner (۲۰۰۱)
- Standardization: fundamental, Impact, and Business Strategy, APEC Sub Committee on Standards and Conformance, Education Guideline ۳- textbook for higher Education

ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)

دروس پیش نیاز: - حقوق بین الملل عمومی (۳)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری ✓	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد ✓ سفر علمی:				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
آموزش تکمیلی: دارد				کارورزی: دارد	

توجیه درس: جنگ هشت ساله تحمیلی به جمهوری اسلامی ایران بخشی جدایی ناپذیر از تاریخ ایران را تشکیل میدهد و لازم است دانشجویان حقوق از روند جنگ و چالشهای حقوقی ایران در آن دوران آگاهی یابند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چالشهای حقوقی جمهوری اسلامی ایران و عراق به ویژه از زمان پیروزی انقلاب اسلامی و در دوره ۸ ساله جنگ تحمیلی و پس از آن تا اعلام متجاوز بودن عراق از سوی دبیر کل سازمان ملل

سرفصل ها:

۱. پیش از وقوع جنگ

- پیشینه تاریخی اختلافات حقوقی ایران و عراق (از تأسیس کشور عراق تا پیروزی انقلاب اسلامی در ایران)
- ادعاها، اقدامات و بسترسازی حقوقی عراق علیه ایران از پیروزی انقلاب اسلامی تا شروع جنگ تحمیلی
- ۲. مقطع اول جنگ: توسل به زور عراق علیه ایران
- مبانی و استدلال های حقوقی عراق در توسل به زور علیه ایران و دفاع پیشگیرانه یا بازدارنده- دفع تجاوز و ...

- استدلال های حقوقی و فقهی ایران در رد استدلال های حقوقی عراق
- مسئولیت بین المللی دولت عراق در توسل به زور
- مسئولیت سران کشوری و لشکری عراق: جنایات علیه صلح، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت
- مواضع و اقدامات نهادهای حقوقی بین المللی در قبال توسل عراق به زور علیه ایران
- مسئولیت کشورهای بی طرف

۳. مقطع دوم جنگ: دفاع مشروع و تداوم جنگ در داخل خاک عراق

- استدلال حقوقی و فقهی ایران در توسل به دفاع مشروع در ورود به خاک عراق
- موافقان و مخالفان استدلال حقوقی ایران در توسل به دفاع مشروع
- قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل در دو مقطع جنگ و تفاوت ماهوی آنها
- نقض کنوانسیون های بین المللی
- حقوق بین المللی جنگ و جنگ دریایی در دفاع مقدس
- نقض بی طرفی و مسئولیت دولت ها

۴. مقطع سوم: پایان جنگ و شناسایی متجاوز

- فرایند حقوقی پایان جنگ
- قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت و ماهیت حقوقی آن
- پذیرش قطعنامه ۵۹۸ از سوی ایران و برقراری آتش بس
- متارکه جنگ و مبادله اسراء
- شناسایی متجاوز و تعیین و پرداخت غرامت جنگی

۵. مقطع چهارم جنگ: بازگشت به وضعیت حقوقی قبل از جنگ

- مکاتبات صدام حسین با مقامات عالی رتبه ایران
- پذیرش قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر
- پایان وضعیت نه جنگ نه صلح

۶. نتایج و پیامدهای حقوقی

- ناکارآمدی حقوق بین الملل در آغاز، تداوم و پایان جنگ ایران و عراق
- ضرورت بازنگری در حقوق بین الملل

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- ۱- پرز دکویار، خاویز، به سوی صلح، ترجمه حمیدرضا زاهدی، تهران، انتشارات اطلاعات، آخرین سال انتشار
- ۲- دایره المعارف دفاع مقدس، جلد اول، تهران، مرکز دایره المعارف دفاع مقدس و پژوهشگاه علوم و معارف و نشر آثار دفاع مقدس (مدخل حقوقی)، آخرین سال انتشار
- ۳- دفتر حقوقی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، تحلیلی بر جنگ تحمیلی رژیم عراق علیه جمهوری اسلامی ایران، جلد اول، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه، آخرین سال انتشار
- ۴- دفتر حقوقی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، تحلیلی بر جنگ تحمیلی رژیم عراق علیه جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه، آخرین سال انتشار
- ۵- دبیرخانه کنفرانس بین المللی تجاوز و دفاع، بازشناسی جنبه های تجاوز و دفاع، جلد ۱ و ۲، تهران، دبیرخانه کنفرانس بین المللی تجاوز و دفاع، آخرین سال انتشار
- ۶- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، اسناد سازمان ملل و جنگ ایران و عراق، ۴ جلد، تهران، مرکز اسناد دفاع جنگ، آخرین سال انتشار
- ۷- طالع، هوشنگ، تجاوز عراق؛ خیانت خودی - حمایت بیگانه، تهران، انتشارات سمرقند، آخرین سال انتشار
- ۸- مستقیمی، بهرام، مسئولیت بین المللی رژیم عراق در جنگ، تهران، مرکز مطالعات عالی بین المللی، آخرین سال انتشار
- ۹- مصفا، نسرین و دیگران، تجاوز عراق به ایران و موضع گیری سازمان ملل متحد، تهران، مرکز مطالعات عالی بین المللی، آخرین سال انتشار
- ۱۰- ولایتی، علی اکبر، تحلیل سیاسی جنگ ایران و عراق، تهران، انتشارات علمی - فرهنگی، آخرین سال انتشار
- ۱۱- والداهیم، کورت، کاخ شیشه ای سیاست، ترجمه عبدالرحمن صوریه، تهران، انتشارات اطلاعات، آخرین سال انتشار

۱۲- هدایتی خمینی، عباسعلی، شورای امنیت و جنگ ایران و عراق، تهران، موسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.

آخرین سال انتشار

۱۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- S.h. Amin. ۱۹۸۱. the Iran-Iraq War: Legal Omplications.US: Marin policy
- UN.Year books Of The United nao ns. ۱۹۸۰-۱۹۹۰
- Aziz.T. ۱۹۸۱. Iraq-Iran Conflict. Question and Discussions. London; Third Word center for Research and Publishing
- Ministry Of foreign Affairs of Republic Of Iraq. ۱۹۸۰. The Iraq-Iranian Dispute. Fact v. Allegation. N.P; Ministry Of foreign Affairs

اجرای احکام مدنی

عنوان درس به فارسی: اجرای احکام مدنی	تعداد واحد: ۱		نوع درس:	پایه	
	نظری	عملی		تخصصی	اختیاری
عنوان درس به انگلیسی: اجرای احکام مدنی	نظری	عملی	ندارد ✓ سفر علمی:	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:
	عملی	نظری			
	نظری	عملی			
	عملی	نظری			
	نظری	عملی			
	عملی	نظری			

توجیه درس: مقصود اصلی از اقامه دعوا و مراجعه به دادگستری احقاق حق است و صرف صدور رأی به نفع اشخاص هدف اشخاص را تأمین نمی‌کند. به همین جهت باید بدانیم که پس از صدور رأی به چه نحوی می‌توان آن را اجرا نمود.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با شیوه اجرای رأی و موانع پیش رو و نحوه مقابله با آنهاست

سرفصل ها:

۱. شناسایی و اجرای احکام و آرای خارجی
۲. هزینه‌های اجرایی
۳. نحوه صدور و ابلاغ اجرائیه
۴. مفهوم اجرای احکام و اقسام آن
۵. اجرای احکام راجع به امور غیر مالی
۶. ارزیابی اموال منقول و غیر منقول
۷. فروش و انتقال اموال منقول و غیر منقول
۸. شرایط و ترتیب اجرای احکام مدنی
۹. توقیف اموال محکوم علیه (منقول، غیر منقول، حقوق مستخدمان، اموال نزد ثالث، مطالبات، عواید ملک و غیره)
۱۰. اختیارات و وظایف دایره اجرا و مأمورین اجرا؛
۱۱. اجرای حکم رفع تصرف عدوانی، مزاحمت و ممانعت از حق
۱۲. اختیارات دادگاه در جریان اجرای حکم (توقیف عملیات اجرایی)، تصحیح و ابطال و الغای عملیات اجرایی
۱۳. تکلیف محکوم علیه پس از ابلاغ اجرائیه و عواقب عدم اجرا (اعمال ماده ۲، نحوه اجرای محکومیت‌های مالی)
۱۴. اجرای موقت احکام مدنی و مقایسه آن با تأمین خواسته و دستور موقت
۱۵. اجرای حکم علیه دولت و شهرداری‌ها.

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع :

- بهرامی، بهرام، اجرای احکام مدنی، تهران، تدریس، آخرین سال انتشار
- رضایی رجایی، ولی الله، اجرای احکام مدنی (شرایط و تشریفات فروش مال توقیف شده)، تهران، انتشارات جاودان، آخرین سال انتشار
- مدنی، سید جلال‌الدین، اجرای احکام مدنی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- مدنی، سید جلال‌الدین، آئین دادرسی مدنی، جلد سوم، تهران، انتشارات پایدار، آخرین سال انتشار
- مهاجری، علی، شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی (در دو جلد)، تهران، انتشارات فکر سازان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق هوایی

دروس پیش نیاز: حقوق مدنی (۴) حقوق تجارت (۴)	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق هوایی
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی:	

توجیه درس : حمل و نقل بار و مسافر به وسیله هواپیما به سرعت انجام می شود. سرعت هواپیما و ایمن بودن آن موجب شده است سالیانه میلیون ها مسافر از این وسیله برای مسافرت خود و انتقال بار استفاده نمایند. این امر موجب شده است نقش هواپیما در رونق بازار و اقتصاد کشورها بسیار قابل توجه باشد. برای حفظ حقوق مسافران، فرستندگان و گیرندگان کالا، ضروری است قضات و وکلا با حقوق هوایی و حقوق حمل و نقل هوایی آشنا باشند. نحوه تحقیق در حوادث هوایی نیز دانش خاص خود را می طلبد و عدم آشنایی به آن موجب اطاله دادرسی، از بین رفتن شواهد و دلایل، انحراف از حقایق و مهم تر از همه موجب خواهد شد ایمنی هوانوردی به مخاطره افتد.

هدف: این درس باید اطلاعات اولیه را در خصوص موارد فوق برای دانشجویان حقوق فراهم نماید.

سرفصل ها:

۱. حقوق عمومی

الف. حقوق داخلی: آشنایی با قوانین و مقررات مرتبط ایران (از جمله: قانون هواپیمایی کشوری، آیین نامه حوادث و سوانح هواپیما و....)

ب. حقوق بین الملل عمومی:

یک. کلیات حقوق هوایی (تعریف، سابقه تاریخی، ماهیت حقوقی هوا، معرفی کنوانسیون شیکاگو، موافقت نامه ترانزیت، موافقت نامه ترافیک)

دو. اصول و مقررات اساسی حاکم بر هوا (مفهوم قلمرو هوایی، حاکمیت بر هوا، انواع هواپیما، انواع پرواز، کابوتاژ، تابعیت هواپیما و غیره)

ج. بررسی اهداف و ساختار سازمان هواپیمایی کشوری

۲. حقوق حمل و نقل هوایی

الف. بررسی اجمالی کنوانسیون ها و پروتکل های قابل اجرا در حمل و نقل هوایی

ب. تحول مسئولیت متصدیان حمل و نقل هوایی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- جباری، منصور، حقوق بین الملل هوایی، تبریز، فروزش، آخرین سال انتشار

- جباری، منصور، حقوق حمل و نقل بین الملل هوایی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

- نواده توپچی، حسین، مقدمه‌ای بر حقوق بین الملل هوایی، تهران، انتشارات عقیدتی سیاسی نهجا، آخرین سال انتشار

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- Dempsey, P., *Public International Air Law*, McGill ۲۰۰۶.

- Cheng, B., *Law of International Air Transport*, ۱۹۷۷.

- Diederiks-Verschoor, I., *An Introduction to Air Law*, ۳rd rev. ed., ۱۹۸۸.

حقوق فضای مجازی

عنوان درس به فارسی: حقوق فضای مجازی	تعداد واحد: ۱	نوع درس:	پایه	
			نظری	عملی
عنوان درس به انگلیسی: انگلیسی:	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی	
			نظری	عملی
			نظری	عملی
			نظری	عملی
آموزش تکمیلی:		دارد	ندارد	
کارورزی:			سفر علمی:	

توجیه درس: فضای مجازی از پدیده‌های مهم عصر حاضر است که قلمرو نفوذ و رسوخ آن در ابعاد مختلف زندگی بشر و متقابلاً نیاز بشر به استفاده از آن هر روز بیشتر می‌شود. در فضای مجازی، فعالیت‌های اشخاص تابع قواعد و مقرراتی است که از آن به حقوق فضای مجازی یاد می‌شود. این حقوق، به دلیل ماهیت نوظهور فضای مجازی، هم در سطح بین

المللی و هم در سطح ملی در حال تکامل و شکل گیری است. در سطح ملی و بین المللی، قوانین، اسناد و نهادهای خاصی راجع به آن ایجاد شده است که آشنایی دانشجویان حقوق با آنها ضروری است.

هدف: آشنایی دانشجویان با قواعد و مقررات ملی و بین المللی حاکم بر فضای مجازی.

سرفصل ها:

۱. کلیات- تعاریف، مفاهیم، مبانی، منابع (سیاست های کلی، قوانین و سایر مصوبان مربوط) و اصول
۲. انواع فعالیت ها در فضای مجازی و مقررات مربوط
  - ایجاد نقطه تماس بین المللی
  - ایجاد رسا
  - ایجاد کافی نت
  - انتشار نشریه الکترونیک
  - ایجاد خبرگزاری الکترونیک
  - ارسال پیام های تبلیغاتی انبوه
  - تجارت الکترونیک
  - ایجاد سایت و وب لاگ
  - ثبت آدرس های اینترنتی
  - ایجاد مراکز فرهنگی دیجیتال
  - ارائه خدمات سلامت الکترونیک
  - سایر
۳. نهادهای مقررات گذار و نظارتی
  - مجمع تشخیص مصلحت نظام
  - شورای عالی اطلاع رسانی
  - شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - هیأت وزیران
  - مجلس شورای اسلامی
  - کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه
  - سازمان تنظیم مقررات رادیویی

- شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات

- شورای عالی فضای مجازی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع انگلیسی:

- ۱ The Regulation of Cyberspace: Control in the Online Environment, AMurray, (Routledge-Cavendish, ۲۰۰۶).
- ۲ Code and Other Laws of Cyberspace, L Lessig, (Basic Books, New York, ۱۹۹۸).
- ۳ The Future of Ideas: The Fate of the Commons in a Connected World, L Lessig, (Random House, New York, ۲۰۰۱).
- ۴ Beyond Our Control? Confronting the Limits of Our Legal System in the Age of Cyberspace, S Biegel, (MIT Press, ۲۰۰۱).
- ۵ Republic.com, C Sunstein, (PrincetonUniversity Press, ۲۰۰۱).
- ۶ Mobilizing the Information Society, R Mansell &E Steinmuller, (OUP, ۲۰۰۲).
- ۷ The Internet Galaxy, M Castells, (OUP, ۲۰۰۱).
- ۸ Legal Issues in the Global Information Society, Center for International Legal Studies, Salzburg, Austria, ۲۰۰۵.
- ۹ Internet Technology Law Desk Reference, Scott, Michael D.; Kluwer Law International, ۲۰۰۰.
- ۱۰ Cyber law, Ferrera, John; Lichtenstein, Stephen; Reder, Margot; Thomson Learning, ۲۰۰۲.
- ۱۱ Cyber law, Girasa, Roy J.; Pearson Higher Education, USA, ۲۰۰۳.
- ۱۲ The Internet, Law and Society, Y Akdeniz, C Walker & D Wall (Eds), (Longman, ۲۰۰۰).
- ۱۳ Human Rights in the Digital Age, M Klang&A Murray (Eds), (Cavendish ۲۰۰۴).
- ۱۴ Law and Internet Cultures, Bowry, Kathy; CambridgeUniversityPress,Australia, ۲۰۰۵.

- ۱۵ Cyberspace and the Law, Cavazos, Edward; Morin, Gavino; The MIT Press Ltd, ۱۹۹۵.
- ۱۶ International Encyclopedia of Laws: Cyber Law Looseleaf, Dumortier J; Kluwer Law International, The Netherlands, ۲۰۰۳.
- ۱۷ Cyber law Text and Cases, Ferrera, Gerald; Lichtenstein, Stephen; Reder, Margo; Thomson Learning, ۲nd ed., ۲۰۰۴.
- ۱۸ Internet Law, Gahtan, Alan M.; Mann, J. Fraser; Kratz, Martin P.J.; Sweet & Maxwell Ltd, ۲۰۰۰.
- ۱۹ Internet Law and Regulation, Smith, Graham, Sweet & Maxwell Ltd, ۴th ed., UK, ۲۰۰۷.
- ۲۰ Internet Technology Law Desk Reference, Scott, Michael D., Kluwer Law International, ۲۰۰۳.
- ۲۱ Private International Law and the Internet, Jerker, Dan; Svantesson, B.; Kluwer Law International, Netherlands, ۲۰۰۶.
- ۲۲ ۳ Controlling Access to Content: Regulating Conditional Access in Digital Broadcasting, Natalie Helberger, Aspen Publishers, ۲۰۰۵.

داوری بین‌المللی

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:
	عملی				

آیین دادرسی مدنی (۳)	نظری	تخصصی	تعداد ساعت: ۳۲	داوری بین المللی
	عملی			
	نظری ✓	اختیاری		
	عملی	جبرانی		
	نظری			
	عملی			
ندارد ✓		دارد	آموزش تکمیلی:	
سفر علمی:		کارورزی:		

توجه درس: با توجه به گسترش چشمگیر روابط تجاری در عرصه‌های ملی، فراملی و بین المللی، و به تبع آن افزایش انواع و شمار اختلافات و دعاوی تجاری و ضرورت بهره‌گیری از آئین‌های حقوقی روان برای حل و فصل این اختلافات از یک سو، و سهل‌الوصول بودن، سریع بودن و کم هزینه بودن آئین داورى در مقایسه با دادگستری به عنوان یکی از روش‌های مهم حقوقی مورد اقبال در حل دعاوی از سوی دیگر، سبب گرایش روز افزون تجار و بازرگانان به استفاده از این آئین حل اختلاف گردیده است. از این رو آشناسازی دانشجویان رشته حقوق با مفاهیم، مزایا و معایب داورى، انواع داورى، چگونگی تشکیل داورى، آئین رسیدگی داورى و مسائل مربوط به اعتبار و اجرای رأی داورى ضرورت می‌یابد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان کارشناسی حقوق با داورى بین‌المللی به عنوان یکی از روش‌های حقوقی حل و فصل اختلافات تجاری بین المللی.

سرفصل‌ها:

فصل ۱- کلیات

- ۱- مفهوم و انواع داورى تجاری بین‌المللی و مقایسه آن با سایر روش‌های حل اختلاف
- ۲- سیر تحولات داورى تجاری
- ۳- موافقتنامه داورى و سازمان‌های داورى
- ۴- اصول و قواعد حاکم بر داورى

فصل ۲- تشکیل و شروع داوری

- ۱- زمان شروع داوری و اهمیت آن
- ۲- تشکیل دیوان داوری و انتخاب داور

فصل ۳- نحوه رسیدگی داوری

- ۱- بررسی صلاحیت داور (ایرادات صلاحیتی)
- ۲- تعیین قانون حاکم
- ۳- اقدامات تامینی و دستور موقت
- ۴- رسیدگی به ادله و صدور رای

فصل ۴- اعتراض به رای داوری

- ۱- تصحیح، تکمیل یا تفسیر رای
- ۲- موارد بطلان رای و موارد قابل ابطال

فصل ۵- شناسایی و اجرای رای داوری

- ۱- چگونگی شناسایی و اجرای رای
- ۲- کنوانسیون شناسایی و اجرای آرای داوری نیویورک

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع:

- شیروی، عبدالحسین، داوری تجاری بین المللی، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار

- جنیدی، لعیا، قانون حاکم بر داوری های تجاری بین المللی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- جنیدی،لعیا، نقد و بررسی قانون داوری تجاری بین المللی ایران، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- جولیان دی ام لیو، لوکاس ای میستلیس و استفان ام کرول، داوری تجاری بین المللی تطبیقی، ترجمه محمد حبیبی مجنده، قم، انتشارات دانشگاه مفید، آخرین سال انتشار
- محبی، محسن، مجموعه مقررات جدید آنستیرال درباره داوری بین المللی، (ترجمه و تحقیق)، تهران، نشر خرسندی، آخرین سال انتشار
- نیک بخت، حمیدرضا، داوری تجاری بین المللی "آیین داوری"، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش های بازگانی، آخرین سال انتشار.
- نیک بخت، حمیدرضا، شناسایی و اجرای آرای داوری ها در ایران، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش های بازگانی، آخرین سال انتشار.
- نیک بخت، حمیدرضا، استقلال شرط داوری، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۱۹-۲۰، ۱۳۷۶.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

فلسفه حق

دروس پیش نیاز: - ندارد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: فلسفه حق
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری			
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
آموزش تکمیلی: ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:		

توجیه درس: یکی از مفاهیم بنیادین در نظام‌های حقوقی مفهوم حق است. این مفهوم جایگاه مهمی در رشته حقوق دارد. بنا براین آشنایی دانشجویان رشته حقوق با معنای حق، انواع حق، صاحبان حق و منشاء پیدایش حق یکی از ضرورت‌های بنیادین فهم مسائل و موضوعات حقوقی است. درس فلسفه حق به این ضرورت پاسخ می‌دهد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چیستی حق، رابطه حق و تکلیف، انواع حق، صاحبان حق و منشأ پیدایش حق.

سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات (مفاهیم و تاریخچه)

۱. فلسفه حق

۲. رابطه فلسفه حق با فلسفه حقوق

۳. پیشینه تاریخی کاربری واژه حق

بخش ۲- مفهوم و مبانی حق

۱. مفهوم حق

۲. مبانی حق (نظریه های غربی، نظریه های اسلامی)

بخش ۳- انواع حق

۱. انواع حق به لحاظ منشأ (الهی، اخلاقی و قانونی)

۲. انواع حق به لحاظ قابلیت و عدم قابلیت انتقال و اسقاط

۳. انواع حق به لحاظ عمومی و خصوصی

بخش ۴- ارکان حق

۱- خدا، انسان، اشخاص حقوقی، حیوانات، گیاهان و ...

۲- طرف حق

۳- موضوع حق

بخش ۵- حقوق بشر

۱- تعریف، ویژگی ها و تاریخچه حقوق بشر

۲- مبانی حقوق بشر (در غرب، در اسلام)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- جوادی آملی، عبدالله، حق و تکلیف در اسلام، قم، مرکز نشر اسلام، آخرین سال انتشار
- طالبی، محمد حسین، درآمدی بر فلسفه حق، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار.
- طالبی، محمد حسین، قانون طبیعی، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، آخرین سال انتشار.
- مصباح یزدی، محمد تقی، نظریه حقوقی اسلام، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار.
- نبویان، سید محمود، تاریخچه و مفهوم حق، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار.
- نبویان، سید محمود، حق و چهار پرسش بنیادین، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- Campbell, Tom (۲۰۰۶) *Rights, A Critical Introduction*, London and New York: Routledge.
- Edmundson, William (۲۰۰۴) *An Introduction to Rights*, New York, Cambridge University Press.
- Hart, H. L. A. (۱۹۸۲) *Essays on Bentham*, Oxford: Clarendon Press.
- Jones, Peter (۱۹۹۴) *Rights*, Houndmills and New York: Palgrave.
- Raz, Joseph (۱۹۸۶) *The Morality of Freedom*, Oxford: Clarendon Press.
- Tuck, Richard (۱۹۷۹) *Natural Rights Theories*, Cambridge, New York and Melbourne: Cambridge University Press.
- Wellman, Carl (۱۹۸۵) *A Theory of Rights*, New Jersey: Rowman&Allanhd Publishers.
- Steiner, Hillel (۱۹۹۸) "Working Rights", in *A Debate Over Rights*, Oxford: Clarendon Press, pp. ۲۳۳-۳۰۱.

اصول و فنون قانونگذاری

<p>دروس پیش نیاز:</p> <p>-مقدمه علم حقوق</p> <p>-حقوق اساسی ۱</p> <p>-حقوق اداری ۱</p> <p>-اصول فقه ۱و ۲</p>	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: اصول و فنون قانونگذاری
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی:	

توجیه درس:

امر قانونگذاری یکی از تاثیرگذارترین امور عمومی است که ضربان حیات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی کشور با آن تنظیم می شود و نظام قانونگذاری مطلوب می تواند رشد و پیشرفت جامعه را تضمین کند. از سوی دیگر عدم توجه جدی به کیفیت قانونگذاری، نتایج نامطلوبی نظیر آشفتگی در نظام حقوقی و عدم امکان ایجاد یک نظام حقوقی روشن در بخش های مختلف جامعه به دلیل وضع و نسخ مکرر قوانین و مقررات و یا وضع قوانین و مقررات ناکارآمد و متعارض و مبهم، کاهش اعتماد عمومی نسبت به مفید بودن قوانین و مقررات و نیز تشتت آرا و رویه های اداری، قضایی، سیاسی و اقتصادی را به دنبال دارد. تدریس اصول و فنون قانونگذاری به صورت علمی در دانشکده های حقوق می تواند بستر مناسبی برای تقویت کیفیت نظام قانونگذاری در کشور فراهم سازد.

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با مفهوم، اهداف، مبانی، منابع، روش ها، قواعد و ضوابط و فرآیند قاعده گذاری (وضع قوانین و مقررات)، ارزیابی و پایش و تنقیح و تدوین قوانین و مقررات در نظام حقوق موضوعه ایران.

سرفصل ها:

- ۱- تعریف، اهداف و مبانی قانونگذاری
- ۲- ارزیابی آثار قانونگذاری
- ۳- ماهیت و ساختار شکلی و ماهوی قانون در مقایسه با مقرر (مقررات) و مصوبه (مصوبات)
- ۴- نهادهای قانونگذاری و سلسله مراتب قوانین و مقررات
- ۵- فرآیند تهیه و تنظیم متن پیش نویس طرح ها و لوایح قانونی، تصویب، ابلاغ و انتشار آن ها
- ۶- مفهوم، انواع، اصول و فنون تنقیح قوانین و مقررات
- ۷- فرآیند، اصول و ضوابط پایش قوانین و مقررات
- ۸- روش ها، اصول و ضوابط تدوین قوانین جامع

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- جمعی از نویسندگان، ارزیابی آثار مقررات گذاری: به سوی مقررات گذاری بهتر، تهران، نشر خرسندی، آخرین سال انتشار.
- فریادی، مسعود، سازوکارهای حقوقی ارزیابی آثار مقررات گذاری در نظام حقوقی ایران، تهران، اداره کل اطلاع رسانی و پژوهش معاونت حقوقی ریاست جمهوری، آخرین سال انتشار.
- کاتوزیان، ناصر، اهمیت ذاتی قانون و فنون قانونگذاری، تهران، دایره المعارف بزرگ اسلامی، آخرین سال انتشار
- نگاهی اجمالی به اهمیت و جایگاه نحوه ی نگارش قانون با تاکید بر قانون برنامه توسعه، تهران، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، آخرین سال انتشار
- محمدیان، عزیز، شیوه قانون نویسی در امور کیفری، قم، دانشگاه قم، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- Atre, B.R, Legislative Drafting, Principles and Techniques, Universal Law Publishing co, ۲۰۱۱

جامعه شناسی حقوق

عنوان درس به فارسی: جامعه شناسی حقوق	تعداد واحد: ۱	نوع درس:	پایه	
			نظری	عملی
- مقدمه علم حقوق دروس پیش نیاز:			تخصصی	
			نظری	عملی
	تعداد		اختیاری	نظری ✓

	عملی	جبرانی	ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	نظری			
	عملی			
ندارد ✓ سفر علمی:		آموزش تکمیلی: دارد کارورزی:		

توجیه درس:

از آنجا که حقوق یکی از اجتماعی ترین امور اجتماعی است و قواعد حقوقی هر کشور پژواک ارزش ها، هنجارها و روابطی است که میان نهادهای اجتماعی وجود دارد، آشنایی دانشجویان با تاثیر و تاثر نهادهای پویای اجتماعی و نظم و نظام حقوقی و تبیین و تحلیل این کنش های متقابل در شکل گیری، اصلاح و تفسیر قواعد حقوقی و فرآیند قانونگذاری از اهمیت برخوردار است.

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و اصول مکاتب حقوقی در این رابطه، نهادهای اجتماعی و کنش های متقابل آن ها با حقوق و کاربرد جامعه شناسی حقوق در ایران

سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات

الف- پیدایی و سیر تاریخی تحولات

ب- مفاهیم حقوق و جامعه شناسی

ج- مبانی نظری (تبیین ماهیت تنظیمی، هنجاری و بومی-جهانی حقوق)

د- رابطه قانون با جامعه (انطباق یا تعارض- عقب ماندگی یا پیشرو بودن)

بخش ۲- تبیین اصول فکری مکاتب حقوقی (اسلام، طبیعی، واقع گرایی و...)

الف- اصل ارتباط و همبستگی حقوق و جامعه

ب- اصل هماهنگی دگرگونی های اجتماعی و حقوقی
ج- اصل ملاحظات موثر و واقعی به نقش عوامل فراحقوقی

بخش ۳- نهادهای مورد بررسی و کنش های متقابل آن ها با حقوق

الف- دین

ب- خانواده

ج- آموزش و پرورش

د- اقتصاد

و- سیاست

بخش ۴- نظریه جامعه شناسانه کنشگران حقوقی

الف- نسل های مختلف حقوق دانان

ب- خودتکمیل گری نظام حقوقی

ج- نقش جامعه شناسی بر وضع قوانین و تصمیم گیری های قضات و...

بخش ۵- کاربرد جامعه شناسی حقوق در ایران

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- عزیزاده، عبدالرضا، مبانی رویکرد اجتماعی به حقوق- جستاری در نظریه های جامعه شناسی حقوق و بنیادهای حقوق ایران، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- لوی برول، هانری، جامعه شناسی حقوق، مترجم: قاضی، ابوالفضل، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- هداوند، مهدی و مهدوی زاد، مهدی، درآمدی بر تحلیل اجتماعی حقوق- تاملی بر مبانی نظری و موضوع شناسی جامعه شناسی حقوق، تهران، راهبرد، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- Deflem, Mathieu, Sociology of Law, Cambridge University Press, ۲۰۰۸

حقوق و اقتصاد

دروس پیش نیاز: - کلیات علم اقتصاد - مقدمه علم حقوق	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: حقوق و اقتصاد
	عملی			۱	
	نظری	تخصصی		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		جبرانی	
	عملی	ندارد [√]			
	نظری	سفر علمی:		دارد	آموزش تکمیلی:
	عملی	کارورزی:		دارد	کارورزی:

توجیه درس:

نظر به این که از سویی وجود یک نظام حقوقی کارآمد می تواند برای پیشرفت اقتصادی بسیار موثر باشد و از سویی دیگر شناخت ابعاد اقتصادی مسائل حقوقی و قدرت تحلیل اقتصادی آن ها به کارایی قواعد حقوقی و قوانین کمک شایانی می کند، آشنایی با مکاتب علمی تحلیل اقتصادی حقوق و ابعاد اقتصادی مسائل حقوقی و روش آن ها به منظور کسب قدرت تحلیل اقتصادی مسائل حقوقی در زمینه حقوق اساسی، حقوق مالکیت، حقوق قراردادها و... مفید فایده خواهد بود.

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کلیات، رویکردها، ارزش ها، هنجارها و معیارهای کارآیی حقوق و اقتصاد

سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات

الف- تعریف و ماهیت (از دیدگاه حقوقدانان و اقتصاددانان)

ب- پیدایی و سیر تاریخی تحولات

ج- روش شناسی

بخش ۲- رویکردهای حقوق و اقتصاد و مصادیق آن ها

الف- رویکردها

۱. اسلام

۲. شیکاگو

۳. انتخاب عمومی

۴. نهادگرایی

۵. جامعه شناسی حقوقی و...

ب- مصادیق

۱. حقوق اساسی

۲. حقوق مالکیت

۳. حقوق قراردادها

۴. حقوق محیط زیست و...

بخش ۳- ارزش ها و هنجارها

الف- توصیفی

ب- هنجاری

بخش ۴- خاستگاه، جایگاه و انواع معیارهای کارایی

الف- اقتصادی و حقوقی

ب- مفهوم و ماهیت

ج- معیارها

۱. پارتو

۲. کالدر میکس
 ۳. معیارهای دیگر

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- انصاری، مهدی، تحلیل اقتصادی حقوق قراردادها، تهران، جنگل، آخرین سال انتشار
- آقای طوق، تحلیل اقتصادی حقوق اساسی، تهران، خرسندی، آخرین سال انتشار
- دادگر، یدالله، درآمدی بر تحلیل اقتصادی حقوق، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، آخرین سال انتشار
- یادی پور، مهدی، مقدمه ای بر حقوق و اقتصاد، تهران، دانشگاه امام صادق(ع)، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- Cooter, R.,and Ulen, Thomas,Ny, Adisson Wesley, ۲۰۰۴

مسئولیت های مدنی خاص

دروس پیش نیاز: - حقوق مدنی ۴ الزامات خارج از قرارداد	نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: مسئولیت های مدنی خاص
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری [√]	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی
	عملی				
	نظری	جبرانی			
	عملی				
ندارد [√] سفر علمی:			دارد کارورزی:	آموزش تکمیلی:	

توجیه درس:

با توجه به گسترش قلمرو فعالیت های اقتصادی و غیراقتصادی منجر به ورود خسارتهای مادی و معنوی به اشخاص و نیز لزوم جبران این خسارات بر اساس اصل جبران کامل و مؤثر، دامنه حقوق مسؤلیت های مدنی در کشورهای مختلف جهان، توسعه یافته و از حوزه های سنتی آن فراتر رفته است؛ به نحوی که قواعد حقوقی خاصی برای الزام به جبران خسارات ناشی از این فعالیت ها ایجاد شد است. با توجه به عدم امکان ارائه مباحث مربوط به این قواعد در حقوق مدنی ۴، اختصاص واحد درسی مستقلی برای آنها ضروری است.

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با اسباب و آثار الزامات غیرقراردادی ناشی از فعالیت در حوزه های خاص

سرفصل ها:

بخش اول: مسؤلیت مدنی دولت

الف) مسؤلیت مدنی ناشی از اعمال تقنینی

ب) مسؤلیت مدنی ناشی از اعمال قضایی

ج) مسؤلیت مدنی ناشی از اعمال اداری و اجرایی

د) سایر فروض

بخش دوم: مسؤلیت مدنی رسانه ها

الف) مبنای مسؤلیت

ب) آثار مسؤلیت

بخش سوم: مسؤلیت مدنی ناشی از خسارت های زیست محیطی

الف) مبنای مسؤلیت

ب) آثار مسؤلیت

بخش چهارم: مسؤلیت مدنی ناشی از تولید و عرضه کالا و خدمت

الف) مبنای مسؤلیت

ب) آثار مسؤلیت

بخش پنجم: مسؤلیت مدنی ناشی از نقض حریم خصوصی

الف) مبنای مسؤلیت

ب) آثار مسؤلیت

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

منابع فارسی:

- انصاری، باقر، حقوق ارتباط جمعی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- انصاری، باقر، حقوق حریم خصوصی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- جعفری تبار، حسن، مسؤلیت مدنی کالا، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار.
- جمعی از نویسندگان، مسؤلیت مدنی رسانه های همگانی، تهران، انتشارات معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری، آخرین سال انتشار.

- زرگوش، مشتاق، مسئولیت مدنی دولت، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- صادقی، حسین، مسئولیت مدنی ناشی از ارتباطات اینترنتی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، ناصر، مسئولیت مدنی ناشی از عیب تولید، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- گرجی ازدریانی، علی اکبر، مبانی مسئولیت مدنی دولت (از قرن ۱۹ تا عصر حاضر)، در: در تکاپوی حقوق عمومی (مجموعه مقالات تحولات حقوق عمومی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- ۱- Cooke, John, Law of Tort, Ninth ed., London, , Pearson Education Limited, ۲۰۰۹
- ۲- Elliott, Catherine & Quinn, Frances, Tort Law, Seventh ed., London, Pearson Education Limited, ۲۰۰۹,
- ۳- Giliker, Paula, Vicarious Liability in Tort, New York, Cambridge University Press, ۲۰۱۰.
- ۴- Harpwood, Vivienne, Modern Tort Law, Seventh ed., England, Routledge-Cavendish publication, ۲۰۰۹.

